

ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΚΕΛΥΦΟΥΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΒΟΤΡΥΣ

ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

Βήττας Αθανάσιος
Χασάνης Άρης

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

Αναστασόπουλος Νικόλαος

Τετάρτη 22-2-2023, 10:00 μ.μ. κτίριο Αβέρωφ Αίθουσα: 006



1. Εισαγωγή.....	3
2. Η Βιομηχανική εξέλιξη στην Ελλάδα -Η μηχανή στην παραγωγική εξέλιξη.....	4
3. Η επανάχρηση ως μέσον διατήρησης των μνημείων, της ιστορικής συνέχειας, της κοινής ταυτότητας και μνήμης.....	5
4. Ιστορικά στοιχεία	17
5. Πολεοδομικά στοιχεία.....	19
6. Υφιστάμενη κατάσταση κτιρίου Βότρυς.....	35
7. Πρόταση επανάχρησης.....	49

Το εργοστάσιο ποτοποιίας (αποσταγματοποιία) Βότρυς πρόκειται για ένα βιομηχανικό συγκρότημα, που ξεκίνησε την λειτουργία του στις αρχές του 20ου αιώνα και σήμερα είναι εγκαταλειμμένο και παραμελημένο στην ήδη υποβαθμισμένη γειτονιά των Σεπολίων.

Στο παρελθόν η περιοχή συνδέθηκε με την χρήση ποτοποιίας διαμορφώνοντας έναν χαρακτήρα, μια ταυτότητα βιομηχανικής παραγωγής, εργασίας και κατοίκησης σε ένα πλαίσιο κοινωνικής αλληλεπίδρασης διαμορφώνοντας έναν κόμβο κοινωνικής επαφής σε άμεση σχέση με το κτίριο του Βότρυς, χαράσσοντας έτσι στην μνήμη της γειτονιάς μια ανάμνηση κοινωνικής ταυτότητας που θα μπορούσε να επαναδιαπραγματευτεί σε να σύγχρονο κατώφλι κοινωνικής συνάντησης, ένα κύτταρο πολιτισμού .

Σήμερα, η ποτοποιία Βότρυς αποτελεί ταυτόχρονα πέρα από ιστορικό τεκμήριο, μνημείο βιομηχανικής εποχής, στοιχείο μνήμης και τμήμα του αστικού ιστού, αποτελεί ένα τοπόσημο. Η χαρακτηριστική υψικάμιнос και το πέτρινο κτίριο στο μέσο ενός άδειου οικόπεδου με αυτοφυείς φύτευση και ψηλούς ευκάλυπτους μας καλούν να τους δώσουμε πάλι ζωή και μια νέα πορεία στο μέλλον. Με την αποβιομηχάνιση και την επέκταση της πόλης και του αστικού κέντρου της Αθήνας, οι βαριές βιομηχανικές ζώνες οργανώθηκαν έξω από πολεοδομικό ιστό έτσι ώστε η ζώνη κατοίκησης να είναι ανεξάρτητη από τις οχλήσεις της βιομηχανίας. Στην νεότερη ιστορία των Αθηνών, η μετάβαση από μια μικρή κωμόπολη του 19ου αιώνα σε μια μεγαλούπολη του 20ου αιώνα έγινε παράλληλα με την εκβιομηχάνιση και την ανάπτυξη βιομηχανικών μονάδων. Η ανάπτυξη της βιομηχανίας, η ζήτηση για εργασία, ο μισθός, μετέτρεψαν την Αθήνα σε μια πόλη- πόλο έλξης χιλιάδων νέων κατοίκων. Η αρχή της βιομηχανικής ανάπτυξης στην Αθήνα γίνεται το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα και με την ενίσχυση του εργατικού δυναμικού από πρόσφυγες (1922, Μικρασιατική καταστροφή) η Αθήνα από μια απλή αστική κωμόπολη γιγαντώνεται σε μια πρωτεύουσα, σε μια μεγαλούπολη. Η άνοδος της βιομηχανίας δημιούργησε πληθυσμιακή πύκνωση σε περιοχές με έντονο βιομηχανικό χαρακτήρα όπως το Μεταξουργείο, Γκαζοχώρι (Γκάζι), στον άξονα της οδού Πειραιώς και στον ποταμό Κηφισό. Το αστικό τοπίο αλλάζει ραγδαία, όπως αλλάζει αντίστοιχα και η κοινωνία.

Στην περίπτωση των Σεπολίων, το κύριο χαρακτηριστικό είναι η μετάβαση της κοινωνίας από μία περιοχή με έντονο αγροτικό χαρακτήρα σε βιομηχανικό. Η μετάβαση αυτή είχε άμεσο κοινωνικό αντίκτυπο, βελτίωση του βιωτικού επιπέδου λόγω της μισθωτής εργασίας, παράλληλα με την γιγάντωση της Αθήνας και την ερήμωση της υπαίθρου.



Η λέξη *βίος* (ζωή) και *μηχανή* ως ένα εργαλείο αυτοματισμού που δέχεται και εκτελεί εντολές, συνθέτουν την έννοια της βιομηχανίας, μια μείξη φυσικής εξέλιξης (ανθρώπινος - βίος) και μιας τεχνολογικής- τεχνικής εξέλιξης (μηχανή - εργαλείο). Η είσοδος της μηχανής στην παραγωγή προϊόντων για την κατεργασία και μεταποίηση πρώτης ύλης ξεκίνησε στην Ελλάδα τον 19^ο αιώνα με την λειτουργία των πρώτων μονάδων εργοστασίων- βιομηχανιών και έδωσε την δυνατότητα μαζικής παραγωγής και τυποποίησης προϊόντων παράλληλα με μισθό και νέες συνθήκες διαβίωσης.

Στην περίπτωση της οινοποιίας Βότρυς αντίστοιχα έγινε η παραγωγή και εμφιάλωση οινοπνευματωδών ποτών μεγάλης παραγωγής. Η έννοια της βιομηχανίας σχετίζεται με την χρήση μηχανών και την απασχόληση σημαντικού αριθμού καταρτισμένου εργατικού προσωπικού. Στην πρώτη περίοδο της Ελληνικής εκβιομηχάνισης (1830-1920) η βιομηχανία ήταν συχνά αποτέλεσμα ιδιωτικών πρωτοβουλιών.

Στις αρχές του 20ου αιώνα, στην Ελλάδα, ο Πειραιάς ήταν για την Αθήνα η βασική βιομηχανική ζώνη που ενίσχυσε και την έννοια πόλη –λιμάνι και κατ' επεκτάση κατά μήκος της οδού Πειραιώς για να οδηγούνται τα προϊόντα στο λιμάνι. Μικρότερες ζώνες και μεμονωμένα βιομηχανικά κτίρια σε διάσπαρτα σημεία της Αθήνας επίσης έκαναν την εμφάνισή τους, πχ Βότρυς γειτονικά του Κηφισού ποταμού και σε σύνδεση με την Αθήνα. Την περίοδο αυτή, σημαντικά κεφάλαια επενδύθηκαν στην βιομηχανία σε τομείς που κάλυπταν βασικές ανάγκες πχ οικοδομικών υλικών, παραγωγή τσιμέντου, χημικά προϊόντα, μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με κύριο χαρακτηριστικό την περιορισμένη παραγωγή και την εγχώρια κατανάλωση (όχι εξαγωγές). Στην περίπτωση του ΒΟΤΡΥΣ φαίνεται η μετάβαση από τον αγροτικό χαρακτήρα της περιοχής των Σεπολίων σε βιομηχανικό, γεγονός που δημιουργεί αλλαγές και στον τρόπο ζωής και στην δόμηση της περιοχής με την υποχώρηση της αγροτικής απασχόλησης και την σταδιακή αύξηση της οικιστικής ζώνης και την ένταξη των Σεπολίων στο σχέδιο πόλης.

Στην βιομηχανία της εποχής αυτής το εργατικό δυναμικό ενισχύθηκε στα χρόνια της Μικρασιατικής Καταστροφής (1922) από πρόσφυγες που αποτελούσαν χαμηλόμισθο, φτηνό εργατικό δυναμικό ενώ αρκετές ποτοποιίες ξεκίνησαν την λειτουργία τους στην Αττική, πολλές από τις οποίες λειτουργούν ακόμη και σήμερα.



Η παγκόσμια κρίση του 1929 (κραχ) και ο πόλεμος μείωσαν την παραγωγή και τις θέσεις εργασίας. Αργότερα, την περίοδο του Μεσοπολέμου η βιομηχανική παραγωγή ενισχύθηκε λόγω εισροής ξένων κεφαλαίων γεγονός που αύξησε την παραγωγή και τις θέσεις εργασίας. Στις αρχές της δεκαετίας του 1950 ξεκινά λόγω αύξησης της οικιστικής περιοχής η βιομηχανική αποκέντρωση και στις αρχές της δεκαετίας 1960 οι επενδύσεις από το εξωτερικό ενίσχυσαν την βιομηχανική παραγωγή. Σε αυτή την περίοδο καθορίζονται μέτρα που ευνοούν την δημιουργία βιομηχανικών περιοχών - ζωνών σε συγκεκριμένες περιοχές.

Την δεκαετία του 1970 ξεκίνησε η αποβιομηχάνιση και το 1990 αποτελεί την δεκαετία όπου το φαινόμενο αυτό κορυφώθηκε. Το πρόβλημα της λειτουργίας τους, εντός οικιστικής ζώνης οδήγησε σταδιακά στο νομοθετικό πλαίσιο περί απομάκρυνσης της βιομηχανίας (το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας, τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια των δήμων που διατρέχει η οδός Πειραιώς του 1988 και το Προεδρικό Διάταγμα για τον Ελαιώνα του 1995) οδήγησαν στην αύξηση των καταγραφών παύσης λειτουργίας βιομηχανικών μονάδων. Παράλληλα, αρχίζει να υπάρχει ενδιαφέρον για την βιομηχανική αρχιτεκτονική του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ου αιώνα που εκφράζεται με μια πρόθεση προστασίας, αποκατάστασης και επανάχρησης των κτιρίων αυτών. Η έννοια της ιστορικής μνήμης, ταυτότητας και πολιτιστικής κληρονομιάς ξεκίνησε να εφαρμόζεται και αρκετά μνημεία έχουν διασωθεί και έχουν αποδοθεί στην κοινωνία και στην πόλη.

Ο όρος διατηρητέο βιομηχανικό μνημείο και πολιτιστική κληρονομιά ενισχύεται καθώς αποτελεί τμήμα της ιστορίας και των χαρακτηριστικών μια γειτονιάς και γενικότερα μιας πόλης. Αποτελεί τοπόσημο, σημείο κομβικό, άμεσα αναγνωρίσιμο, μέρος και τόπος κοινός που πολλοί κάτοικοι έχουν συναισθηματικό δέσιμο, ένας χώρος που συνδέει την γειτονιά. Ένας δημόσιος χώρος που αποτελεί σημαντικό τμήμα της ταυτότητας μιας περιοχής. Το κτιριακό συγκρότημα του ΒΟΤΡΥΣ αποτελεί τμήμα της ιστορικής συνέχειας των Σεπολίων που συνδέει τις γενιές και τις μνήμες. Δεν είναι απλά το κτιριακό κέλυφος, είναι και οι συνδέσεις, οι κοινωνικές σχέσεις και εκδηλώσεις. Βιομηχανικό μνημείο πέρα από το κτιριακό απόθεμα είναι ο περιβάλλον χώρος, ο εξοπλισμός της μονάδας, οι μηχανές, τα τμήματα που παραμένουν. Μέσω ενός τόπου, ενός κτιρίου και του περιβάλλοντος χώρου συνδέονται και αναμειγνύονται πέρα από τους κατοίκους, η ιστορία, η αρχιτεκτονική, η μηχανολογία.

Το άρωμα του σταφυλιού

ΑΔΕΑ

Μετά το γεύμα,
τό δείπνο...

Ένα κονιάκ υψηλής κλά-
σεως είναι απαραίτητο.
Ένα κονιάκ Βότρυς,
πού οι συνδαιτημόνες
σας δά τό εκτιμήσουν.



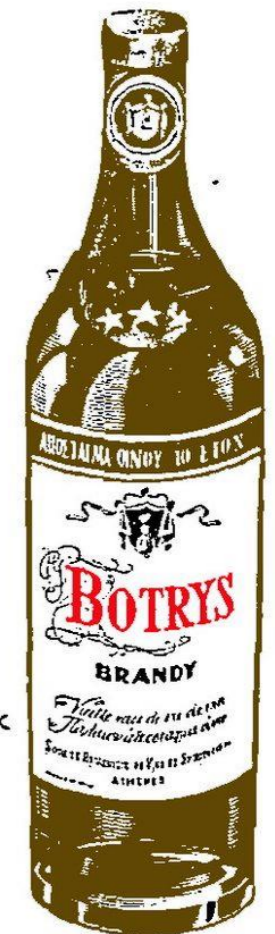
Μισογεμίστε με κονιάκ
Βότρυς ένα ποτήρι από
λεπτό κρύσταλλο. Ζε-
στάνετέ το μέσ' τήν
παλάμη σας ώσπου ν'
ανάσθεθ' όλο τό ά-
ρωμά του. Ανα-
πνεύστε αυτό τό
έξαισιο άρωμα·
κι ύστερα άδει-
άστε το, με μι-
κρές άραιές
γουλιές. Κάθε
σταγόνα Βό-
τρυς άφήνει
στόν αύρανισκο
τή μοναδική της
γεύσι, για ώρα
πολλή.

Ό θρίαμβος του Κονιάκ



V. O. S.

V. S. O. P.



ΒΟΤΡΥΣ

ΕΛΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΙΝΩΝ & ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ Α.Ε.
ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ · ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 5 ΤΗΛ. 24.278
ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ · ΝΟΤΑΡΑ 59 ΤΗΛ. 41.378

B3/6

Τα επάλληλα στρώματα του χρόνου και της καταγραφής των τεχνικών μνημείων σχηματίζουν μέσω της ιστορίας της βιομηχανικής εξέλιξης, την γενικότερη εικόνα της εξέλιξης της πόλης και τον καθορισμό της ταυτότητας που διαμορφώνει – ορίζει έναν κοινωνικό χαρακτήρα των μνημείων έτσι ώστε το κτίριο αποτελεί οργανική συνέχεια της γειτονιάς και κατ' επέκταση του κατωφλιού και των κοινωνικών σχέσεων.

Το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας των βιομηχανικών μνημείων ξεκίνησε το 1973 στην Ευρώπη όπου η αναγκαιότητα της διατήρησης και προστασίας των βιομηχανικών μνημείων έγινε πράξη με την ίδρυση του TICCIH11. Μερικά χρόνια αργότερα, το 2003 με την χάρτα του Nizhny Tagli , από το TICCIH καθορίζεται ότι « Η βιομηχανική κληρονομιά είναι τα κατάλοιπα του βιομηχανικού πολιτισμού που έχουν ιστορική, τεχνολογική, κοινωνική, αρχιτεκτονική ή επιστημονική αξία και μπορεί να περιλαμβάνει από κτίρια και μηχανολογικό εξοπλισμό μέχρι χώρους μεταποίησης και διύλισης, καθώς και χώρους κοινωνικών δραστηριοτήτων σχετικών με την βιομηχανία.» Με το νομοθετικό καθεστώς αυτό προστατεύεται το κτίριο και παραμένει στον χρόνο ως διατηρητέο μνημείο. Το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας ενισχύθηκε ακόμη περισσότερο το 2011 με τις Αρχές του Δουβλίνου για την διατήρηση της βιομηχανικής κληρονομιάς από το ICOMOS και το TICCIH, όπου πέρα από την προστασία των μνημείων προτάθηκε η ανάδειξη και του περιβάλλοντος - φυσικού τοπίου.

Μια πολιτισμένη κοινωνία αφήνει για την επόμενη γενιά πέρα από μια ταυτότητα, μια στάση ζωής εφαρμοσμένη σε ένα δομημένο περιβάλλον, αστικό τοπίο. Κληρονομιά είναι εκτός από μνήμη και μια κατάκτηση, μια δημιουργία, ένα έργο, μια κατασκευή, μια τεχνογνωσία, ένα κτίριο, μια δομή, ένα πλαίσιο και ένα δίκτυο λειτουργιών, υπηρεσιών, συνηθειών, εθίμων και παραδόσεων, ενταγμένα όλα σε μια αστική συγκρότηση. Αυτή η παρουσία της κοινωνίας επιδρά στο φυσικό και τεχνητό περιβάλλον και αντιστρόφως, το περιβάλλον αυτό επιδρά στον άνθρωπο. Η αλληλεπίδραση αυτή περιβάλλοντος και ανθρώπου ενισχύεται στα κομβικά και ιστορικά σημεία της πόλης. Η βιομηχανική μονάδα του Βότρους στα Σεπόλια βρίσκεται περιτριγυρισμένη πέρα από τον αστικό ιστό και την Λεωφόρο Κηφισού από φυσική φύτευση μεγάλου ύψους. Η κλίμακα της περιοχής είναι ξεχωριστή, η σχέση των κενών με τα πλήρη είναι έντονη. Το αστικό τοπίο στην περιοχή του Βότρους εξελίχθηκε τα τελευταία 130 χρόνια λόγω της ανθρώπινης δραστηριότητας. Ο ποταμός Κηφισός έγινε κλειστή λεωφόρος και τα αδόμητα ελεύθερα οικόπεδα με μονοπάτια γίνανε οι τυπικές πολυκατοικίες της δεκαετίας του 70.



Ο όρος, η έννοια βιομηχανική κληρονομιά αφορά το ίχνος, το αποτύπωμα, αυτό που έμεινε από την ανάπτυξη του βιομηχανικού πολιτισμού που έχουν ιστορική, κοινωνική, αρχιτεκτονική και επιστημονική αξία είτε είναι κτίρια, μηχανήματα, εργαστήρια, μύλοι, εργοστάσια, μεταλλεία και αποθήκες.

Η προστασία και η διατήρηση των ιστορικών κτιρίων και τοποσήμων αποτελεί για μια πόλη υποχρέωση γιατί οι κάτοικοι και οι επισκέπτες έχουν συνδεθεί με τα κτίρια και τα τοπία. Ο κάτοικος των σύγχρονων πόλεων δεν μπορεί να συνδεθεί εύκολα με μια ανώνυμη τυπική πολυκατοικία που επαναλαμβάνεται συχνά, όμως συνδέεται με το ξεχωριστό, με το μοναδικό, με την εξαίρεση και εκεί ακριβώς παράγεται η μνήμη και η ταυτότητα.

Η διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς σε μια Αθήνα του 21ου αιώνα όπου ένας ασυνεχής και διαρκώς επεκτεινόμενος ετερογενής αστικός χώρος μπλεγμένος σε ένα τεράστιο δίκτυο δρόμων όπου κυριαρχεί το αυτοκίνητο και όχι ο άνθρωπος και το ποδήλατο το αποτέλεσμα είναι ο άνθρωπος απομακρύνεται από την ίδια του την πόλη, δεν οικειοποιείται την πόλη του και την γειτονιά του καθώς η κλίμακα της δεν ακολουθεί την κλίμακα του ανθρώπου. Παράλληλα, το αίσθημα της αποξένωσης που δημιουργείται στην νέα αυτή κλίμακα της πόλης του αυτοκινήτου, των κλειστών λεωφόρων και των ψηλών πολυκατοικιών έρχεται σε αντίθεση με το παλιό κατώφλι, την συνάντηση, την προγενέστερη συλλογική ταυτότητα της γειτονιάς, του δρόμου, της συνοικίας.

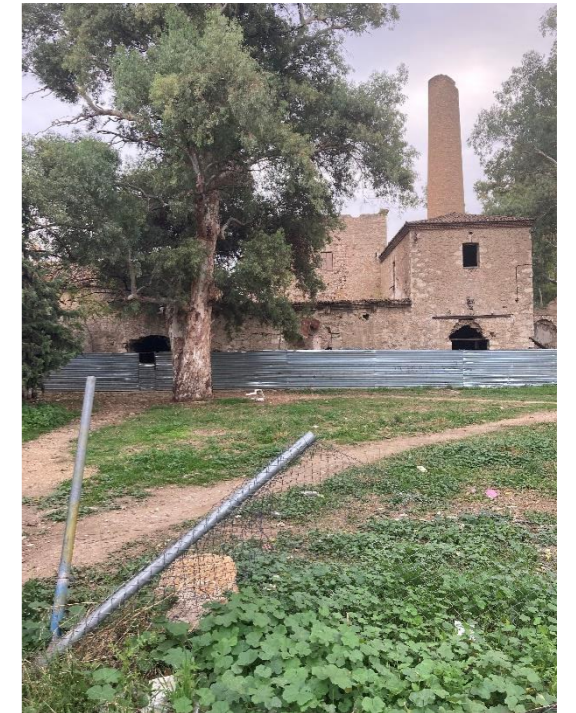
Πέρα από την κοινωνική αποξένωση και την ανωνυμία της Αθήνας οι βασικοί παράμετροι ποιότητας ζωής διαβίωσης όπως πράσινο, θέα, ανοικτός ορίζοντας, αέρας και φως που είναι σε έλλειμα, μαζί με την απώλεια της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής της πέτρας που είναι πιο κοντά στην κλίμακα και στην μνήμη του ανθρώπου δημιουργούν ένα αστικό τοπίο που δεν παρέχει την αίσθηση της διαβίωσης με την σύνδεση του κατοίκου και του επισκέπτη με τον τόπο και παράλληλα χάνεται και η αίσθηση ταύτισης με το παρελθόν και της ιστορικής συνέχειας.



Πώς αντιμετωπίζει ο 21ος αιώνας ένα μνημείο; Τι ανάγκες εξυπηρετεί; Τι πρέπει να μείνει και τι όχι; Ποιά ισορροπία πρέπει να κρατηθεί ανάμεσα στο παλιό και το νέο; Τι πρέπει να θεωρηθεί διατηρητέο τμήμα και κτίριο; Τι επιτρέπεται να προστεθεί χωρίς να αλλάξει ο χαρακτήρας του τόπου ; Ποια τεχνολογία και ποια τεχνοτροπία δεν αλλοιώνει την μνήμη και την ταυτότητα; Ποιος ο ρόλος της μηχανής και των νέων τεχνολογιών σε ένα βιομηχανικό κτίριο του 19ου αιώνα; Ποια η σχέση ιδιωτικού - δημόσιου, σκιερού - φωτεινού, παρελθόν - μελλον, ήσυχο - θορυβώδες, πλήρων - κενών, κτιστό - άκτιστο, υλικότητα και διαφάνεια; Ποια τα όρια, ο χειρισμός της φθοράς, η προστασία του φυσικού και τεχνητού περιβάλλοντος; Ποιές οι όψεις ; Ποια ατμόσφαιρα επιδιώκουμε να φέρουμε στο οικόπεδο μιας βιομηχανικής μονάδας στα Σεπόλια που έχει πλέον γίνει ερείπιο; Είναι τα ερωτήματα που θα πρέπει να απαντηθούν και οι παράμετροι που θα ληφθούν υπόψιν.

Η ατμόσφαιρα στην περιοχή της παλαιάς ποτοποιίας Βότρυς που θέλουμε να επαναδιαπραγματευτούμε, αφορά την αίσθηση που εκλαμβάνεται. Ο επισκέπτης αντιλαμβάνεται τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά του τόπου, την μνήμη (μνήμη είναι η επαναφορά μιας εμπειρίας, γίνεται αντιστοιχία στην μνήμη , επανέρχονται στο μυαλό εικόνες χρώματα ήχοι αισθήσεις, μνήμη επίσης είναι η καταχώρηση , η αποθήκευση στον χρόνο μιας κατάστασης μιας κατασκευής) , και το μνημείο (το πάγωμα στον χρόνο, το σταθερό, αυτό που πρέπει να μείνει ως έχει για να παραπέμπει κάπου), τα σημάδια του χρόνου, την σημαντικότητα του κτιρίου Βότρυς έναντι της επαναληψιμότητας των γειτωνικών κτιρίων που το πλαισιώνουν, γίνεται μέρος μιας πραγματικότητας, ενός περιβάλλοντος όπου η αρχιτεκτονική μιας άλλης εποχής

γεινιάζει με το ισχυρό όριο μιας κλειστής λεωφόρου όπου η βουή των αυτοκινήτων κυριαρχεί, αλλά ταυτόχρονα η καμινάδα στρέφει, στρίβει το βλέμμα προς τον ουρανό, προς το συνεχές μπλέ του Αττικού ουρανού. Αυτή η ατμόσφαιρα ενισχύεται από τα ψηλούς ευκάλυπτους που είναι στο ίδιο ύψος με την καμινάδα και βρισκονται σ έναν αενάο διάλογο. Αυτό που μένει τέλος ως ατμόσφαιρα, είναι οι όψεις που έχουν μείνει χωρίς συντηρηση αλλά δεν έχουν χάσει το μέτρο, την επανάληψη και τον ρυθμό της εποχής κατασκευής τους.



Σε όρους τεχνικούς, αποκατάσταση, προστασία, συντήρηση, προσθήκη, αφαίρεση, διατήρηση, επαναφορά, είναι έννοιες που πρέπει να βρεθούν σε ισοροπία. Η λειτουργικότητα, η απλότητα, η ανθεκτικότητα, η οικειοποίηση του χώρου, ο εκσυγχρονισμός (η παροχή σύγχρονων ανέσεων), η ιεραρχία λειτουργιών και η αισθητική πρέπει επίσης να ληφθούν ως παράμετροι σχεδίασης.

Στόχος επίσης είναι να αποτελεί ο χώρος του κτιριακού συγκροτήματος του Βότρυς μια διαφορετική συνθήκη διαβίωσης του σύγχρονου ανθρώπου, ώστε από την ατομικότητα του διαμερίσματος να περάσει στην ομάδα, στην γειτονιά, στην επικοινωνία, την επαφή, έτσι ώστε να οικειοποιηθεί, να αγαπήσει και να ενδιαφερθεί για τον χώρο που πλέον θα τον βλέπει ως μια πλατεία, ένα κατώφλι, μια συνάντηση, ένα βίωμα στον χώρο, μια περιπλάνηση και μια εμπειρία στο κτίριο και τον χώρο.

Μέσω νέων χρήσεων, να αποτελεί το ίδιο το κτίριο ένα αντικείμενο έκθεσης, σε άμεση επαφή με την διαδρομή του επισκέπτη.

Το βιομηχανικό συγκρότημα Βότρυς έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο μνημείο από το Υπουργείο Πολιτισμού και για αυτόν τον λόγο πρέπει αφενός να διατηρηθεί για να μην υπάρξει κατάρρευση, αλλά μέσω νέων χρήσεων να ενταχθεί στην κοινωνική ζωή των Σεπολίων αλλά και γενικότερα της Αθήνας μέσω ενός δικτύου διαδρομών. Επίσης προτείνεται η προσθήκη ενός νέου κτιρίου στο οικόπεδο, με χρήση κοινωνικής κατοικίας.

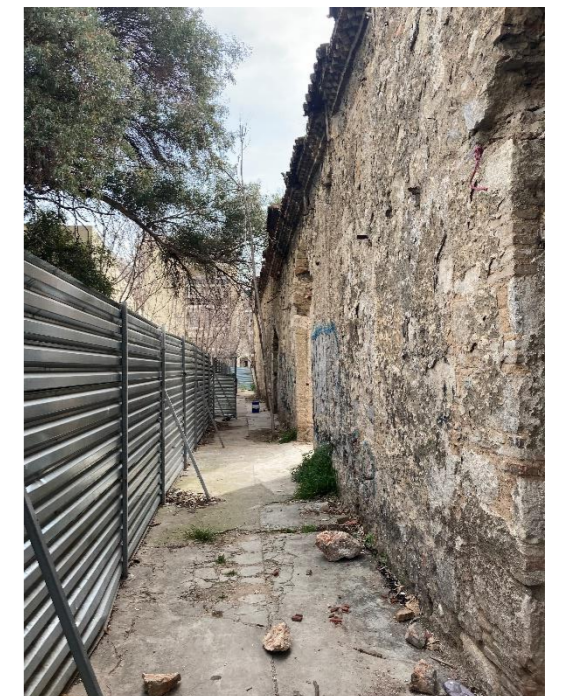
Στο κτιριακό συγκρότημα, στον περιβάλλοντα χώρο καθώς και στις συνδέσεις με την γειτονιά και την πόλη θα γίνει μια προσέγγιση νέων λειτουργιών και χρήσεων, με γνώμονα μια γειτονιά ζωντανή σε όλη την διάρκεια της ημέρας και της νύκτας με έμφαση στην εξωστρέφεια και την κοινωνικότητα, για την διαμόρφωση ενός αστικού τοπίου που θα αποτελεί πυρήνα προσέλκυσης νέων επισκεπτών με υπερτοπικό χαρακτήρα πέρα από τους μόνιμους κατοίκους της περιοχής των Σεπολίων, διαμορφώνοντας τελικά ένα σύνολο διαφορετικών λειτουργιών με τον σχηματισμό ενός ευρύτερου δικτύου ενωμένων αστικών χώρων με στόχο την συνέχεια της πόλης. Με αυτά τα δεδομένα, το κέλυφος του βιομηχανικού συγκροτήματος Βότρυς και ο περιβάλλον χώρος και οι συνδέσεις του με την γειτονιά και την πόλη αναζητούν μια λειτουργική τοποθέτησή τους στον αστικό ιστό των Σεπολίων και γενικότερα της Αθήνας.



Η σχέση ιδιωτικής βιομηχανικής ιδιοκτησίας και δημόσιας πολιτισμικής κληρονομιάς και κυρίως μνήμης και ταυτότητας τόπου το ερείπιο πλέον του Βότρυς αποκτά νέες δυνατότητες και χρήσεις, σε όφελος της γειτονιάς και της πόλης όπου αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου δικτύου διαδρομών όπου σημαντικοί και κομβικοί χώροι ενώνονται προσφέροντας στον επισκέπτη μια συνεχόμενη διαδρομή όπου οι παλιές μορφές και σύγχρονες λειτουργίες συγκροτούν μια νέα αστική εμπειρία.

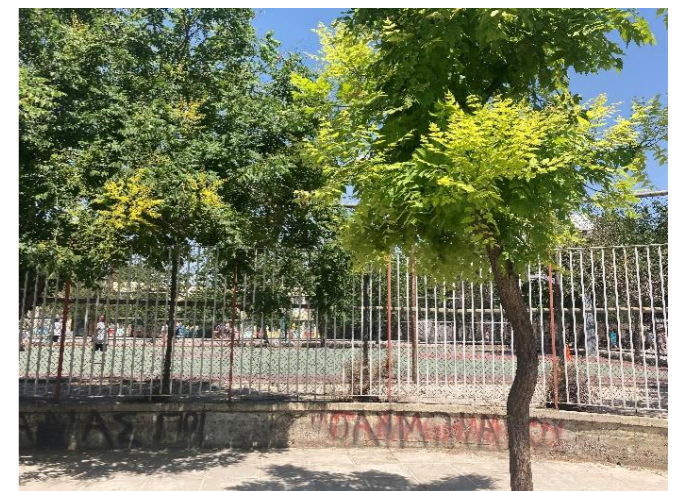
Από την ιδιωτική βιομηχανική χρήση και ιδιοκτησία, το κτίριο αποκτά περισσότερη εξωστρέφεια, γίνεται δημόσια πολιτισμική κληρονομιά, κοινό αγαθό, δημόσιος κοινός χώρος. Η προσαρμογή του κτιρίου στις ανάγκες του σήμερα, η μετάβαση της περιοχής σε νέο ρόλο, με νέες δυνατότητες και χρήσεις, σε όφελος της γειτονιάς και της πόλης όπου σχηματίζεται ένα ευρύτερο δίκτυο διαδρομών με σημαντικούς και κομβικούς χώρους να ενώνονται προσφέροντας στον επισκέπτη μια συνεχόμενη διαδρομή όπου οι παλιές μορφές μπορούν να δώσουν καινούργιες-σύγχρονες λειτουργίες και ταυτόχρονα να συμβάλλουν στη συγκρότηση της σύγχρονης αστικής εμπειρίας. και κυρίως μνήμης και ταυτότητας του τόπου. Στο κτιριακό συγκρότημα του Βότρυς, θα επιχειρηθεί μια προσέγγιση προσαρμογής της μορφής του κτιρίου στα σημερινά δεδομένα και στις ανάγκες της καθημερινότητας, με κριτήριο πέρα από την χρησιμότητα των νέων λειτουργιών αλλά και για νέους ρόλους κοινωνικής επαφής και ενίσχυση των κοινωνικών σχέσεων. Η επαναφορά του χαρακτήρα της γειτονιάς των Σεπολίων και του κατωφλιού με την επαναχρησιμοποίηση των υπαρχόντων βιομηχανικών χώρων μέσα σε ένα αστικό τοπίο όπου η Λεωφόρος Κηφισού αποτελεί κλειστό όριο.

Παράλληλα με τις νέες χρήσεις στο συγκρότημα του Βότρυς, η πρόταση περιλαμβάνει και σχεδιασμό περιβάλλοντος χώρου, με την δημιουργία μιας πλατείας και νέο αστικό εξοπλισμό.



Αποτέλεσμα της αποβιομηχάνισης είναι άδαιοι χώροι, κενά οικόπεδα, ζώνες όπου η εγκατάλειψη μεγάλων κτιρίων δημιουργεί κλειστά όρια. Ειδικότερα, στην περίπτωση των Σεπολίων και του Βότρυς έχει προκύψει αστικό κενό στο ευρύτερο τμήμα που πλαισιώνει το κτιριακό συγκρότημα. Οι σύγχρονες ανάγκες για δημιουργία χώρων πολιτισμού, ψυχαγωγίας, εκπαίδευσης μπορούν να καλυφθούν στο κτιριακό απόθεμα του Βότρυς, καθώς αποτελεί κομβικό σημείο ενσωματωμένο στην μνήμη και στην κοινωνική ζωή της περιοχής. Το κτιριακό συγκρότημα του Βότρυς με νέες χρήσεις, επανάχρηση και μέσω πολλαπλών λειτουργιών μπορούν να επαναφέρουν ένα τοπικό κοινωνικής σημασίας με πράσινο και ανοικτό χώρο, στην καθημερινότητα της περιοχής των Σεπολίων και ταυτόχρονα το μνημείο του ΒΟΤΡΥΣ να είναι πέρα από έκθεμα, μνημείο, ένας ζωντανός οργανισμός συνδεδεμένος οργανικά με γύρω χρήσεις και εγκαταστάσεις. Το μνημείο θα είναι επισκέψιμο και θα μπορεί να προσφέρει πέρα από μια απλή συνάντηση κοινωνικής συναναστροφής, μια γενικότερη εξωστρεφής πλατεία κοινωνικών εκδηλώσεων αλλά και ποιότητα ζωής με πλήθος πολλαπλών νοημάτων και λειτουργιών των πολλών και διαφορετικών χώρων που παρέχει.

Το κτιριακό απόθεμα του Βότρυς, ο περιβάλλον χώρος του και οι συνδέσεις με γειτονικούς κόμβους είτε χώρους πρασίνου είτε αθλητικούς χώρους μπορούν πέρα από μια προσωπική - ατομική πορεία στον χώρο να λειτουργήσουν και ως χώρος ανάδειξης της γειτονιάς στον χώρο και στον χρόνο με την επαναφορά της μνήμης ως κοινότητα, μια συλλογική μνήμη, μιας μνήμης που αφορούν την κοινή ταυτότητα που προκύπτει από μια δικτύωση σχέσεων και αλληλοσυνδέσεων μιας συνάρτησης πάρα πολλών κοινωνικών μεταβλητών. Το βιομηχανικό κτίριο του Βότρυς αντιπροσωπεύει πέρα από μια γεωγραφική περιοχή και μια κοινότητα, μια συνοικία, έναν δεσμό- δίκτυο ανθρώπων. Η καμινάδα αποτελεί το σήμα, την ένδειξη, τον φάρο της περιοχής σε αντιστοιχία των ναών με τα ψηλά πρίσματα που ορίζουν περιοχές-γειτονιές και φαίνονται από μακριά. Η χαρακτηριστική καμινάδα του Βότρυς των 25 μέτρων ύψος σαν κίωνας τεράστιου αρχαίου ναού, αποτελεί ορόσημο, σημείο αναφοράς που κάνει την ανάγνωση του τοπίου αμεσότερη διευκολύνοντας ταυτόχρονα τον εύκολο προσανατολισμό. Οι καμινάδες που στέκουν ακόμη και σήμερα από βιομηχανίες των αρχών του 20ου αιώνα αποτελούν με βάση το σχήμα τους μια αναγνωρίσιμη μορφή και αποτελεί ισχυρό οπτικό στοιχείο που δίνει ταυτότητα στην περιοχή και ιστορικό βάρος.



Το κτιριακό απόθεμα του Βότρου αντιπροσωπεύει πέρα από την προβολή του παρελθόντος στο παρόν, ένα αναγνωρίσιμο τοπόσημο και γνώρισμα του τόπου και της πόλης. Παράλληλα, αποτελεί ένα μνημείο ιστορικής μαρτυρίας ενός παρελθόντος που παράγει, και κυρίως εκφράζει την μετάβαση, γιατί αποτελούσε την μετάβαση από την αγροτική Αθήνα στην βιομηχανική Αθήνα, έτσι μπορεί να εκφράσει πέρα από το παρελθόν μια στάση ζωής για το μέλλον που επικεντρώνεται στην μετάβαση στην εξέλιξη, ότι πάντα γίνεται η προσπάθεια να εξελιχθεί το επίπεδο πολιτισμού, τεχνογνωσίας και επιστήμης. Το μνημείο του Βότρου Παράλληλα είναι μια μαρτυρία της εκβιομηχάνισης και ταυτόχρονα της αποβιομηχάνισης. Στο μνημείο του Βότρου μπορεί να ανακλειθεί από το παρελθόν η εικόνα των μεθόδων παραγωγής, οι συνθήκες εργασίας και η ατμόσφαιρα της εποχής και της περιοχής πριν 100 χρόνια. Παρά το ευρύ κτιριολογικό πρόγραμμα και τα πολλά τετραγωνικά και τις μετέπειτα προσθήκες, το συγκρότημα του Βότρου δείχνει να έχει ενότητα και ομοιομορφία- συνέχεια των όψεων όπου η επανάληψη των ανοιγμάτων δίνει ρυθμό και κλίμακα.

Οι παράμετροι που θα ληφθούν υπόψιν στον σχεδιασμό επέμβασης στο κτιριακό συγκρότημα του Βότρου είναι συνάρτηση των σχέσεων των χώρων με τον περιβάλλοντα χώρο και την γειτονιά, τους δρόμους, τα συνοριακά στοιχεία, αλλά και γενικότερα η σύνδεση με το πλέγμα της πόλης. Παράλληλα, σημαντικοί παράμετροι για τον σχεδιασμό επανάχρησης και επέμβασης είναι συνάρτηση από την χωρική ποιότητα του κάθε χώρου καθώς και την κατάσταση (τον βαθμό εγκατάλειψης του κάθε χώρου, κυρίως για την κατάσταση φθοράς των τοίχων και της στέγης). Η ιεραρχία αναγκών επίσης αποτελεί παράμετρο στο σχεδιασμό επανάχρησης με κύριο άξονα τους διαδρόμους κίνησης των επισκεπτών τόσο εντός όσο και εκτός κελύφους. Πέρα από τις ανάγκες, παράμετρος σχεδίασης είναι η επερχόμενη κατάσταση, οι μεταβολές που θα έρθουν, που έχουν ήδη σχεδιαστεί να γίνουν μελλοντικά, πχ νέος σταθμός δημόσιων μεταφορών ή πεζοδρόμηση και γενικότερα οι δυνατότητες της περιοχής των Σεπολίων με προβολή στο μέλλον.



Η αρχική μορφή του κτιριακού συγκροτήματος του Βότρυς θα διατηρηθεί, η σχέση παλιό νέο θα είναι απολύτως ορατή έτσι ώστε να είναι εμφανής η σχέση παλιού και νέου και στοιχεία της κατασκευής που αποτελούν ιστορικά τεκμήρια για την αρχική χρήση του χώρου θα διατηρηθούν και θα αναδειχθούν ώστε να διατηρηθεί- κρατηθεί η ανάμνηση, η μνήμη, η ιστορικότητα και κατ'επέκταση η ταυτότητα του κτιρίου και του χώρου στις νέες χρήσεις και στις νέες εποχές. Ο βαθμός ελευθερίας των δυνατοτήτων των μεγάλων χώρων του κτιρίου του Βότρυς δίνει τη δυνατότητα στις νέες χρήσεις να προσαρμοστούν στην σύγχρονη πραγματικότητα με απαιτήσεις για ανοιχτούς μεγάλους χώρους πολλών λειτουργιών. Παράλληλα με την διατήρηση της ιστορικότητας, της ταυτότητας και την μνήμη, θα ενσωματωθούν νέα στοιχεία σχεδιασμού έτσι ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι άμεσα αναγνώσιμο από τον επισκέπτη και να μπορεί να το οικειοποιηθεί κατά το δυνατόν περισσότερο.

Η εναλλαγή των χωρικών εμπειριών του επισκέπτη κατά την μετάβαση από την μια αίθουσα στην άλλη, από τον ένα χώρο στον άλλο, κλειστό ή όχι, διαμορφώνει-δημιουργεί μια βιωματική εμπειρία αλληλεπίδρασης με τον χώρο αλλά και με τους άλλους επισκέπτες σε μια διαδρομή με στάσεις, θεάσεις, κινήσεις, οπτικές φυγές, ανάμεσα σε δέντρα 25 μέτρων ύψους, σε αίθρια, σε μεγάλες αίθουσες όπου οι δυνατότητες κοινωνικής αλληλεπίδρασης πολλαπλασιάζονται. Στόχος επομένως είναι πέρα από την οικειοποίηση του χώρου και η κοινωνική επαφή, η επαναφορά του χαρακτήρα της γειτονιάς και του κατωφλιού. Στην περίπτωση του Βότρυς δεν διασώζεται ο εξοπλισμός του, το κτίριο είναι σχεδόν άδειο, καθώς έχει αφαιρεθεί οτιδήποτε ηλεκτρομηχανολογικό εξάρτημα υπήρχε. Η μουσειακή χρήση στην αντίθετη περίπτωση που είχε σωθεί ο εξοπλισμός του θα ήταν επιλογή και το κτίριο θα μπορούσε να γίνει μουσείο της ιστορίας του ίδιου του συγκροτήματος όπου θα παρουσιαζόταν η γραμμή παραγωγής και η διαδικασία με τις συνθήκες εργασίας. Ο μουσειακός χαρακτήρας στην επανάχρηση του κελύφους θα είναι περιορισμένος λόγω της απώλειας του εξοπλισμού, συνθήκη που απελευθερώνει όμως τετραγωνικά και ζωτικό χώρο για άλλες χρήσεις. Οι ποιότητες χώρων του Βότρυς έχουν μια δομή συνέχειας, ραχοκοκαλιάς που περικλείει ένα κεντρικό αίθριο, έναν ιδιαίτερο εσωτερικό κόσμο, πιο εσωστρεφή, λιγότερο δημόσιο, πιο προστατευμένο, πιο ιδιωτικό, πιο δροσερό και δημιουργεί την ψευδαίσθηση ότι το αίθριο είναι ένας άλλος κόσμος χωρίς χρόνο (μια αίσθηση παγώματος του χρόνου), χωρίς θόρυβο από την Λεωφόρου Κηφισού.



Ο περιορισμός της μουσειακής χρήσης στο συγκρότημα του Βότρυς λόγω ότι δεν σώθηκε ο εξοπλισμός του δεν αποκλείει την δυνατότητα τμήμα του να χρησιμοποιηθεί για εκθέσεις μουσειακού χαρακτήρα με εκθέματα σχετικά με την νέα χρήση του. Τα μοναδικά στοιχεία εξοπλισμού είναι βάσεις βαρελιών κατασκευασμένες από οπλισμένο σκυρόδεμα σε δύο αιθουσες.

Το βιομηχανικό κέλυφος του Βότρυς πέρα από την μουσειακή χρήση ένα άλλο είδος χρήσης που αναδεικνύει η αναλογία, ο ρυθμός των ανοιγμάτων και ο όγκος των αιθουσών σε συνάρτηση με τον εξωτερικό ανοικτό χώρο είναι οι πολιτιστικές δραστηριότητες. Σε αναλογία με το κοντινό δημόσιο Καπνεργοστάσιο της Λένορμαν που πλέον φιλοξενεί εκθέσεις και εκδηλώσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος και συγκεντρώνει και λόγο θέσης (κεντρικό σημείο και άμεσα προσβάσιμο σε κοντινή απόσταση με το κέντρο της Αθήνας) το ενδιαφέρον των επισκεπτών. Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις απαιτούν ενιαίους χώρους που επιτρέπουν την κίνηση και τις οπτικές φυγές, σε χώρους με μεγάλο ύψος ικανούς να φιλοξενήσουν εκθέματα μεγαλύτερης κλίμακας, και που μπορούν να αναδείξουν τα εκθέματα και τα θεάματα με τον κατάλληλο φωτισμό. Τα βιομηχανικά κτίρια λόγω της μεγάλης κλίμακας των χώρων δίνουν την δυνατότητα φιλοξενίας καλλιτεχνικών πολιτιστικών εκδηλώσεων και έχουν τις χωρικές ποιότητες που μπορούν να δώσουν την εμπειρία χώρου πολιτισμού.

Στην περίπτωση του Βότρυς, το νέο προτεινόμενο κτιριολογικό πρόγραμμα αφορά αγορά (πωλητήρια, εμπορικά καταστήματα), κατάστημα εστίασης, αμφιθέατρο, ωδείο, βιβλιοθήκη με χώρο εργασίας, χώρο εκθέσεων με δυνατότητα προσαρμογής και μεταβολής των χώρων ανάλογα τις ανάγκες των χρήσεων (διαλέξεων παρουσιάσεων, σεμιναρίων και προβολών). Στο κτιριολογικό πρόγραμμα εντάσσονται επίσης, χώρος σεμιναρίων- μαθημάτων (εκπαιδευτικού χαρακτήρα), και αναψυκτήριο που μπορούν να λειτουργήσουν οργανικά στους άνετους χώρους της πρώην βιομηχανικής μονάδας. Επιπλέον, τα πολλά και μεγάλα ανοίγματα των παραθύρων προσφέρουν επαρκή φωτισμό, αερισμό αλλά ταυτόχρονα και θέα, ενώ παράλληλα επιτρέπει τις οπτικές φυγές και την αλληλεπίδραση του μέσα με το έξω και την ανταλλαγή βλεμμάτων, ενισχύοντας έτσι την κοινωνική σημασία, τον κοινωνικό χαρακτήρα και την εξωστρέφεια του δημόσιου χώρου.



Οι μεγάλοι ενιαίοι χώροι του συγκροτήματος Βότρυς είναι κατάλληλοι επίσης για την οργάνωση χώρων εργασίας καθώς δημιουργούνται οι διάδρομοι κίνησης και ταυτόχρονα λόγω μεγάλου ύψους οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις φωτισμού, κλιματισμού και εξαερισμού είναι εφικτές ακόμη και στο ζευκτό των στεγών (στο εξωτερικό μεγάλες εταιρίες συχνά επιλέγουν για τα κεντρικά γραφεία τους ενιαίους μεγάλους ανοιχτούς χώρους, open spaces, μια χωρική ποιότητα που επιτρέπει την αμεσότητα στον εργασιακό χώρο, την αλληλεπίδραση και την ενίσχυση της έννοιας της συνεργασίας με την ταυτόχρονη οπτική προβολή-θέαση όλων των γραφείων και εργαζομένων) .

Στους χώρους όπου οι στέγες έχουν καταρρεύσει, νέες στέγες θα καλύψουν τις επιφάνειες ώστε να διατηρηθεί η ενιαία ανάγνωση του κτιρίου, και η ιστορικότητά του.

Το κτιριακό απόθεμα του Βότρυς έχει μια ποικιλία μορφών και όγκων χωρικών ποιοτήτων ικανών να παράγουν πολλαπλά συνθετικά νοήματα με μεικτές χρήσεις, με αποτέλεσμα τη δημιουργία πολυχώρων με έναν συνδυασμό πολλαπλών χρήσεων για την συγκρότηση ενός πολυλειτουργικού χαρακτήρα δημόσιου κτιρίου και περιβάλλοντος χώρο σε συνδυασμό με το πράσινο. Το γενικό σύνολο θα αποτελεί έναν πυρήνα έλξης επισκεπτών τοπικού και υπερτοπικού χαρακτήρα. Οι πολλαπλές χρήσεις, είναι συνθήκη που επιτρέπει την προσέλκυση πολλών επισκεπτών και ταυτόχρονα ενεργοποιεί όλο το κτιριακό απόθεμα, ωθώντας- παροτρύνοντας τον επισκέπτη να περιηγηθεί στις εγκαταστάσεις ώστε να ανακαλύψει τα συμβάντα και τα δρώμενα, δίνοντας στον επισκέπτη την συνολική αίσθηση του αρχικού βιομηχανικού συγκροτήματος σε μια περιήγηση-πορεία διαδρομή περιμετρικά και εσωτερικά του συγκροτήματος δημιουργώντας έτσι έναν αστικό περίπατο ανάμεσα στο κλειστό και στο ανοιχτό, ανάμεσα στα υφιστάμενα κελύφη και τους νέους κτιριακούς όγκους και τον ανοικτό περιβάλλοντα χώρο με την φύτευση και τα δέντρα.

Η τελική διαμόρφωση της πρότασης επανάχρησης του κτιρίου του Βότρυς, και ανασχεδιασμού του περιβάλλοντος χώρου, θα έχει βασικές αρχές : τη διατήρηση του χαρακτήρα του μνημείου και την αναστρεψιμότητα των επεμβάσεων (επέμβαση στο βιομηχανικό κτίριο θα έχει τον χαρακτήρα της αναστρεψιμότητας, το μνημείο δεν θα υποστεί αλλοίωση και κάθε επέμβαση θα είναι μη καταστροφική για το κτίριο), την διατήρηση των χώρων ενιαίων επιτρέποντας έτσι την ανάδειξη του χαρακτήρα και των αναλογιών και των χωρικών ποιοτήτων του κτιρίου του Βότρυς.



Η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης παρέχει το κριτήριο ιεράρχησης των νέων χρήσεων καθώς οι δυνατότητες των χώρων είναι πλέον εμφανείς. Η επανένταξη μέσω των νέων χρήσεων στην γειτονιά, στην κοινωνία και στην πόλη αναγεννά ένα εγκαταλειμένο κτίριο και επανεντάσσεται οργανικά στον ιστό της πόλης όχι απλά ένα κτίριο αλλά ένα τοπόσημο, μια μνήμη, ένα σημείο αναφοράς. Παράλληλα, ο χώρος δεν αποτελεί πλέον κλειστό όριο, αλλά οικειοποιείται και γίνεται τμήμα της καθημερινότητας της γειτονιάς. Το κτιριακό συγκρότημα του Βότρυς θα περάσει σε μια άλλη εποχή, θα προσαρμοστεί, εκατό χρόνια περίπου μετά στις νέες ανάγκες. Η τεχνολογία, η τεχνογνωσία, οι κοινωνικές συνθήκες, οι τάσεις ιδεών και εκφράσεων, οι συνθήκες εργασίας και ψυχαγωγίας αλλάζουν. Στο κτιριακό συγκρότημα του Βότρυς προτείνουμε ένα μπόλιασμα από τις συνθήκες του παρόντος κυρίως στην εσωτερική κίνηση των επισκεπτών, καθώς μια συνθετική κίνηση που ακολουθηθεί είναι να υπάρχει μια ενιαία συνεχόμενη κίνηση που να συνδέει όλους τους χώρους, ο επισκέπτης να μπορεί να αλλάζει κατά την διάρκεια της περιήγησής του χωρικές εμπειρίες σε χώρους διαφορετικών ποιοτήτων, αναφορικά με διαστάσεις, όγκο, ύψος, λειτουργίες, δρώμενα, παραστάσεις, ανοιχτό, κλειστό και ενδοιάμεσο. Το κτιριακό συγκρότημα, ο περιβάλλον χώρος θα πρέπει να γίνει ένας φιλικός χώρος όπου ο επισκέπτης θα εξοικειωθεί. Το νέο στο παλιό και το παλιό στο νέο μπορεί να κάνει το συνολικό έργο πιο γνώριμο, πιο θελκτικό, πιο ελκυστικό για τον επισκέπτη.



ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Το εργοστάσιο ποτοποιίας (αποσταγματοποιία) Βότρυς πρόκειται για ένα βιομηχανικό συγκρότημα, που ξεκίνησε την λειτουργία του στις αρχές του 20ου αιώνα και σήμερα χάσκει εγκαταλειμμένο και παραμελημένο στην ήδη υποβαθμισμένη γειτονιά των Σεπολίων.

Στο παρελθόν η περιοχή συνδέθηκε με την χρήση ποτοποιίας. Σήμερα, η ποτοποιία Βότρυς αποτελεί ταυτόχρονα πέρα από ιστορικό τεκμήριο, μνημείο βιομηχανικής εποχής, στοιχείο μνήμης και τμήμα του αστικού ιστού, αποτελεί ένα τοπόσημο.

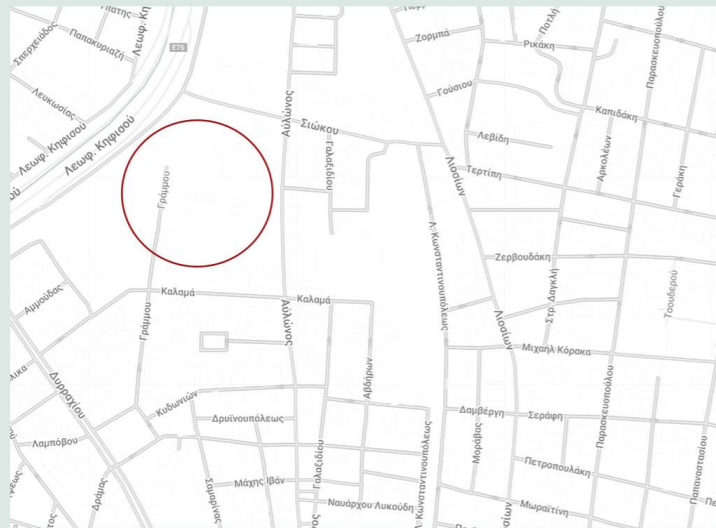
Με την αποβιομηχάνιση και την επέκταση της πόλης και του αστικού κέντρου της Αθήνας, οι βαριές βιομηχανικές ζώνες οργανώθηκαν έξω από πολεοδομικό ιστό έτσι ώστε η ζώνη κατοίκησης να είναι ανεξάρτητη από τις οχλήσεις της βιομηχανίας.

Στην νεότερη ιστορία των Αθηνών, η μετάβαση από μια μικρή κωμόπολη του 19ου αιώνα σε μια μεγαλούπολη του 20ου αιώνα έγινε παράλληλα με την εκβιομηχάνιση και την ανάπτυξη βιομηχανικών μονάδων.

Η ανάπτυξη της βιομηχανίας, η ζήτηση για εργασία, ο μισθός, μετέτρεψαν την Αθήνα σε μια πόλη-πόλο έλξης χιλιάδων νέων κατοίκων.

Η αρχή της βιομηχανικής ανάπτυξης στην Αθήνα γίνεται το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα και με την ενίσχυση του εργατικού δυναμικού από πρόσφυγες. Η άνοδος της βιομηχανίας δημιούργησε πληθυσμιακή πυκνωση σε περιοχές με έντονο βιομηχανικό χαρακτήρα όπως το Μεταξουργείο, Γκαζοχώρι (Γκάζι), στον άξονα της οδού Πειραιώς και στον ποταμό Κηφισό.

Στην περίπτωση των Σεπολίων, το κύριο χαρακτηριστικό είναι η μετάβαση της κοινωνίας από μία περιοχή με έντονο αγροτικό χαρακτήρα σε βιομηχανικό. Η μετάβαση αυτή είχε άμεσο κοινωνικό αντίκτυπο, βελτίωση του βιωτικού επιπέδου λόγω της μισθωτής εργασίας, παράλληλα με την γιγάντωση της Αθήνας και την ερήμωση της υπαίθρου.

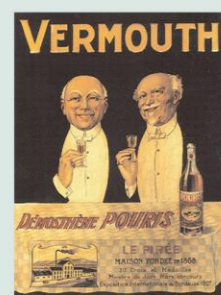
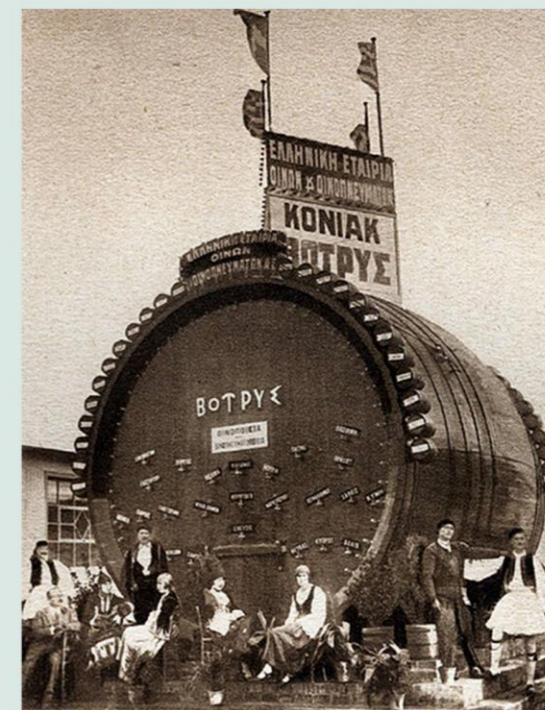


Η Βιομηχανική εξέλιξη στην Ελλάδα -Η μηχανή στην παραγωγική εξέλιξη- Ελληνικές ποτοποιίες

Η είσοδος της μηχανής στην παραγωγή προϊόντων για την κατεργασία και μεταποίηση πρώτης ύλης ξεκίνησε στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα με την λειτουργία των πρώτων μονάδων εργοστασίων- βιομηχανιών και έδωσε την δυνατότητα μαζικής παραγωγής και τυποποίησης προϊόντων παράλληλα με μισθό και νέες συνθήκες διαβίωσης.

Στην περίπτωση της οινοποιίας Βότρυς αντίστοιχα έγινε η παραγωγή και εμφιάλωση οινοπνευματωδών ποτών μεγάλης παραγωγής. Η έννοια της βιομηχανίας σχετίζεται με την χρήση μηχανών και την απασχόληση σημαντικού αριθμού καταρτισμένου εργατικού προσωπικού. Στην πρώτη περίοδο της Ελληνικής εκβιομηχάνισης (1830-1920) η βιομηχανία ήταν συχνά αποτέλεσμα ιδιωτικών πρωτοβουλιών.

Στις αρχές του 20ου αιώνα, στην Ελλάδα, ο Πειραιάς ήταν για την Αθήνα η βασική βιομηχανική ζώνη που ενίσχυσε και την έννοια πόλη-λιμάνι και κατ'επεκτάση κατά μήκος της οδού Πειραιώς για να οδηγούνται τα προϊόντα στο λιμάνι. Μικρότερες ζώνες και μεμονωμένα βιομηχανικά κτίρια σε διάσπαρτα σημεία της Αθήνας επίσης έκαναν την εμφάνισή τους, πχ Βότρυς γειτονικά του Κηφισού ποταμού και σε σύνδεση με την Αθήνα. Την περίοδο αυτή, σημαντικά κεφάλαια επενδύθηκαν στην βιομηχανία σε τομείς που κάλυπταν βασικές ανάγκες πχ οικοδομικών υλικών, παραγωγή τσιμέντου, χημικά προϊόντα, μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με κύριο χαρακτηριστικό την περιορισμένη παραγωγή και την εγχώρια κατανάλωση (όχι εξαγωγές). Στην περίπτωση του Βότρυς φαίνεται η μετάβαση από τον αγροτικό χαρακτήρα της περιοχής των Σεπολίων σε βιομηχανικό, γεγονός που δημιουργεί αλλαγές και στον τρόπο ζωής και στην δόμηση της περιοχής με την υποχώρηση της αγροτικής απασχόλησης και την σταδιακή αύξηση της οικιστικής ζώνης και την ένταξη των Σεπολίων στο σχέδιο πόλης.



1868



1884



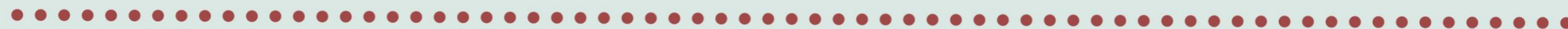
1888



1900



1901



1864

1885

1900

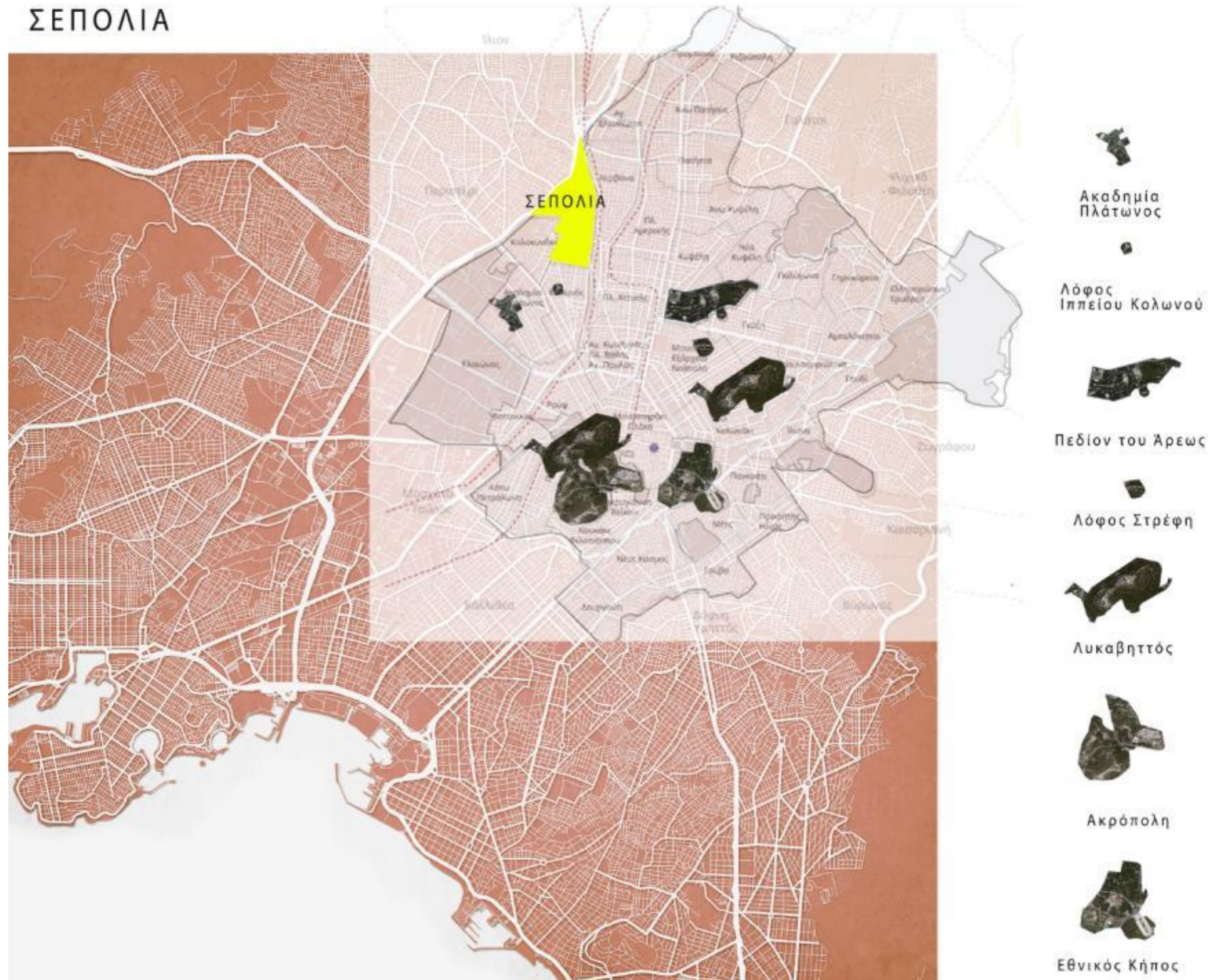
1901

1905



Η περιπλάνηση στην πόλη με το περπάτημα αποτελεί μια στρατηγική ανάγνωσης του χώρου μια πρωταρχική μορφή εμπειρίας της πόλης καθώς υπάρχει άμεση αλληλεπίδραση περιβάλλοντος και περιπατητή.

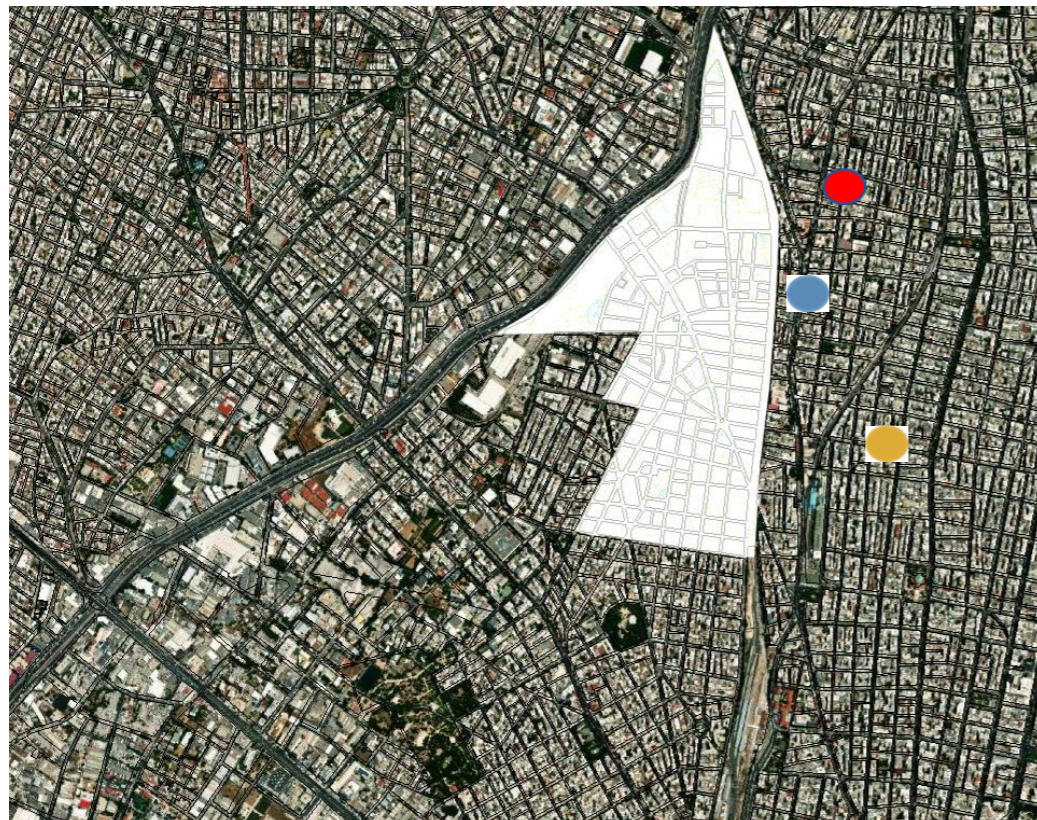
Ο πλούτος των πληροφοριών της αστική διαδρομής προσφέρει μια βιωματική εμπειρία. Η κίνηση στον χώρο, η επιλογή των διαδρομών, η ανάδειξη τοπόσημων και η υποβάθμιση κάποιων άλλων κάνουν την διαδικασία του περιπάτου πέρα από μια εμπειρία ανάγνωσης του τόπου αλλά και μια διαδικασία ενεργοποίησης όλων των αισθήσεων που ενισχύουν την εμπειρία πορείας.



Όρια περιοχής

Τα όρια της περιοχής Σεπόλια σύμφωνα με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο αποτελούνται από τρεις γειτονιές : Αγίου Μελετίου, Λόφο Σκουζέ και Σεπόλια (255/45/4.1.1988, ΦΕΚ 80/Δ/4.2.1988)

Τα Σεπόλια είναι συνοικία της Αθήνας, που βρίσκεται βορειοδυτικά του κέντρου της πόλης ανοίκουν στο 4ο δημοτικό διαμέρισμα Αθήνας : περιλαμβάνει τις συνοικίες Κολωνού, Ακαδημίας Πλάτωνος, Σεπόλια, Πατήσια. Ειδικότερα περικλείει τις περιοχές: Ακαδημία Πλάτωνος, Κολοκυνθού, Κολωνός, Σεπόλια, Άγιος Νικόλαος, Πλατεία Αττικής
Η περιοχή των Σεπολίων βρίσκεται στα όρια του Δήμου Αθηναίων με τον δήμο Περιστερίου.



Κόμβοι- διασταυρώσεις

- ΒΟΤΡΥΣ ●
- Γήπεδο Τρίτωνα Σεπολίων ●
- Πλατεία Αγίου Μελετίου ●

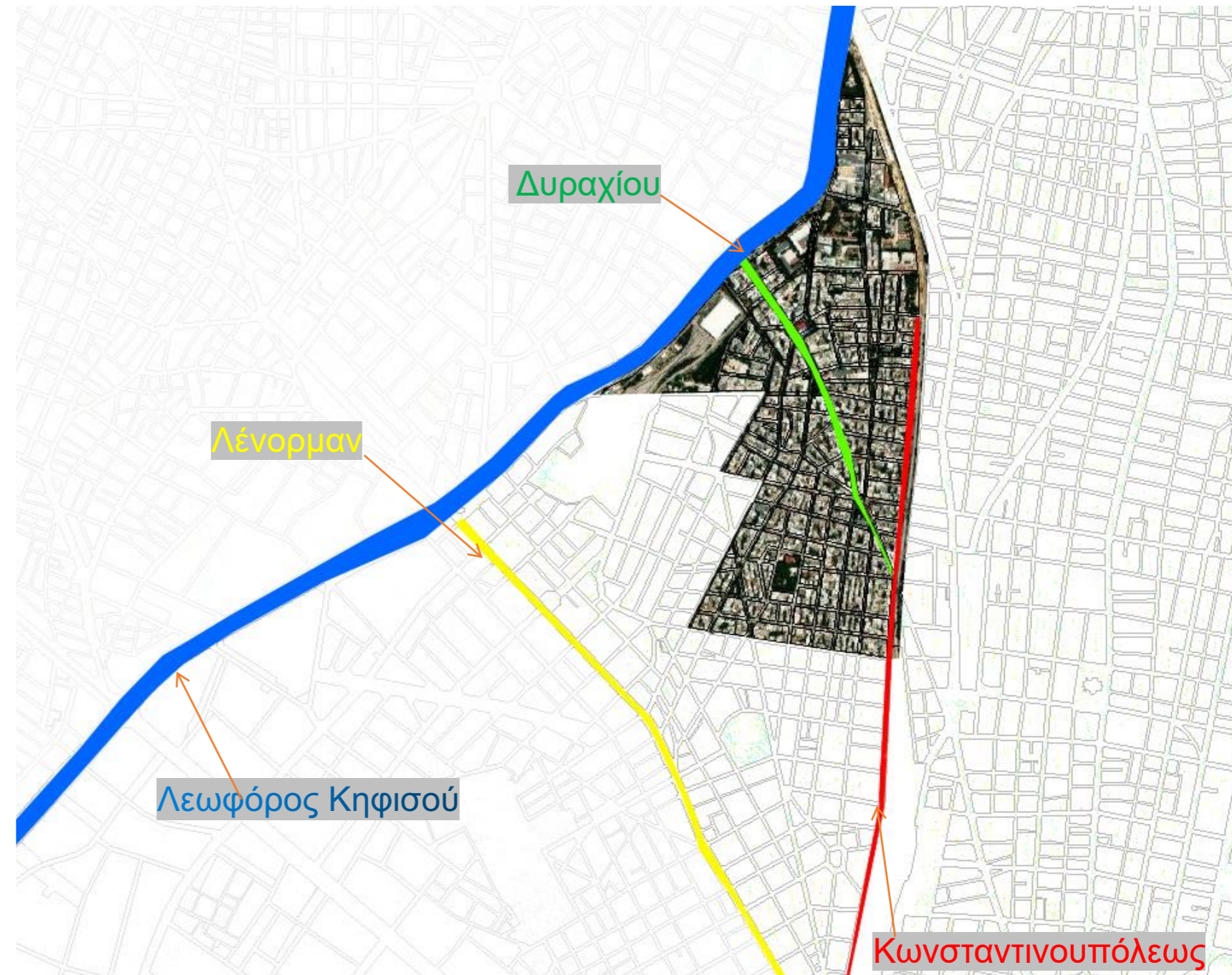
Στην οδό Δυραχίου αρθρώνονται δύο κεντρικές διασταυρώσεις, το γήπεδο Τρίτωνα Σεπολίων και η πλατεία Αγίου Μελετίου.

Οδικό δίκτυο

Η περιοχή των Σεπολίων οριοθετείται από την λεωφόρο Κηφισού (κλειστός αυτοκινητόδρομος, ιδιαίτερα ισχυρό όριο), και την λεωφόρο Κωνσταντινουπόλεως. Στα νοτιοδυτικά από την Λένορμαν ενώ στο μέσο των Σεπολίων η οδός Δυραχίου αποτελεί βασική αρτηρία.

Στα όρια της περιοχής διέρχεται η Εθνική Οδός (Λεωφόρος Κηφισού). Η Λεωφόρος Κηφισού χωρίζει τα Σεπόλια από το υπόλοιπο τμήμα της Αθήνας έχοντας δύο οδικές προσβάσεις με ανισόπεδους κόμβους στο ύψος της οδού Λένορμαν και στη Δυραχίου. Οι κύριες οδικές αρτηρίες της περιοχής είναι οι οδοί Λένορμαν και Δυραχίου με μεγάλο κυκλοφοριακό φόρτο, ενώνουν το κέντρο της Αθήνας με τα δυτικά προάστια. Από την περιοχή διέρχονται υπερτοπικοί οδικοί άξονες όπως η Λεωφόρος Κηφισού, η Λένορμαν, η Κωνσταντινουπόλεως και τοπικά η Δυραχίου. Το Μετρό, προσφέρει αμεσότητα στις μετακινήσεις των επισκεπτών και κατοίκων της περιοχής. Ο σταθμός μετρό Σεπολίων που κατασκευάστηκε το 2000 σε συνδυασμό με το ότι η περιοχή είχε σχετικά χαμηλή αξία ακινήτων και ενοικίων αποτέλεσε κίνητρο προσέλκυσης νέων κατοίκων και ταυτόχρονα υπήρχε αύξηση των οικονομικών μεταναστών ιδίως από βαλκανικές χώρες η περιοχή απέκτησε υπερτοπική πλέον σημασία. ο χαρακτήρας της περιοχής από την γειτονιά τοπικού χαρακτήρα εξελίχθηκε σε οργανικό τμήμα της Αθήνας.

Δυτικά συνορεύει με τον Δήμο Περιστερίου και ένα μικρό τμήμα με το Δήμο Αγίων Αναργύρων, ενώ στα ανατολικά με την γειτονιά Τρεις Γέφυρες.



Σύνδεση περιοχής με πλατείες και πάρκα

Τα Σεπόλια απέχουν μέχρι την ακαδημία Πλάτωνος 30 λεπτά περιπάτου, ενώ η σύνδεση Ακαδημίας Πλάτωνος έως Κεραμεικό είναι περίπου 30 λεπτά περιπάτου. Η γειτνίαση των Σεπολίων με περιοχές αρχαιολογικής σημασίας όπως ο λόφος Ιππείου Κολωνού και κυρίως η Ακαδημία Πλάτωνος είναι χαρακτηριστικά τοπόσημα της περιοχής. Αντίστοιχα, 25 λεπτά με περίπατο απέχει το πεδίο του Άρεως, από το οποίο η πρόσβαση στο ιστορικό κέντρο είναι πιο άμεση. Οι χρονικές αυτές αποστάσεις περιορίζονται τουλάχιστον στο μισό στην περίπτωση κίνησης με ποδήλατο.



ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΕΠΟΛΙΩΝ

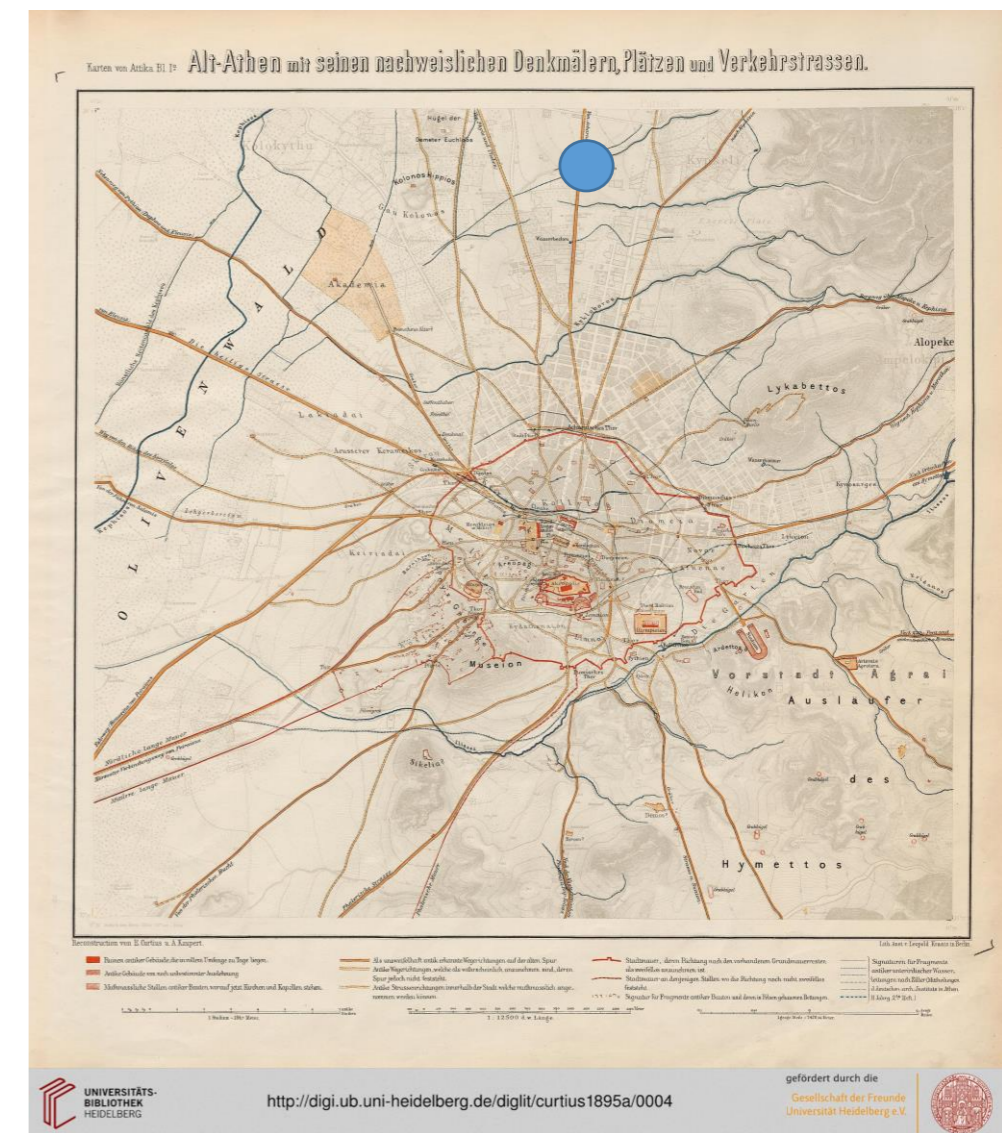
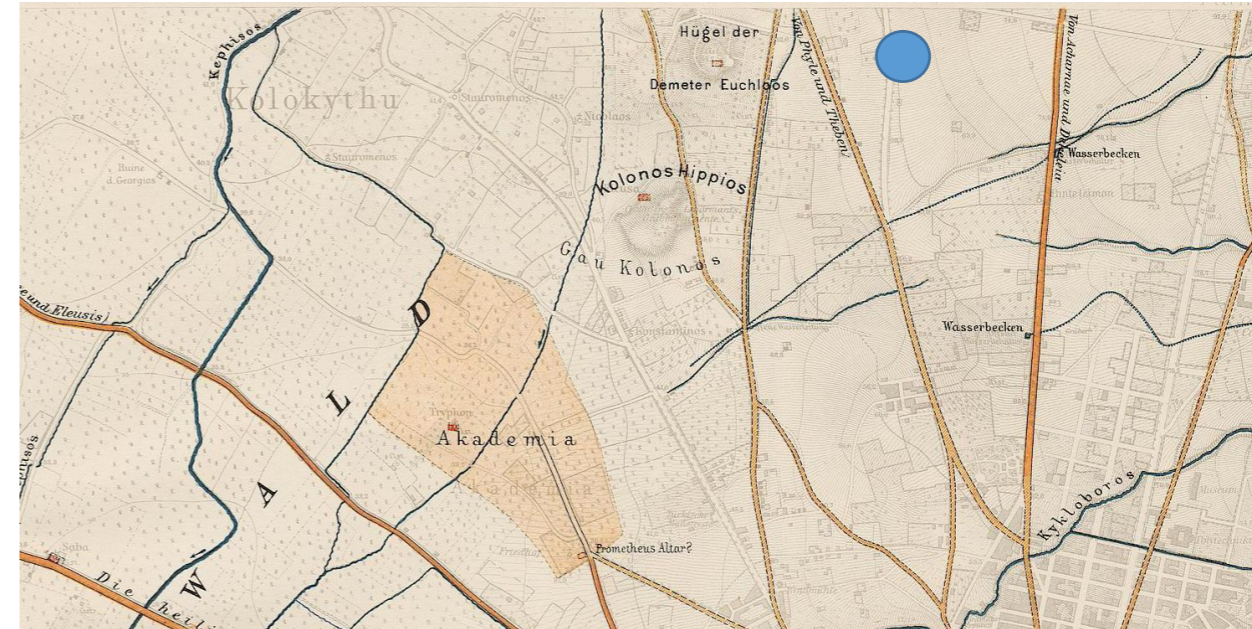
Οι πρώτες αναφορές στην περιοχή καταγράφονται από τον Σοφοκλή ο οποίος περιγράφει την περιοχή στην τραγωδία Οιδίπους επί Κολωνώ. Το όνομα της περιοχής Σεπολίων προέρχεται από το αρχαίο τοπωνύμιο Σωπόλια, πιθανών η αναφορά ήταν στο αντίστοιχο όνομα του ιδιοκτήτη των εκτάσεων της περιοχής στην αρχαιότητα.

Σύμφωνα με άλλη εκδοχή, Σωπόλια ήταν το όνομα παλιάς μεσαιωνικής περιοχής και προέρχεται από τη λέξη εσωπόλια (προς το μέρος της πόλης).

Κατά το 19ο αιώνα οι περιοχές Κολοκυνθούς και Σεπολίων ήταν αγροτικές εκτάσεις και κτήματα που είχαν από τον Κηφισό ποταμό την απαραίτητη ύδρευση και τροφοδοτούσαν την Αθήνα με αγροτικά προϊόντα. Η περιοχή είχε αρκετούς νερόμυλους γνωστοί ως “Μύλοι των Αθηνών” την περίοδο της Τουρκοκρατίας, όπου γινόταν το άλεσμα του σιταριού. Στα τέλη του 19ου αιώνα η περιοχή ήταν τόπος κατοικίας των καλλιεργητών με σημαντική αγροτική παραγωγή.

Καθοριστικό ρόλο όμως στην οικονομία της περιοχής είχε η κατασκευή των σιδηροδρόμων Λαρίσης και η εγκατάσταση εργοστασίων, που είχε το αποτέλεσμα την αύξηση του πληθυσμού στην περιοχή.

Στον χάρτη Kaupert, 1875 αποτυπώνεται τα οικοδομικά τετράγωνα της πόλης, οι αγροτικοί δρόμοι και τα καλλιεργούμενα αγροτεμάχια.

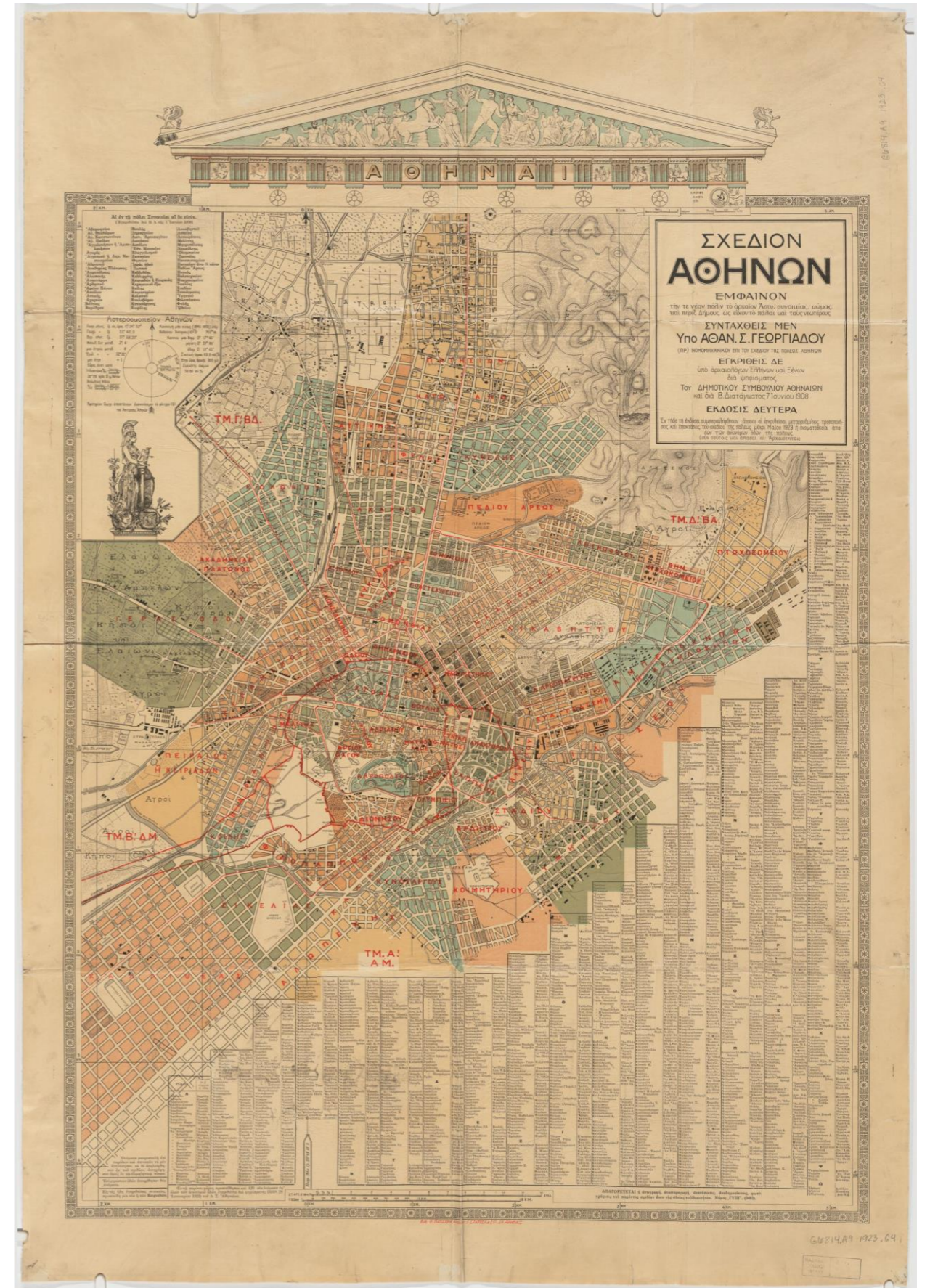


Η ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΗΣ

Το χρονικό διάστημα από το 1893 έως το 1939 η ευρύτερη περιοχή των Σεπολίων εντάσσεται στο σχέδιο πόλης. Στον χάρτη δεξιά του 1908 (αναθεωρημένος το 1923) φαίνεται η εξάπλωση της Αθήνας την εποχή εκείνη. Στο υπόμνημα που περιλαμβάνεται στον χάρτη, ότι τα Σεπόλια δεν έχουν καταγραφεί ως συνοικία της Αθήνας, σε αντίθεση με τις γειτονικές περιοχές του Κολωνού και της Ακαδημίας Πλάτωνος.



Στην παραπάνω μεγέθυνση του χάρτη, φαίνεται η περιοχή της Οιοπνευματοποιΐας Βότρυς, Οι Μύλοι (μύλοι Αθηνών λέγονταν τα Σεπόλια κοντά στον Κηφισό τα οποία κατά τον 19ο αιώνα ήταν γεμάτα νερόμυλους και κήπους) οι ανθόκηποι του Καντώρου, το πλινθοποιείον ΤΙΤΑΝ. Φαίνεται η εκτός σχεδίου πόλης δόμηση, τα αγροκτήματα και η εντός σχεδίου δόμηση.

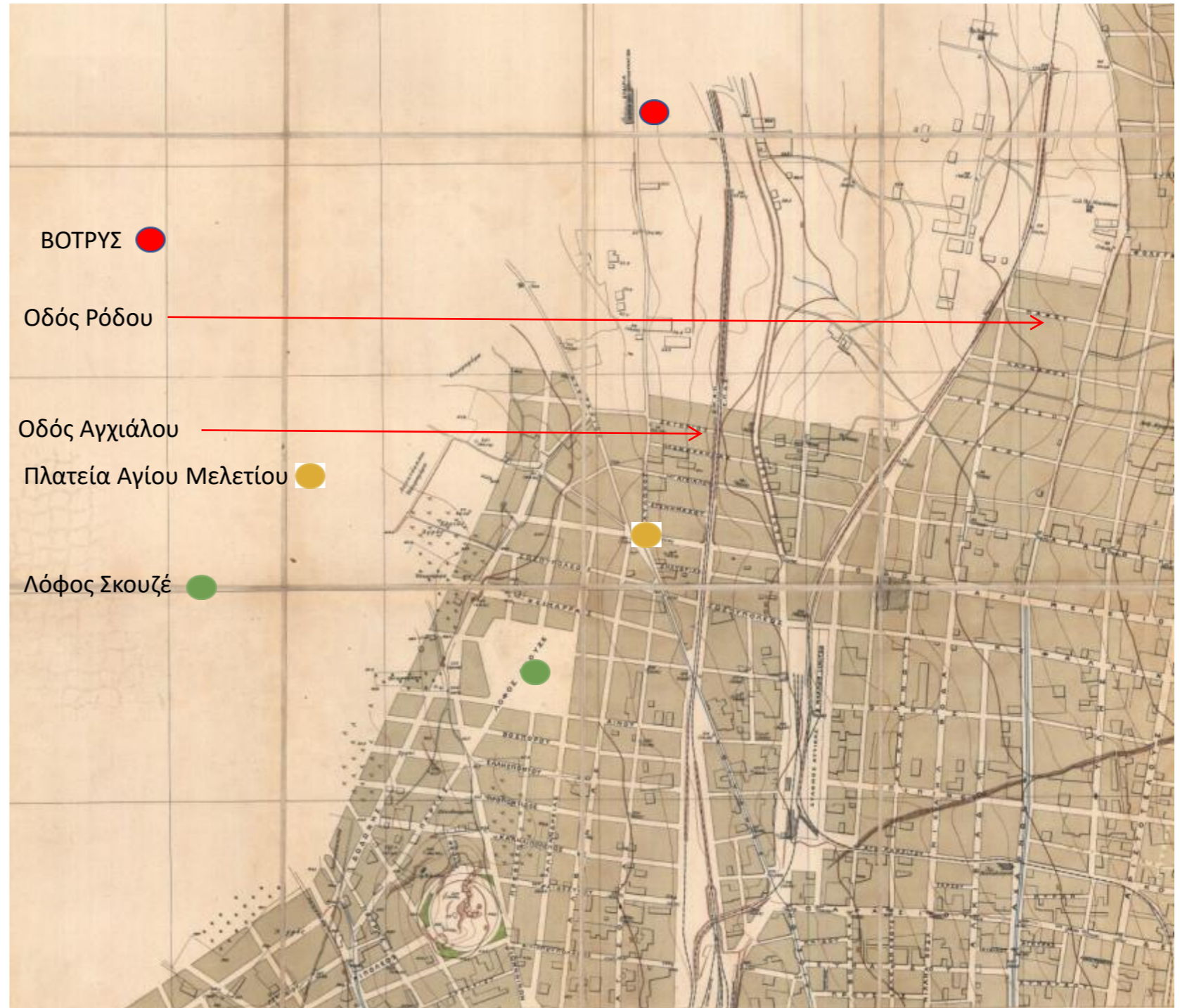


Η ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΗΣ (19ος αιώνας)

Τον 19ο αιώνα τα Σεπόλια συνδέονται με ιππήλατο τραμ, το οποίο αργότερα γίνεται ηλεκτροκίνητο, το 1908 όπου δρομολογείται η γραμμή 8, που εκτελεί το δρομολόγιο Ομόνοια – Άγιος Μελέτης, διαμέσου των οδών Γ' Σεπτεμβρίου, Καματερού, Λιοσίων και Σεπολίων. Το τραμ τερματίζει στην Πλατεία Αγίου Μελετίου και το σημείο γίνεται πολυσύχναστος κόμβος.



Η πρώτη ένταξη στο σχέδιο πόλης τμήματος της περιοχής έγινε το 1893 και αφορούσε τμήμα περιοχής του Λόφου Σκουζέ. Στην συνέχεια, το 1900 εντάσσεται στο σχέδιο πόλης περιοχή στα Σεπόλια μεταξύ των οδών Αγχιάλου και Ρόδου.



Πηγή χάρτη : Συλλογή Κώστα Μπίρη Αθήνα, Τοπογραφικός και υψομετρικός χάρτης, καταρτισθείς το 1914 υπό Χαραλάμπους Γλένη

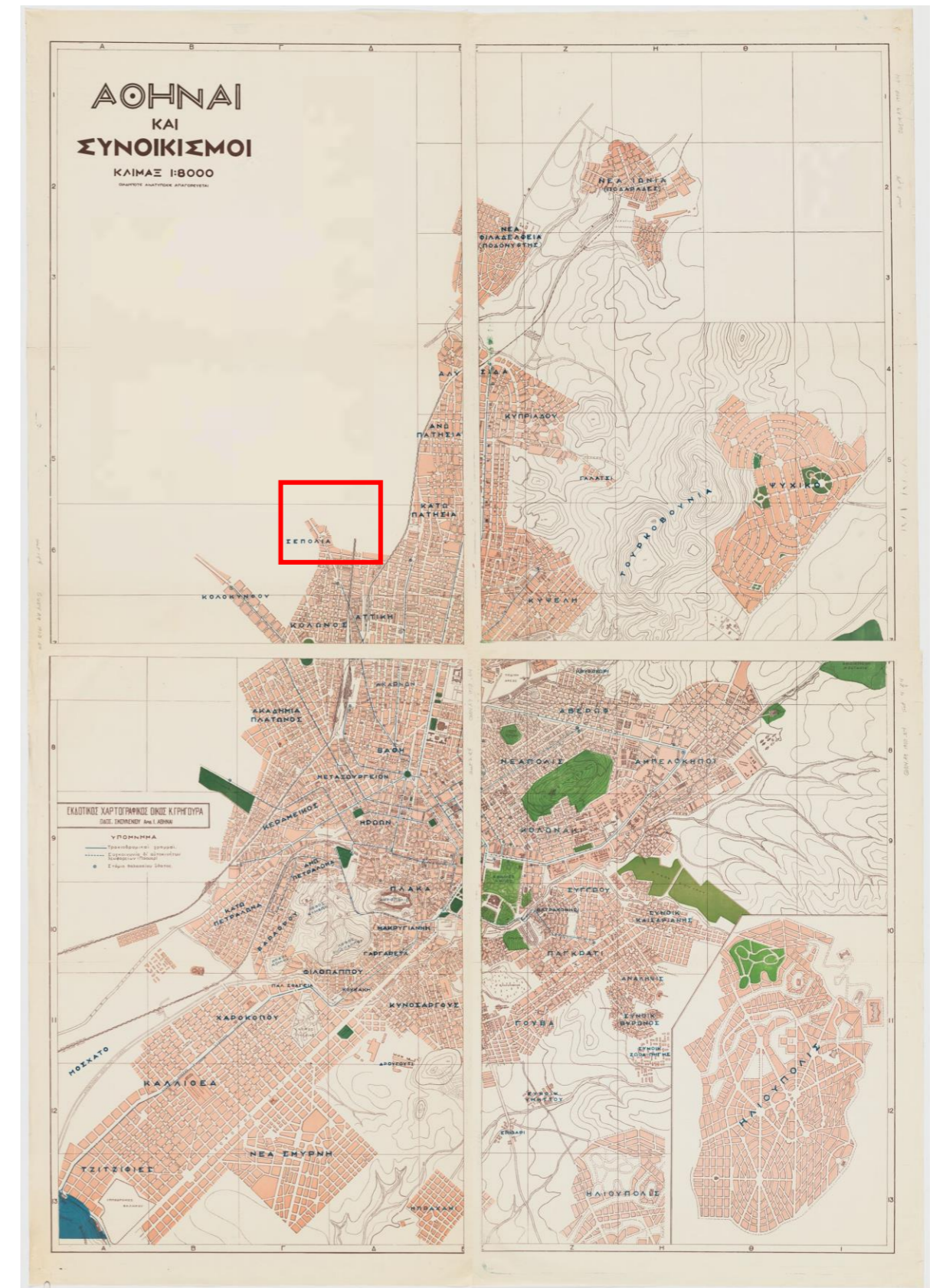
Η ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΗΣ (1920)

Στον χάρτη δεξιά του 1920 φαίνεται η εξάπλωση της Αθήνας και στο απόσπασμα με μεγέθυνση η αρχή της περιοχής των Σεπολίων. Λόγω του αγροτικού χαρακτήρα της περιοχής, τα Σεπόλια εξακολουθούσαν να είναι μια γειτονιά, ένα χωριό, μέσα στην Αθήνα, καθώς υπήρχε πλήθος περιβολιών, ρεμάτων παραπλεύρως του Κηφισού ποταμού.

ΒΟΤΡΥΣ ●



Ο προηγούμενος χάρτης του 1920 με υπόβαθρο σημερινή δορυφορική φωτογραφία.



Πηγή χάρτη
<https://iif.lib.harvard.edu/manifests/view/ids:9319439>

ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ

Στο σχέδιο πόλης του 1930 (πηγή Βιβλίο Κώστα Η. Μπίρη, Αι Αθήναι, από του 19^{ου} εις τον 20^{ον} αιώνα) φαίνεται η εξάπλωση των Σεπολίων που ένα τμήμα έχει φτάσει έως τον Κηφισό ποταμό. Το 1927 γίνεται η επέκταση επί της οδού Δυρραχίου στα Σεπόλια, ενώ την ίδια εποχή γίνεται και η χάραξη τμήματος του λόφου Σκουζέ σε οικοδομικά τετράγωνα. Η οδός Δυρραχίου ήταν κεντρικός δρόμος που οδηγούσε στο ποτάμι, τον Κηφισό, και έρχονταν οι Αθηναίοι για περίπατο προς την εξοχή.

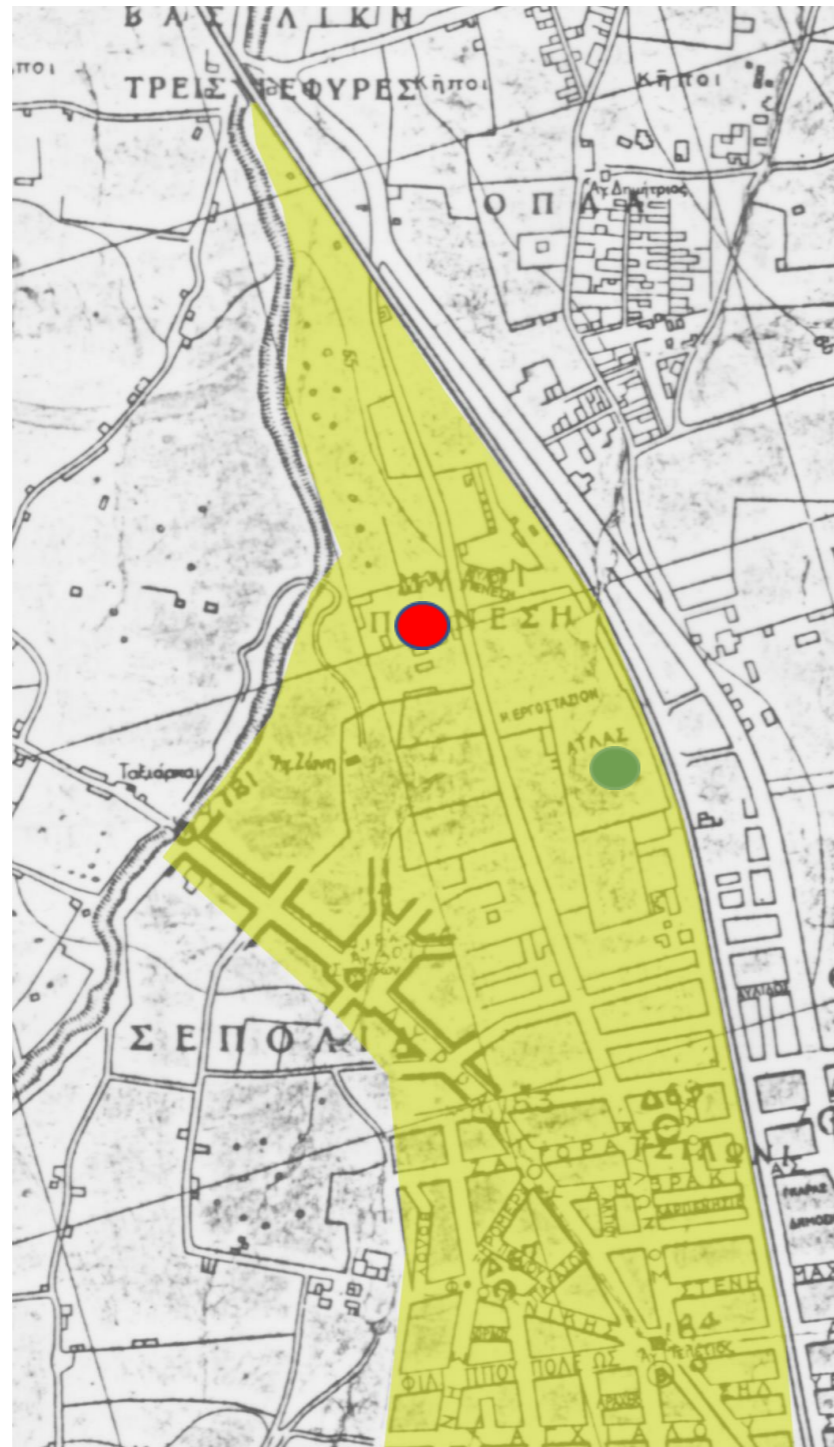
Βότρυς ●



● Άτλας

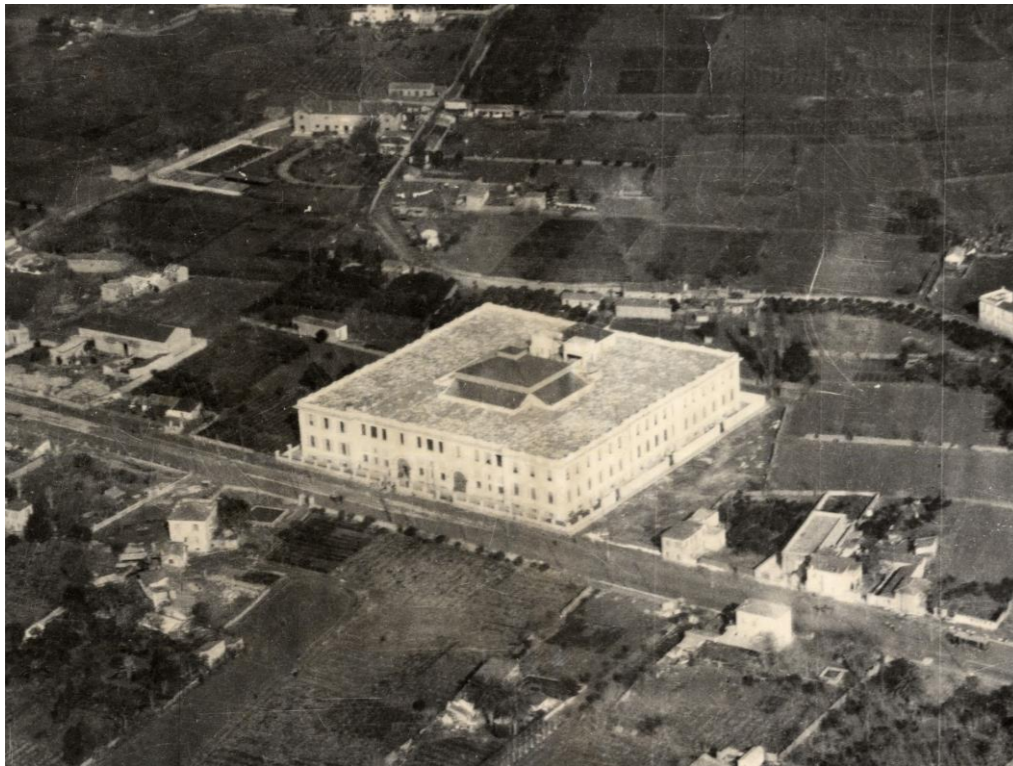
Μεγένθυση του σχεδίου πόλεως (σχέδιο πόλης δεξιά του 1930) όπου φαίνεται η καταγραφή του εργοστασίου οικοδομικών υλικών Άτλας. Το εργοστάσιο ξεκίνησε την λειτουργία του το 1920 και έκλεισε το 1962.

Σήμερα στον χώρο του εργοστασίου Άτλας είναι το 54ο Γυμνάσιο και Λύκειο, πάρκο και αθλητικοί χώροι.



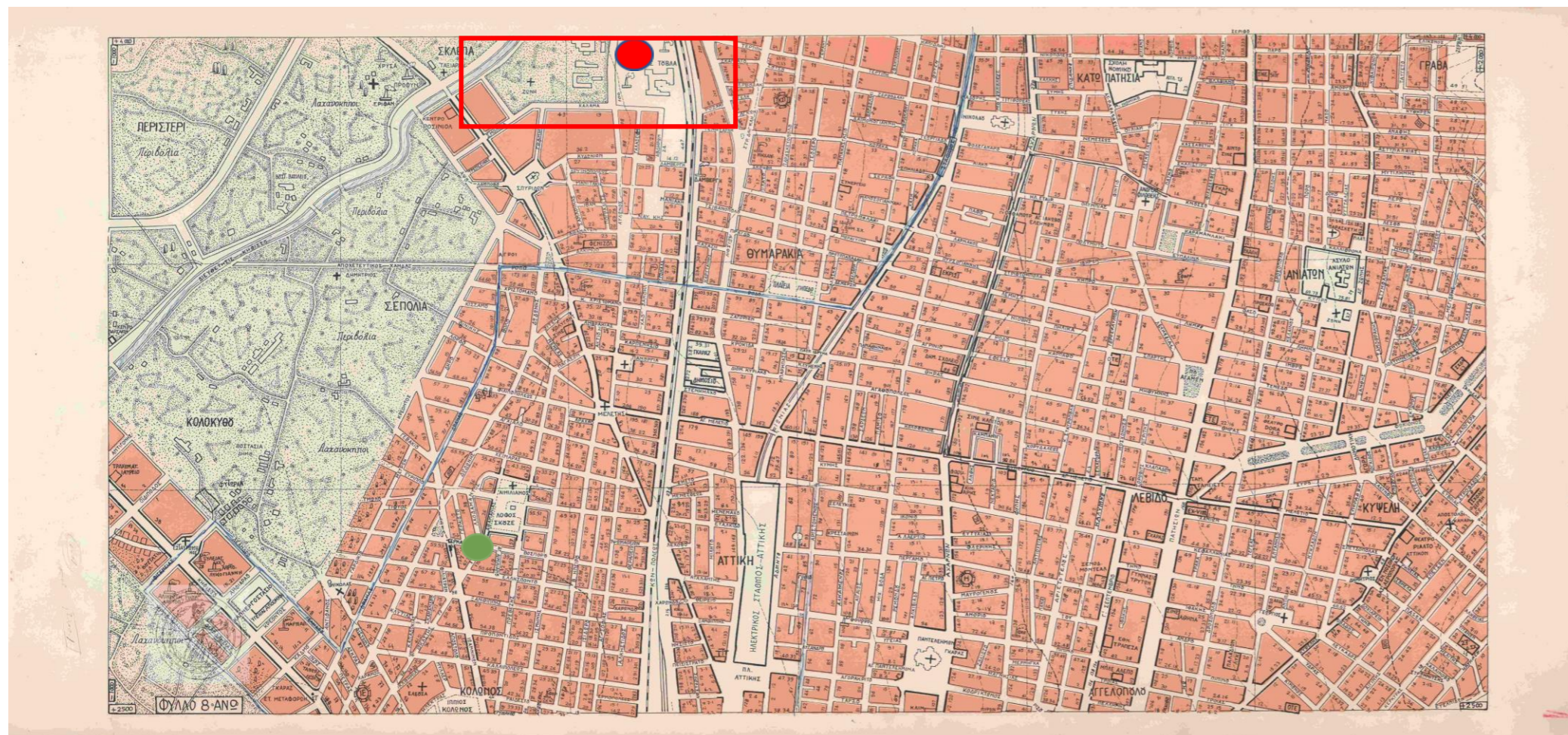
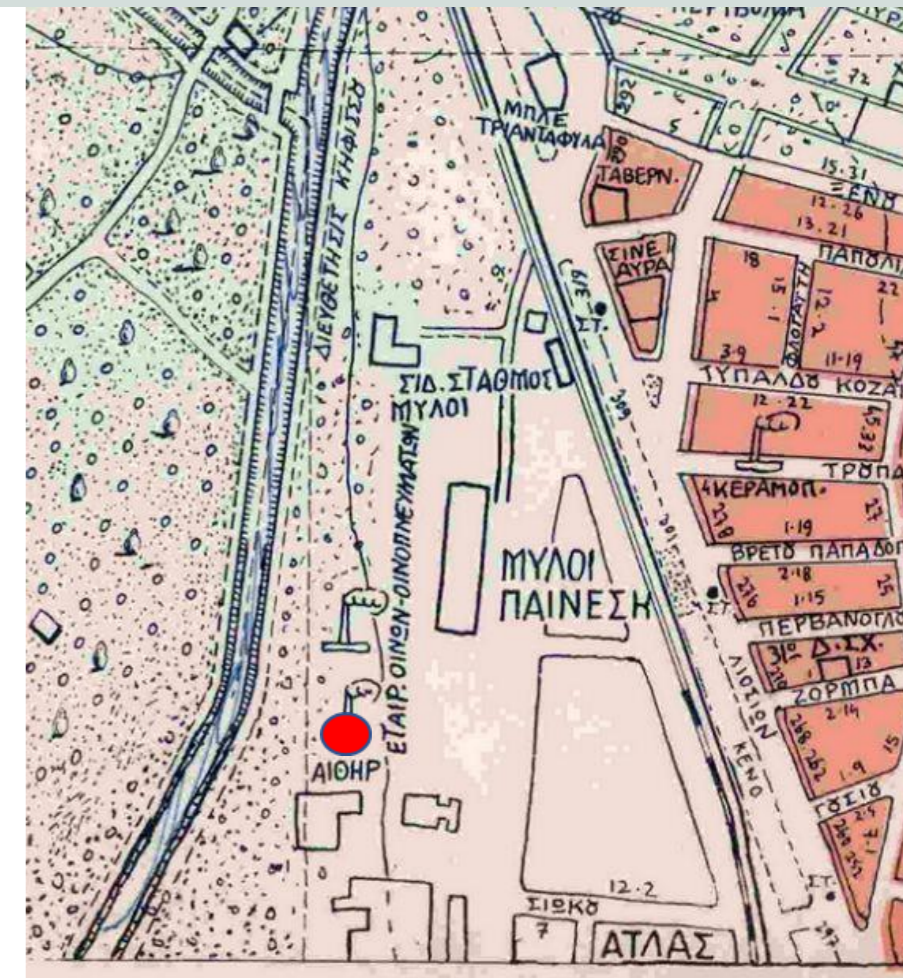
Η περιοχή Σεπολίων και η βιομηχανική άνοδος

Αεροφωτογραφία 1929 (πηγή ΓΥΣ). Διακρίνεται ο Κηφισός ποταμός με τα καλλιεργούμενα κτήματα πλευρικά του, η περιοχή είναι αραιοκατοικημένη, με πύκνωση προς την πλατεία Αγίου Μελετίου. Ο χαρακτήρας εξακολουθεί να είναι αγροτικός αλλά και παράλληλα βιομηχανικός της περιοχής (πχ Καπνεργοστάσιο, Κοροπούλη) με τις θέσεις εργασίας να προσελκύουν νέους κατοίκους. Η περιοχή λόγω πρασίνου αποτελούσε πόλο έλξης για περιπάτους για την πόλη των Αθηνών.



Με διάταγμα του 1939, εντάσσεται στο σχέδιο πόλης το μεγαλύτερο μέρος των Σεπολίων. Τα τελευταία τμήματα της περιοχής των Σεπολίων, κοντά στον ποταμό Κηφισό, εντάσσονται στο σχέδιο πόλης αρκετά χρόνια αργότερα, με την επέκταση του ρυμοτομικού σχεδίου το 1959 ενώ μέχρι και το 1963 η περιοχή ήταν τμήμα του Ελαιώνα. Η περιοχή την εποχή αυτή είχε έντονο το στοιχείο της γειτονιάς, με αρκετά καφενεία και μονοκατοικίες με εσωτερικές αυλές. Τις δεκαετίες του '50 και του '60 οι όροι δόμησης για τα Σεπόλια δεν ευνόησαν την αντιπαροχή. Τα Σεπόλια διατηρούν έναν εξοχικό και όχι αστικό χαρακτήρα έως το 1960 με 1970, καθώς υπάρχουν αρκετά αδόμητα οικόπεδα .

Από την δεκαετία του 70, λόγω αντιπαροχής ξεκίνησαν να εμφανίζονται πολυκατοικίες, ο πληθυσμός αυξήθηκε και τα Σεπόλια χάνουν τον αγροτικό χαρακτήρα καθώς αυξήθηκε η ανοικοδόμηση. Οι όροι δόμησης αλλάζουν από το 1970 και μετά που ευνοούν την αντιπαροχή. Η τυπική αστική πολυκατοικία αρχίζει να εμφανίζεται στα Σεπόλια όπου βρίσκει γόνιμο έδαφος καθώς υπάρχουν αρκετές μονοκατοικίες και αρκετά οικόπεδα που πληρούν τα κριτήρια για πολυόροφα κτίρια.



ΗΜΙΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ ,1955 ιστορικό αρχείο Δήμου Αθηναίων

ΒΟΤΡΥΣ ●

Προνομακή περιοχή ήταν ο λόφος Σκουζέ με πράσινο και περιμετρική θέα.



Ημικτηματολογικός Χάρτης, 1955 πηγή : cityofathens.gr/istorikoarxeio/content/1955

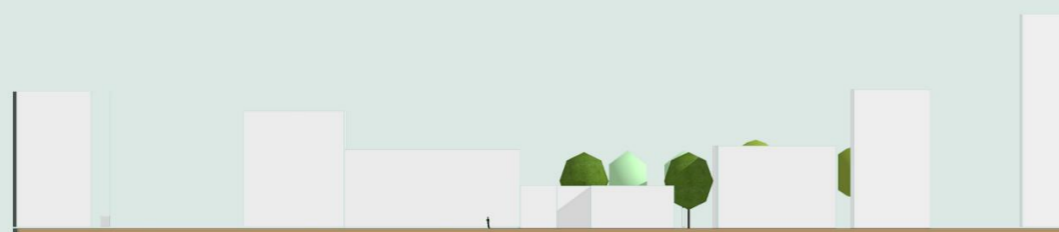
ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ-ΜΕΤΩΠΑ-ΓΕΙΤΝΙΑΣΕΙΣ



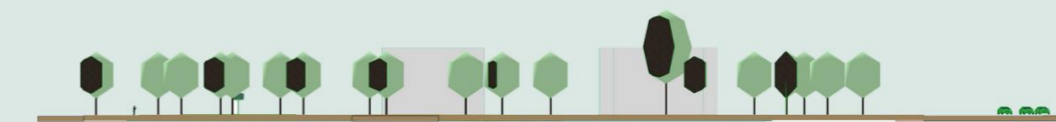
ΝΟΤΙΟ ΜΕΤΩΠΟ



ΒΟΡΕΙΟ ΜΕΤΩΠΟ

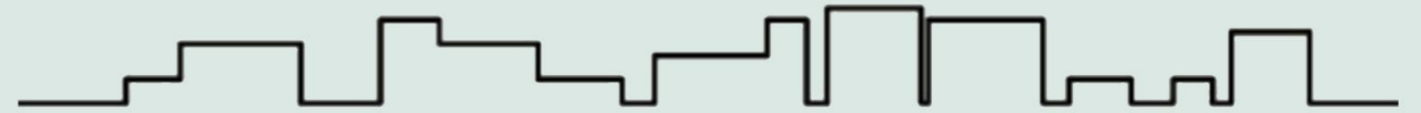
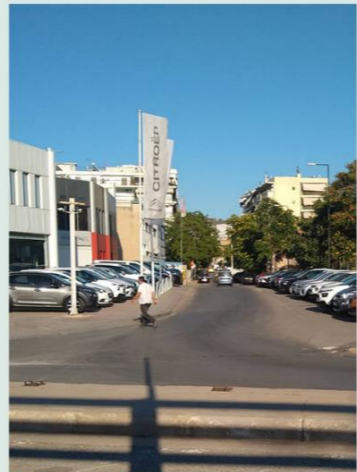
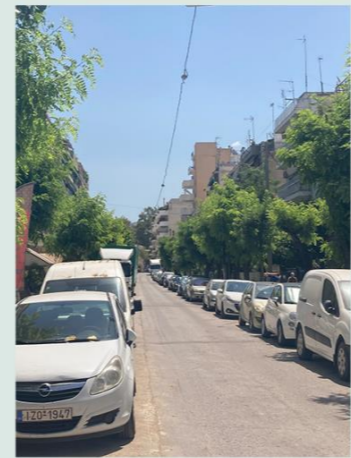


ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

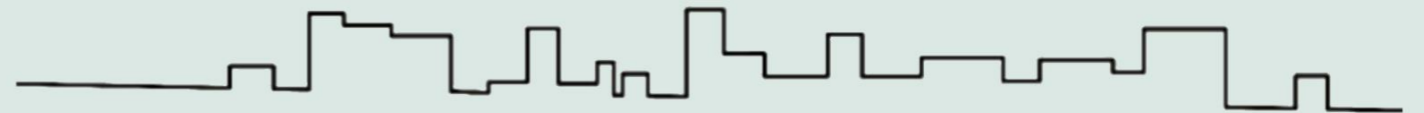


ΔΥΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ-ΜΕΤΩΠΑ-ΓΕΙΤΝΙΑΣΕΙΣ



ΟΔΟΣ ΑΥΛΩΝΩΣ

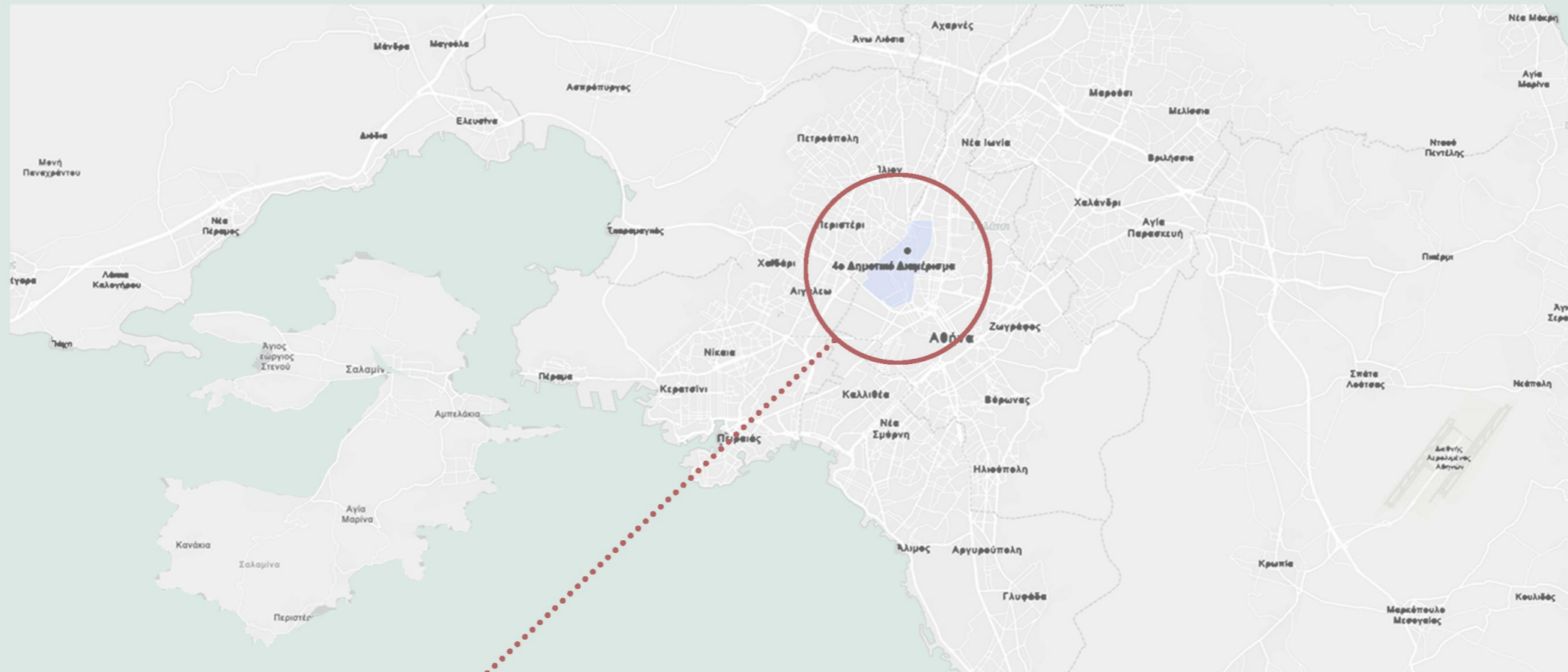


ΟΔΟΣ ΚΑΛΑΜΑ



ΟΔΟΣ ΣΙΩΚΟΥ

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ



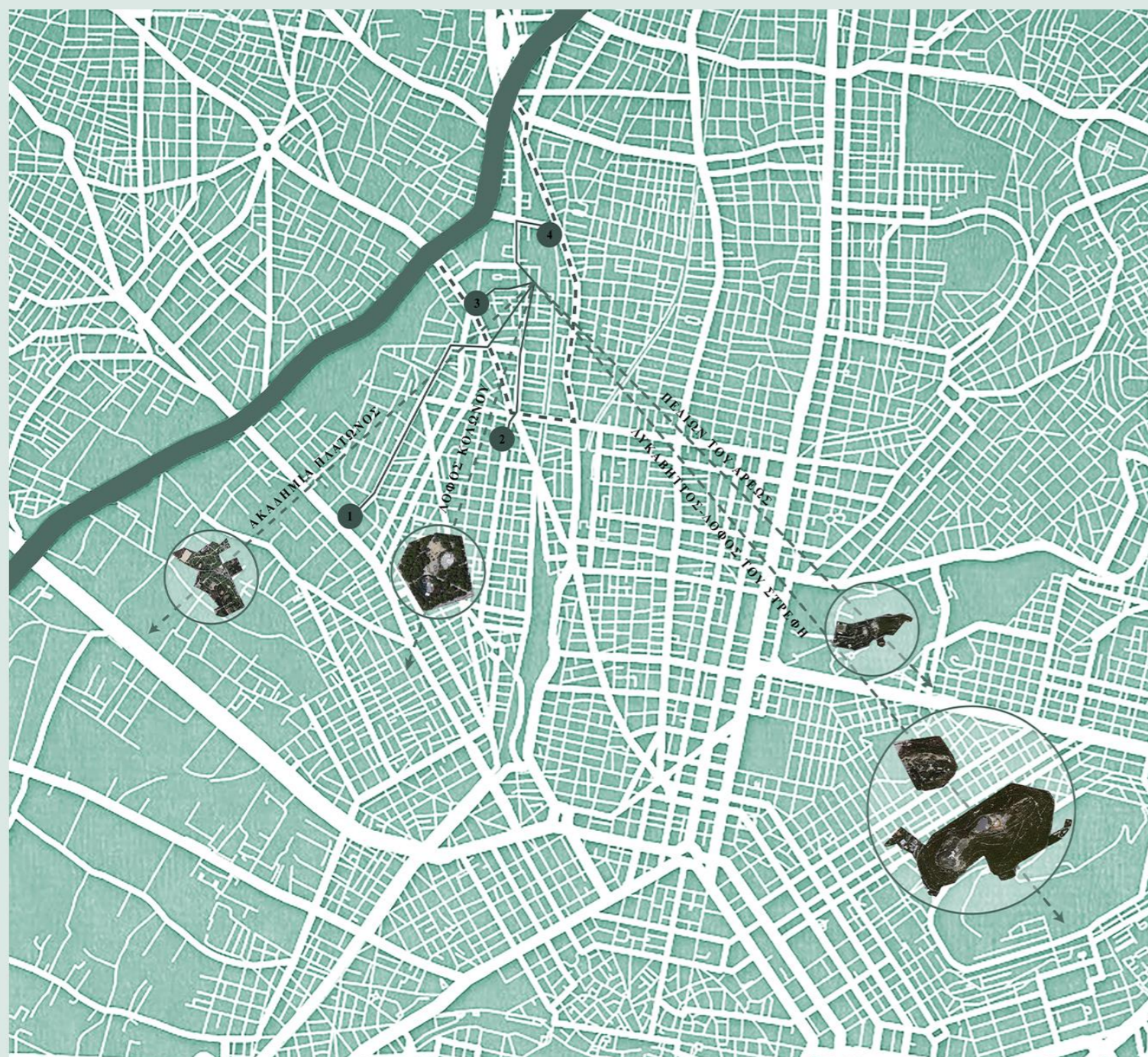
Τα Σεπόλια είναι συνοικία της Αθήνας, που βρίσκεται βορειοδυτικά του κέντρου της πόλης ανοίκουν στο 4ο δημοτικό διαμέρισμα Αθήνας : περιλαμβάνει τις συνοικίες Κολωνού, Ακαδημίας Πλάτωνος, Σεπόλια, Πατήσια. Ειδικότερα περικλείει τις περιοχές: Ακαδημία Πλάτωνος, Κολοκυνθού, Κολωνός, Σεπόλια, Άγιος Νικόλαος, Πλατεία Αττικής. Η περιοχή των Σεπολίων βρίσκεται στα όρια του Δήμου Αθηναίων με τον δήμο Περιστερίου.

Η περιπλάνηση στην πόλη με το περπάτημα αποτελεί μια στρατηγική ανάγνωσης του χώρου μια πρωταρχική μορφή εμπειρίας της πόλης καθώς υπάρχει άμεση αλληλεπίδραση περιβάλλοντος και περιπατητή. Ο πλούτος των πληροφοριών της αστικής διαδρομής προσφέρει μια βιωματική εμπειρία. Η κίνηση στον χώρο, η επιλογή των διαδρομών, η ανάδειξη τοπόσημων και η υποβάθμιση κάποιων άλλων κάνουν την διαδικασία του περιπάτου πέρα από μια εμπειρία ανάγνωσης του τόπου αλλά και μια διαδικασία ενεργοποίησης όλων των αισθήσεων που ενισχύουν την εμπειρία πορείας.

Τα Σεπόλια απέχουν μέχρι την ακαδημία Πλάτωνος 30 λεπτά περιπάτου, ενώ η σύνδεση Ακαδημίας Πλάτωνος έως Κεραμεικό είναι περίπου 30 λεπτά περιπάτου. Η γειτνίαση των Σεπολίων με περιοχές αρχαιολογικής σημασίας όπως ο λόφος Ιππείου Κολωνού και η Ακαδημία Πλάτωνος είναι χαρακτηριστικό της περιοχής.

Αντίστοιχα, 25 λεπτά με περίπατο απέχει το πεδίο του Άρεως, από το οποίο η πρόσβαση στο ιστορικό κέντρο είναι πιο άμεση. Οι χρονικές αυτές αποστάσεις περιορίζονται τουλάχιστον στο μισό στην περίπτωση κίνησης με ποδήλατο.

Χώροι Πρασίνου και Σημεία Ενδιαφέροντος



1. Το Καπνεργοστάσιο της οδού Λένορμαν 218, στην περιοχή του Κολωνού, αποτέλεσε το δεύτερο δημόσιο καπνεργοστάσιο στην Αθήνα. Το Καπνεργοστάσιο της οδού Λένορμαν 218, στην περιοχή του Κολωνού, αποτέλεσε το δεύτερο δημόσιο καπνεργοστάσιο στην Αθήνα. Στο κτίριο σήμερα στεγάζονται η Διεύθυνση Εκδόσεων και Εκτυπώσεων της Βουλής και το Τμήμα Βιβλιοθήκης Πόλης και Διαχείρισης Συστημάτων Βιβλιοθήκης, το Τμήμα Διατήρησης και Συντήρησης Εντυπου Υλικού και Έργων Τέχνης και, προσωρινά, το Τμήμα Μπενεακείου Βιβλιοθήκης και Συλλογών Πολιτικών Προσωποκινήτων της Διεύθυνσης Βιβλιοθήκης της Βουλής. Η ισόγεια βόρεια-βορειοδυτική πτέρυγα, το αίθριο και το κτίριο του πρώην τελωνείου, συνολικής επιφάνειας περίπου 6.500 τ.μ., αποτελούν χώρο πολιτισμού που άνοιξε για το κοινό για πρώτη φορά το 2021 μετά από εκτεταμένες εργασίες ανακαίνισης που πραγματοποίησε ο Οργανισμός Πολιτισμού και Ανάπτυξης



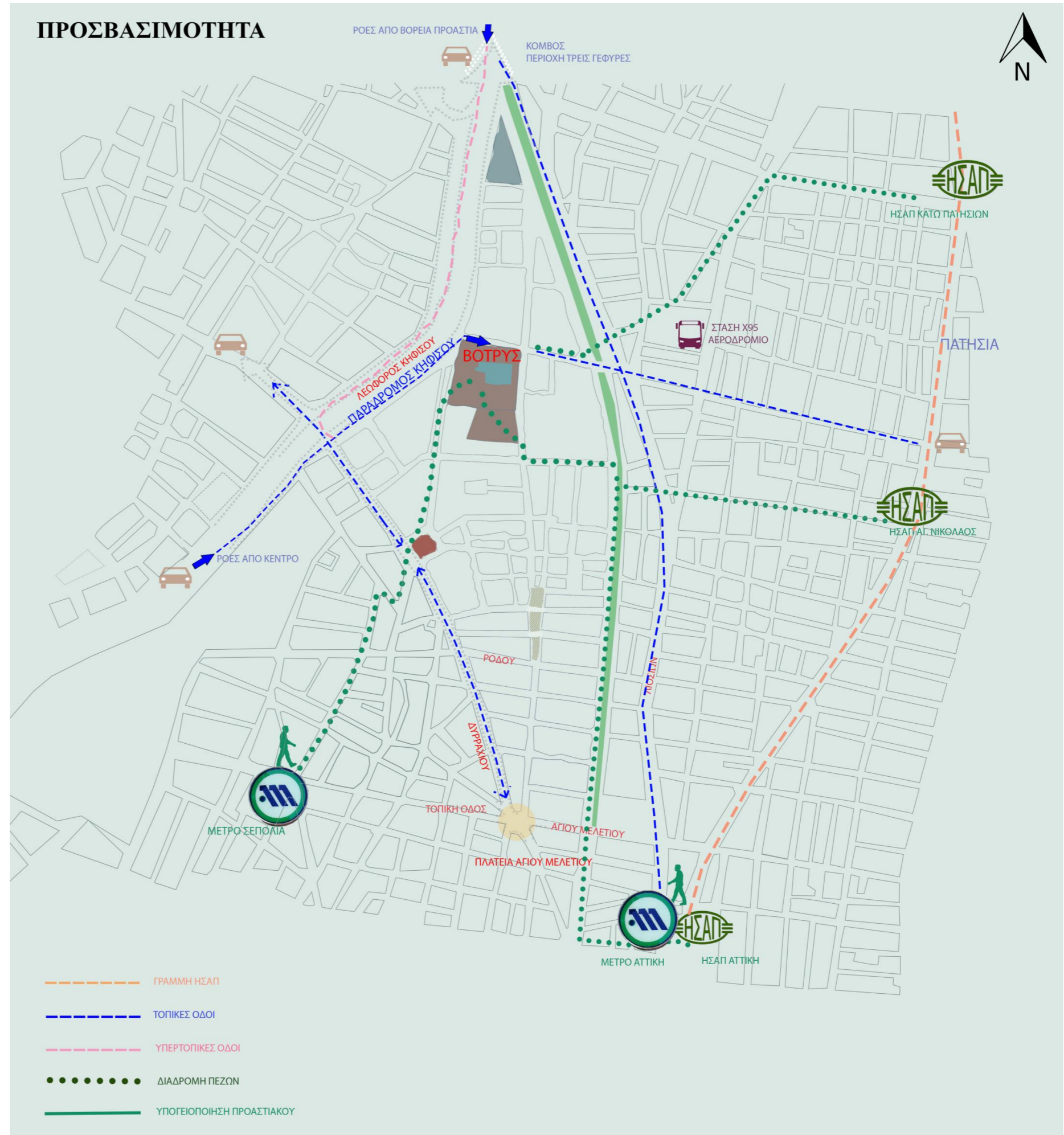
2. Το Δωδεκανησιακό Μουσείο αποτελεί δωρεά του Βασίλη και της Ειρήνης Μοσκόβη στο Δήμο Αθηναίων και αναφέρεται στα ακριτικά Δωδεκάνησα και ιδιαίτερα στη Σύμη. Στο μουσείο υπάρχει πλούσιο λαογραφικό υλικό δωδεκανησιακής τέχνης και παράδοσης καθώς και σημαντικά έργα τέχνης. Στο χώρο πραγματοποιούνται και εκπαιδευτικά προγράμματα σχετικά με το μουσείο και φιλοξενούνται και μαθήματα λαϊκής επιμόρφωσης για κατασκευή μαριονέτας και κοσμήματος.



3. Ο Αθλητικός Όμιλος Τρίτων Αθηνών, γνωστός και ως Τρίτων Σεπολίων, είναι ελληνικό αθλητικό σωματείο που δραστηριοποιείται στην περιοχή των Σεπολίων της Αθήνας. Επίσημο έτος ίδρυσής του είναι το 1942 [1][2] και αγωνίζεται με χρώματα το μπλε και το λευκό. Διατηρεί τμήματα καλαθοσφαίρισης για ενήλικους άνδρες και γυναίκες, καθώς και υποδομές για νεαρούς αθλητές και αθλήτριες.



4. Το Σιδηροδρομικό Μουσείο Αθηνών, ιδρύθηκε από τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος (Ο.Σ.Ε.) το 1978. Βρίσκεται στην οδό Σιώκου 4, δίπλα από τη σιδηροδρομική γραμμή Αθήνας - Οινόης. Στο μουσείο βρίσκεται μια συλλογή αντικειμένων που σχετίζονται με την ιστορία των σιδηροδρομικών μεταφορών στην Ελλάδα, και πολλά από αυτά εκτίθενται στις πέντε αίθουσες του. Ο χώρος του μουσείου είναι περιορισμένος. Η συλλογή του τροχιαίου υλικού εκτίθεται στην αίθουσα Β και αποτελείται κυρίως από συρμοίς μετρικού εύρους (1.000 χιλιοστά).

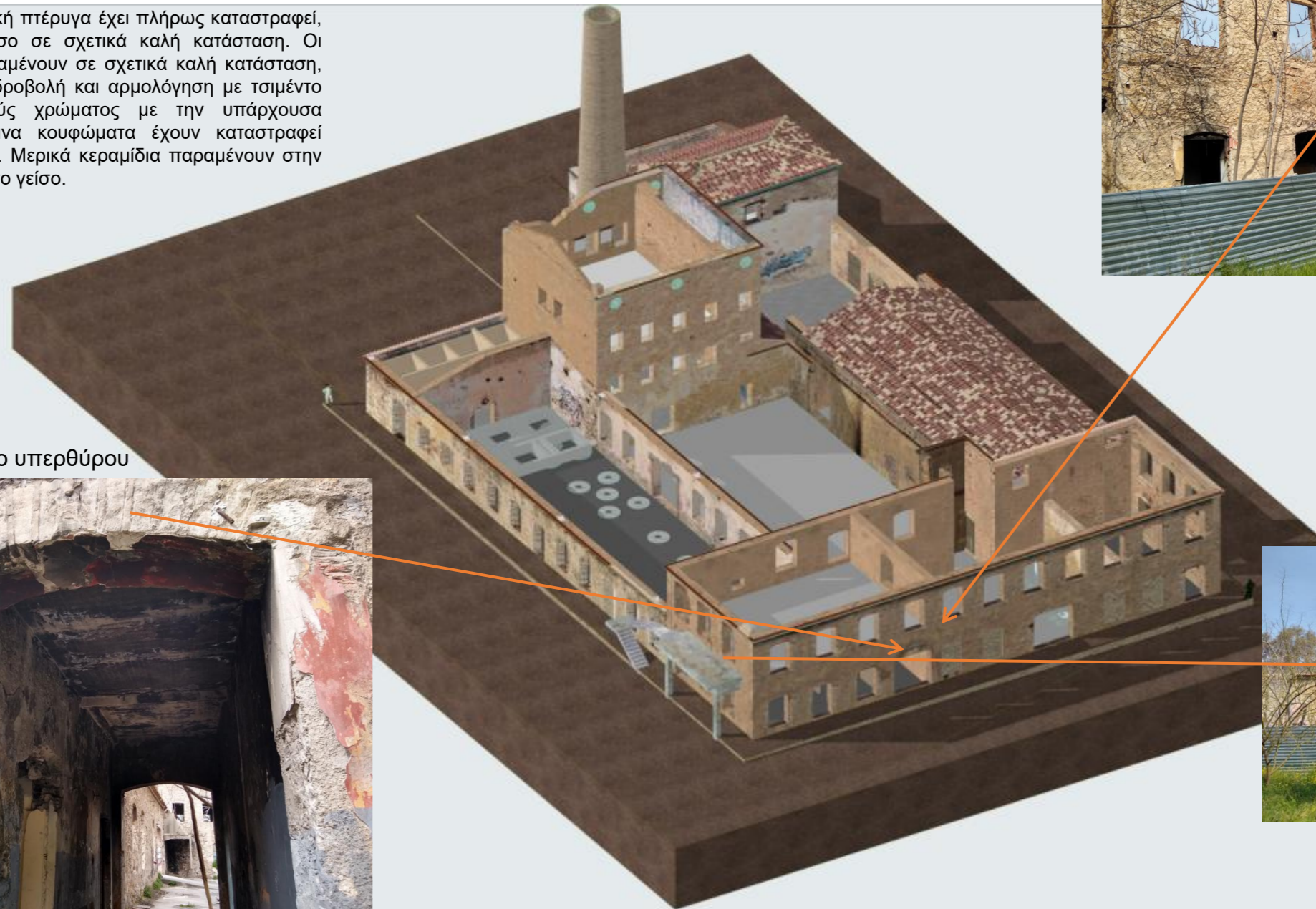


Στην νέα χρήση που προτείνουμε στο κτιριακό συγκρότημα Βότρυς, πραγματοποιούνται ήπιες επεμβάσεις που δεν μεταβάλλουν την μορφή του κτιρίου. Το κτιριακό συγκρότημα και τα επιμέρους τμήματά του σώζονται σε σχετικά καλή κατάσταση και απαιτούνται μικρής επέμβασης στατικές ενισχύσεις. Ο υφιστάμενος φέρων οργανισμός (η φέρουσα εξωτερική λίθινη τοιχοποιία) είναι σε καλή κατάσταση και η επιδιόρθωσή της απαιτεί υδροβολή ώστε να καθαιρεθεί το επίχρισμα και τα παλαια χώματα και να ακολουθήσει εκ νέου αρμολόγηση με σύγχρονα υλικά που θα ενισχύσει την στατικότητα του κτιρίου. Οι μεταγενέστερες πλάκες οπλισμένου σκυροδέματος και οι κολώνες που τοποθετήθηκαν ενισχύονται στατικά με μανδύες και λάμες όπου κριθεί απαραίτητο.

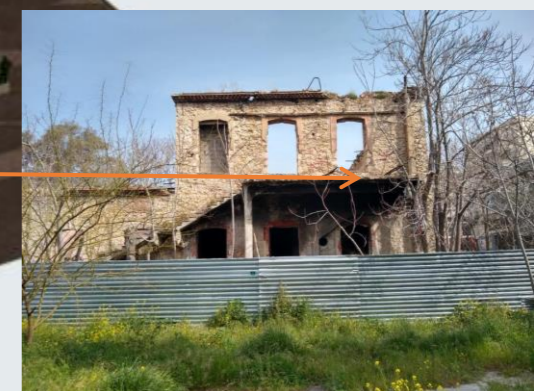
Το κτίριο του Βότρυς θα είναι σε θέση να υποδεχθεί τις νέες χρήσεις χωρίς ιδιαίτερες μετατροπές. Η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης των χώρων του κτιρίου αποτελεί βασική ανάλυση και η καταγραφή των φάσεων του κτιρίου. Η καταγεγραμμένη εικόνα του κτιρίου, η ιστορικότητα των τμημάτων του, μαζί με τις προθέσεις σύνθεσης και κτιριολογικού προγράμματος σχηματίζουν την ιεραρχία συνθετικών αποφάσεων, είτε αναφορικά με την κατανομή των χώρων και των τετραγωνικών αλλά και των τμημάτων που θα διατηρηθούν, των ανοικτών και κλειστών χώρων, η επαναφορά ή όχι στέγης, ο σχεδιασμός υπαίθριων και ημιυπαίθριων χώρων. Η ανάδειξη της ιστορικότητας, της παλαιότητας, της ταυτότητας, της ατμόσφαιρας της εποχής, θα προστατευτεί και θα διατηρηθεί.

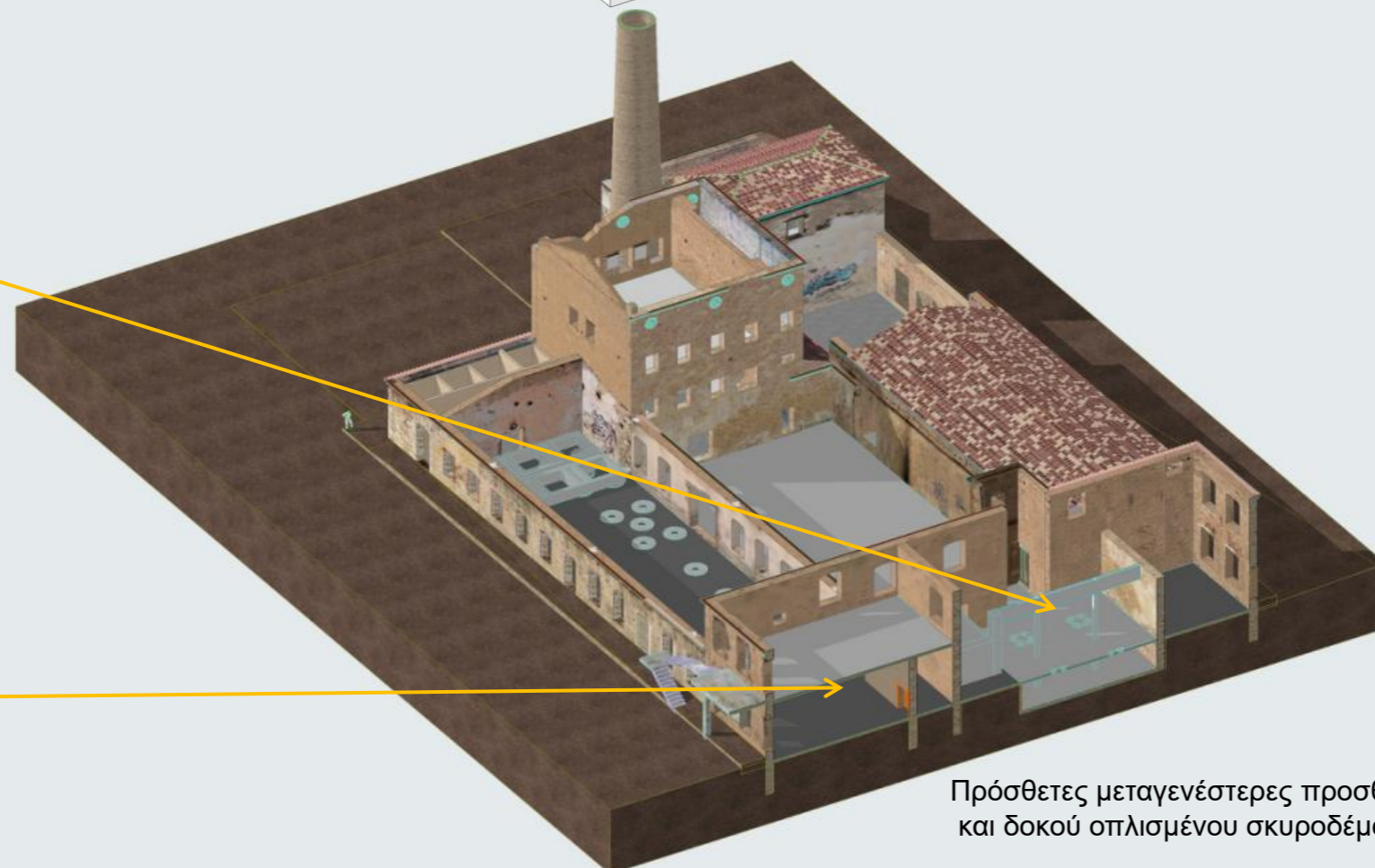
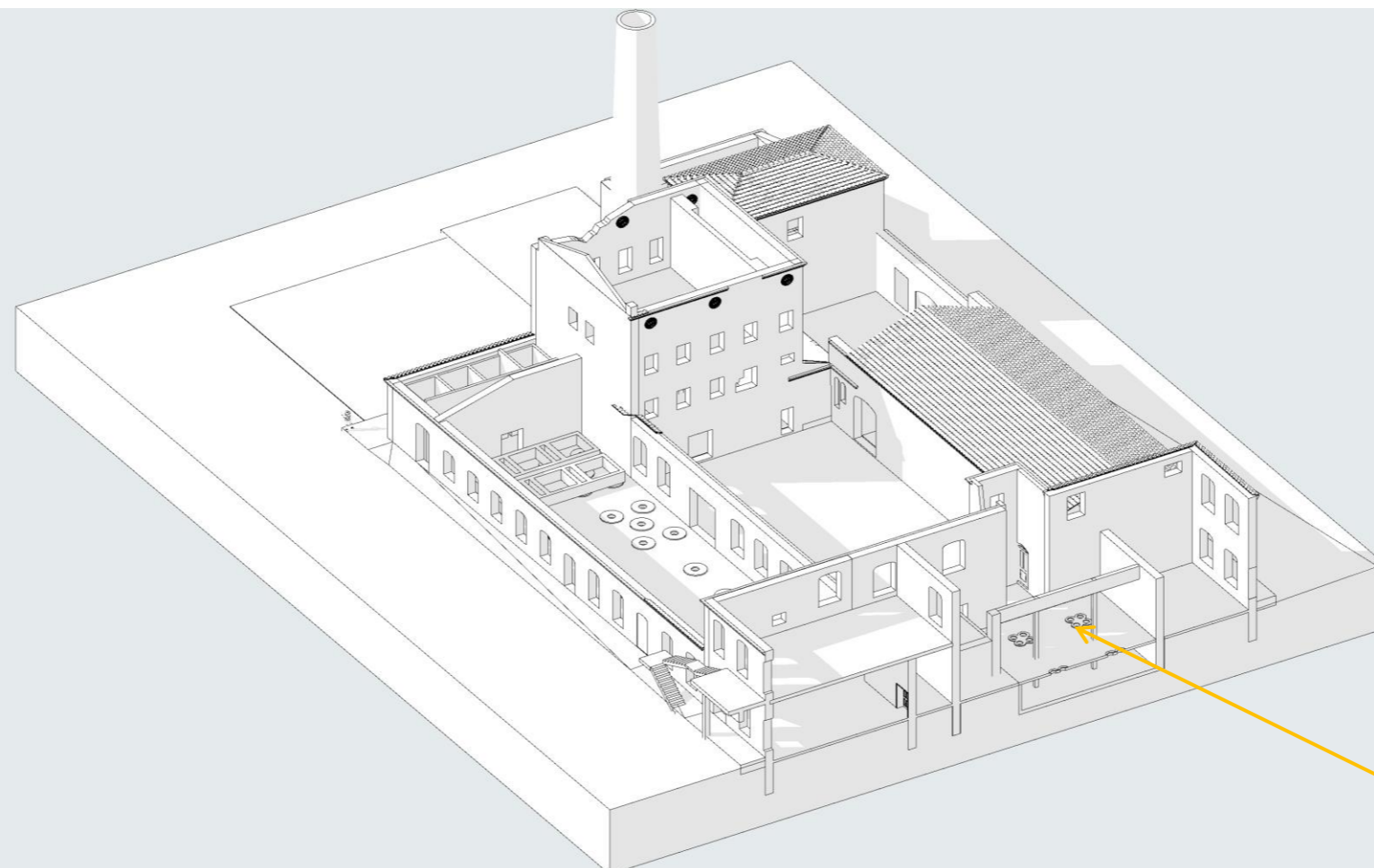
Η στέγη στην ανατολική πτέρυγα έχει πλήρως καταστραφεί, έχει διασωθεί το γείσο σε σχετικά καλή κατάσταση. Οι εξωτερικοί τοίχοι παραμένουν σε σχετικά καλή κατάσταση, (πρόταση για ήπια υδροβολή και αρμολόγηση με τσιμέντο απόχρωσης συναφούς χρώματος με την υπάρχουσα λιθοδομή) . Τα ξύλινα κουφώματα έχουν καταστραφεί σχεδόν ολοκληρωτικά. Μερικά κεραμίδια παραμένουν στην θέση τους πάνω από το γείσο.

Κύρια είσοδος
Ανακουφιστικό τόξο υπερθύρου



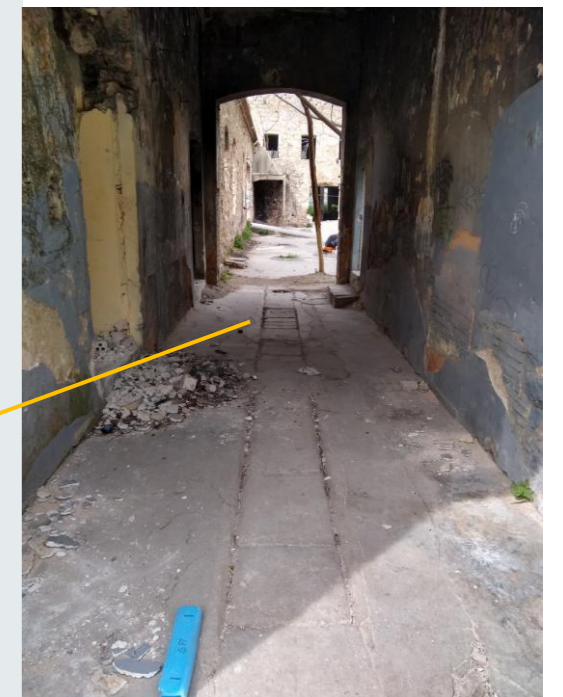
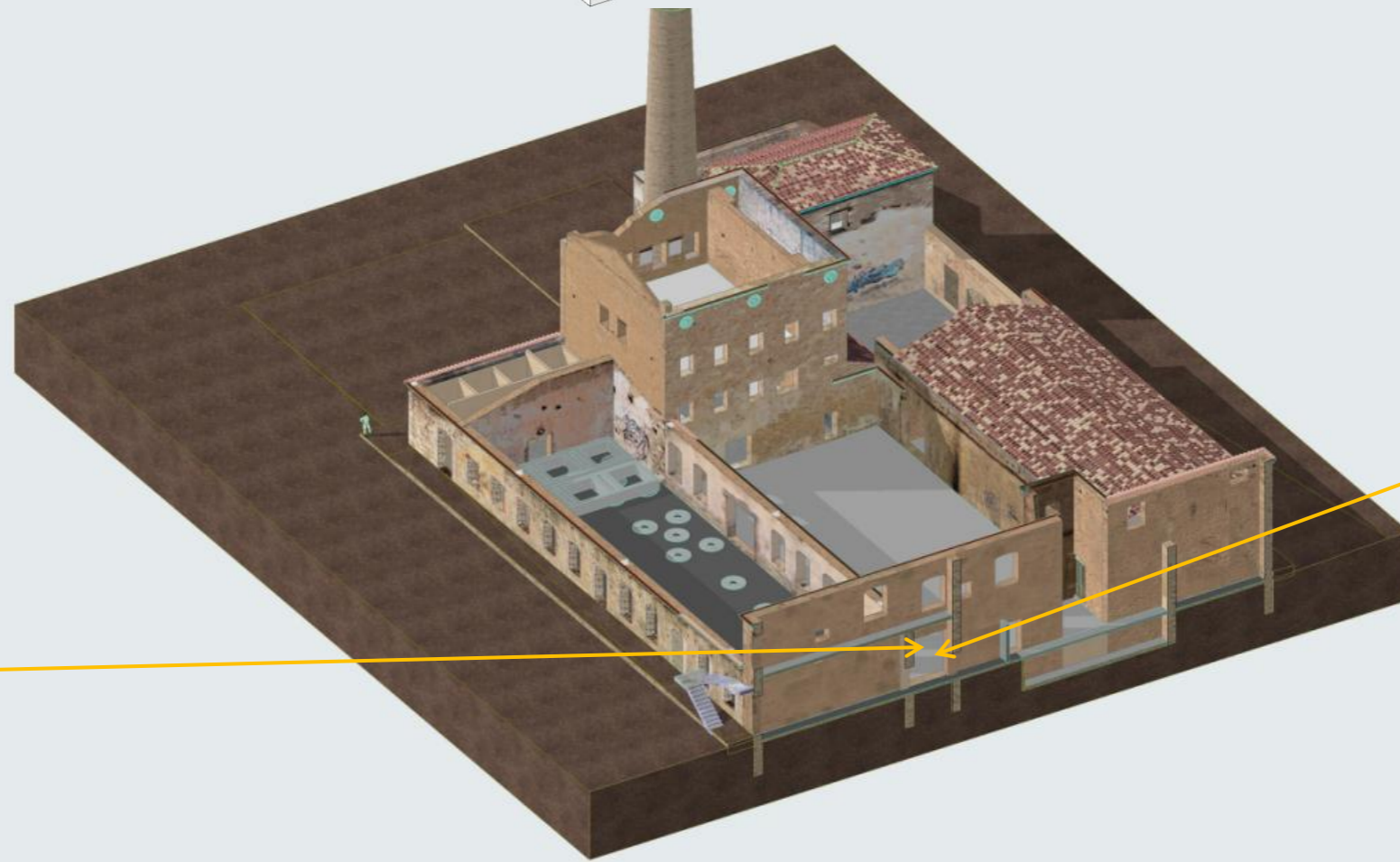
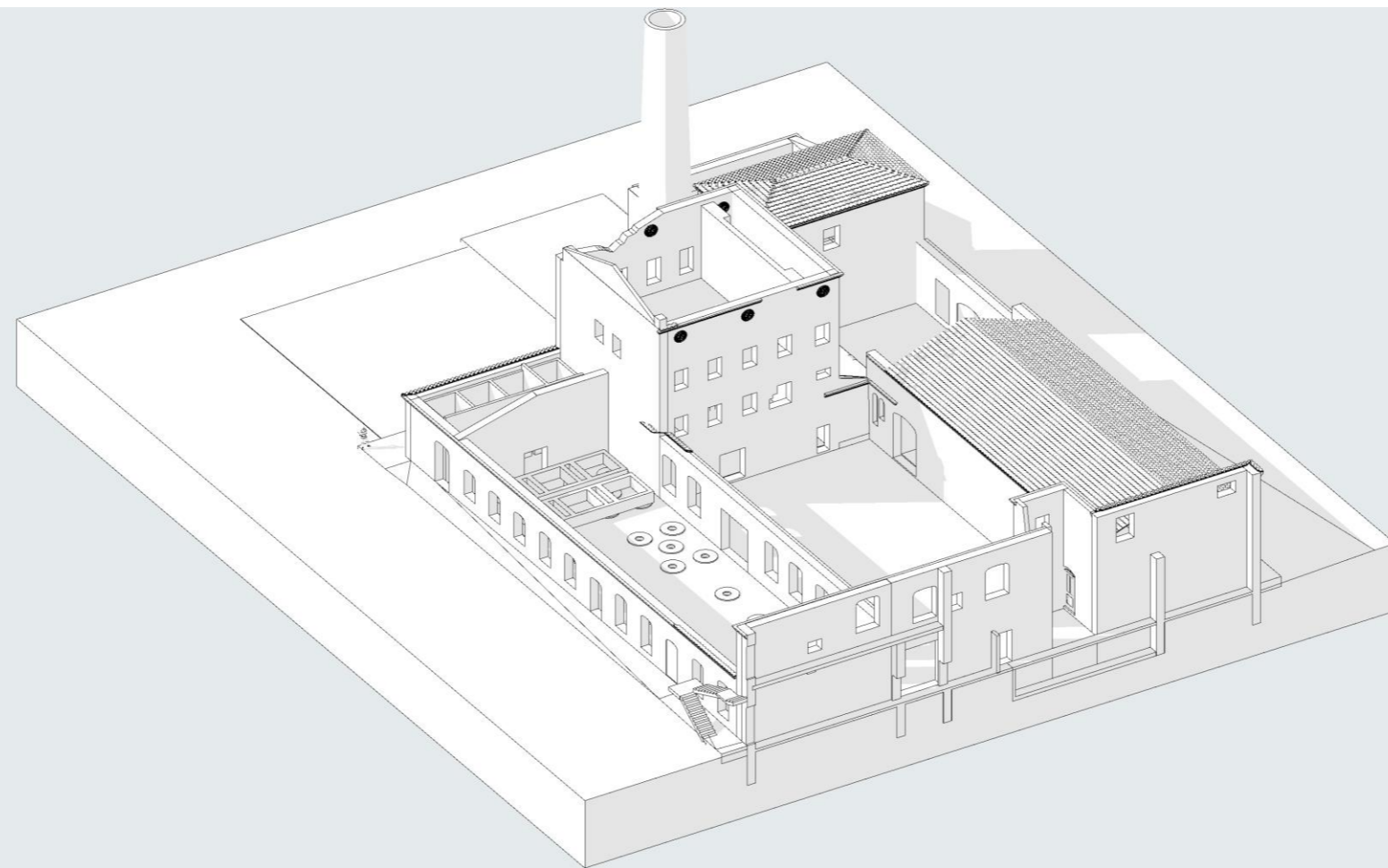
Κύρια Όψη
Ανατολή

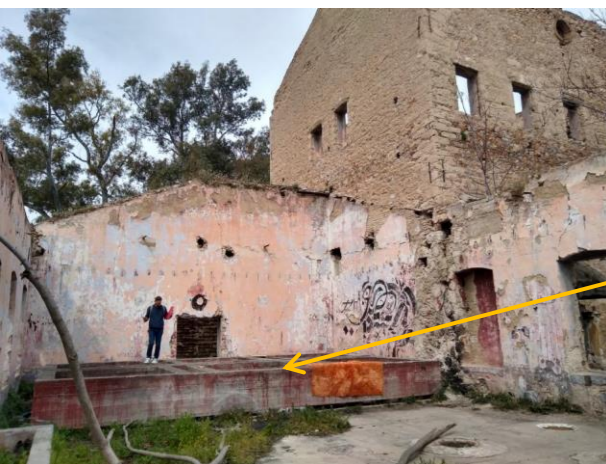
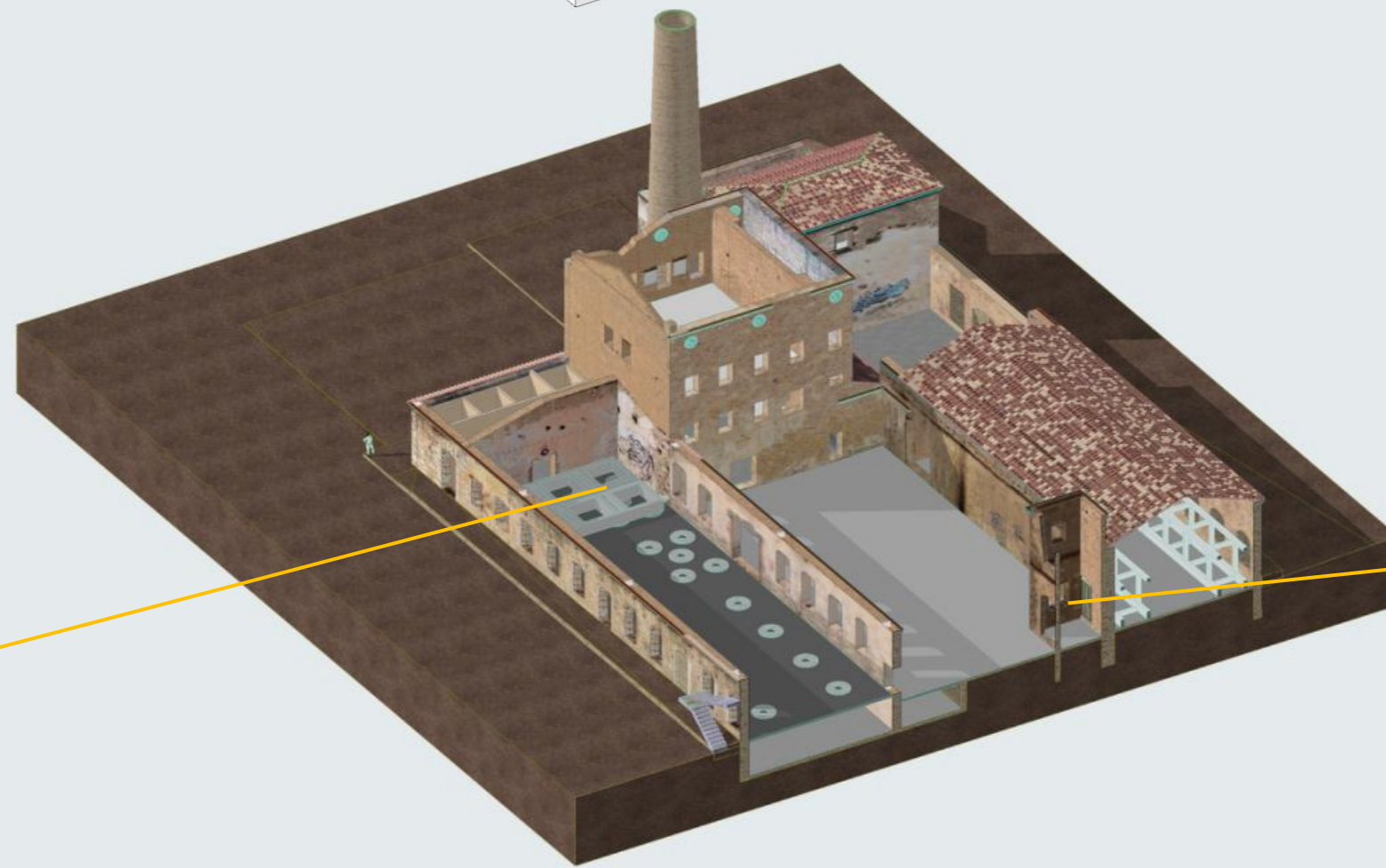
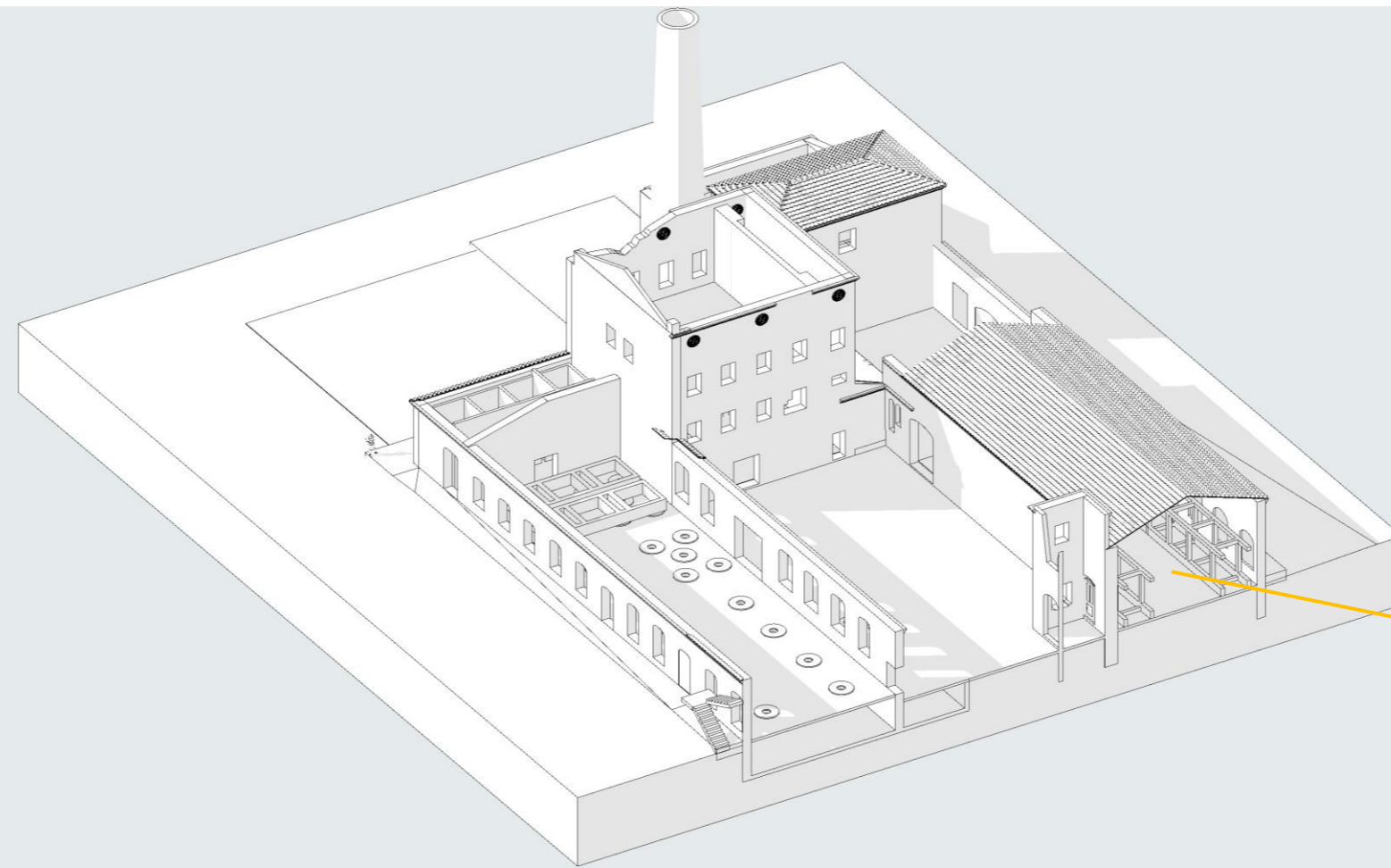


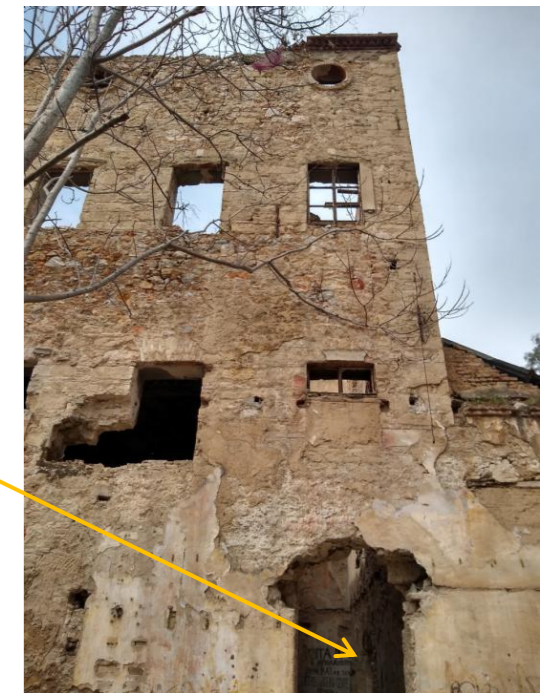
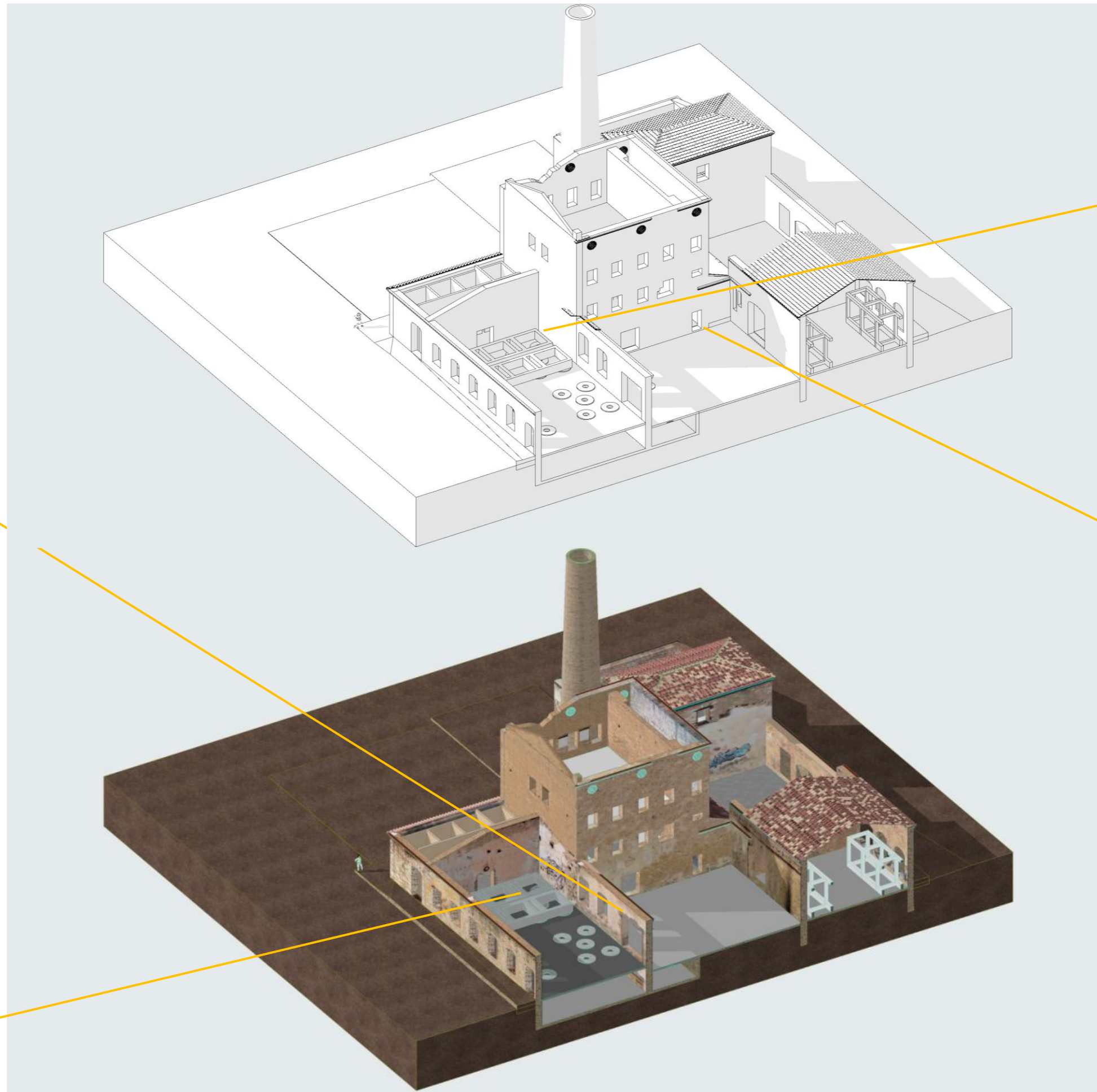


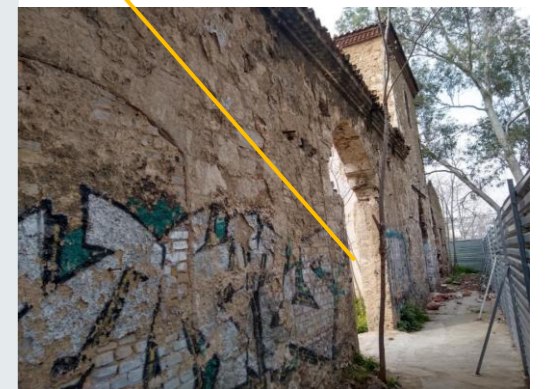
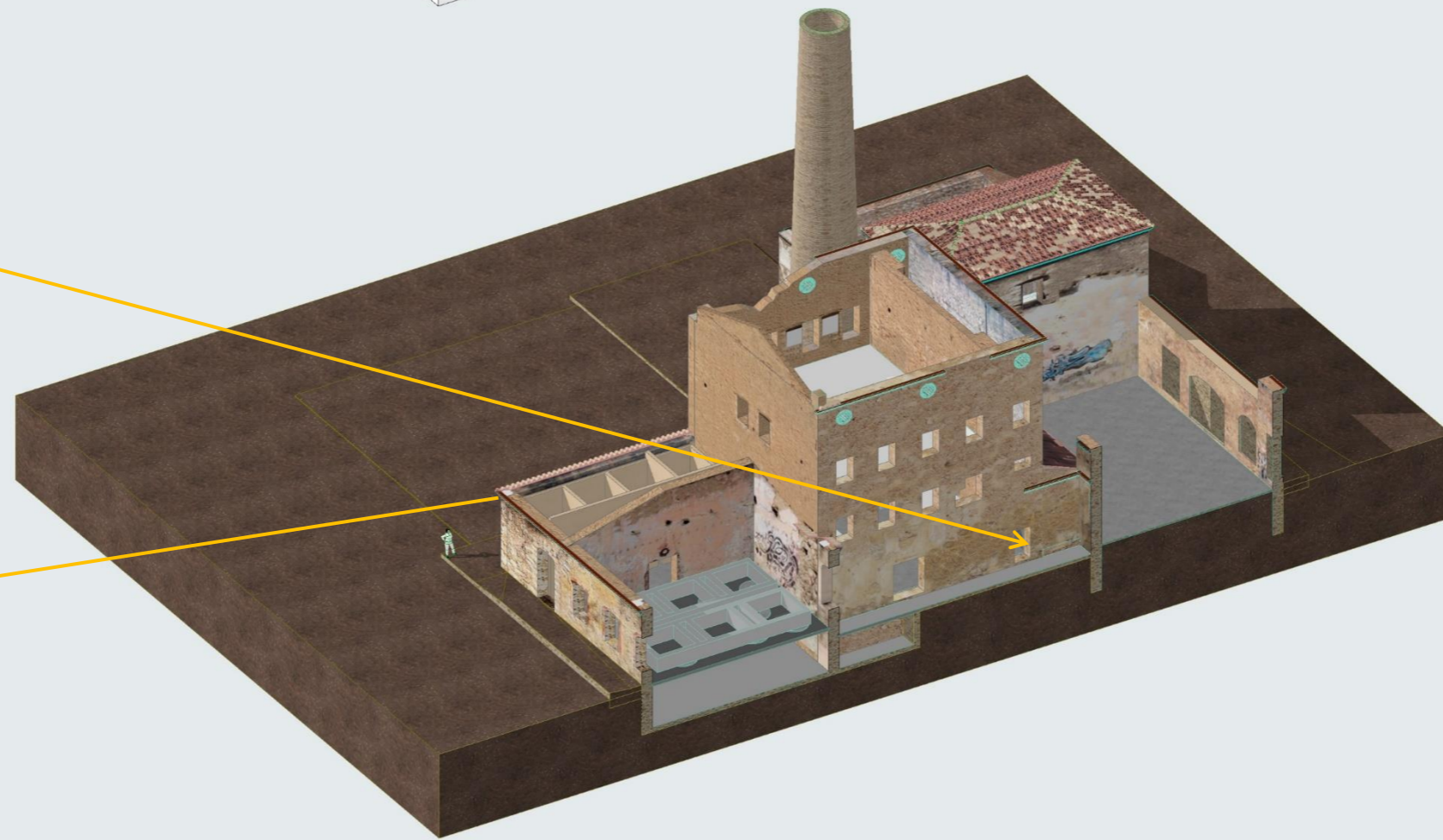
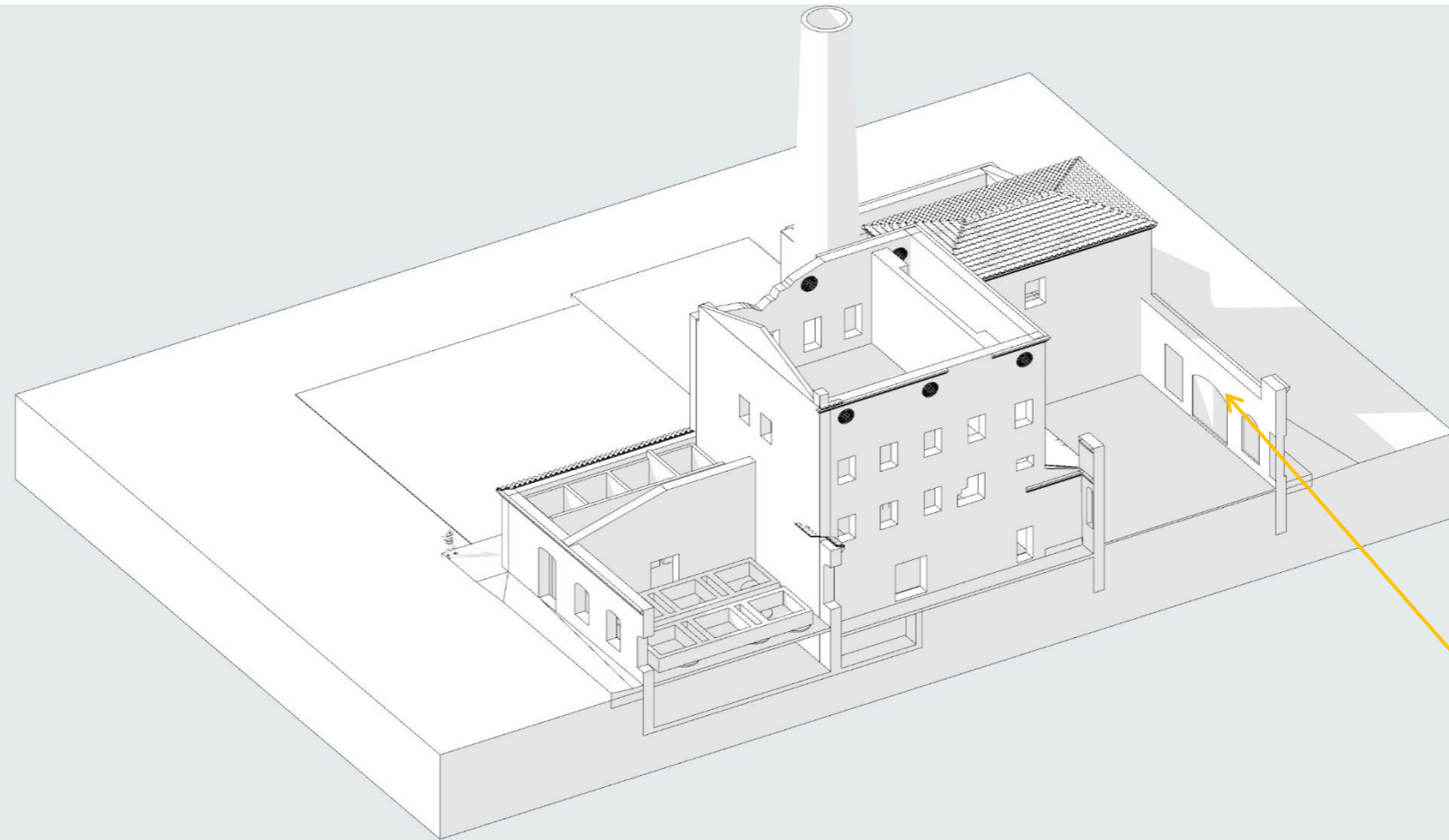
Υπόγειες δεξαμενές

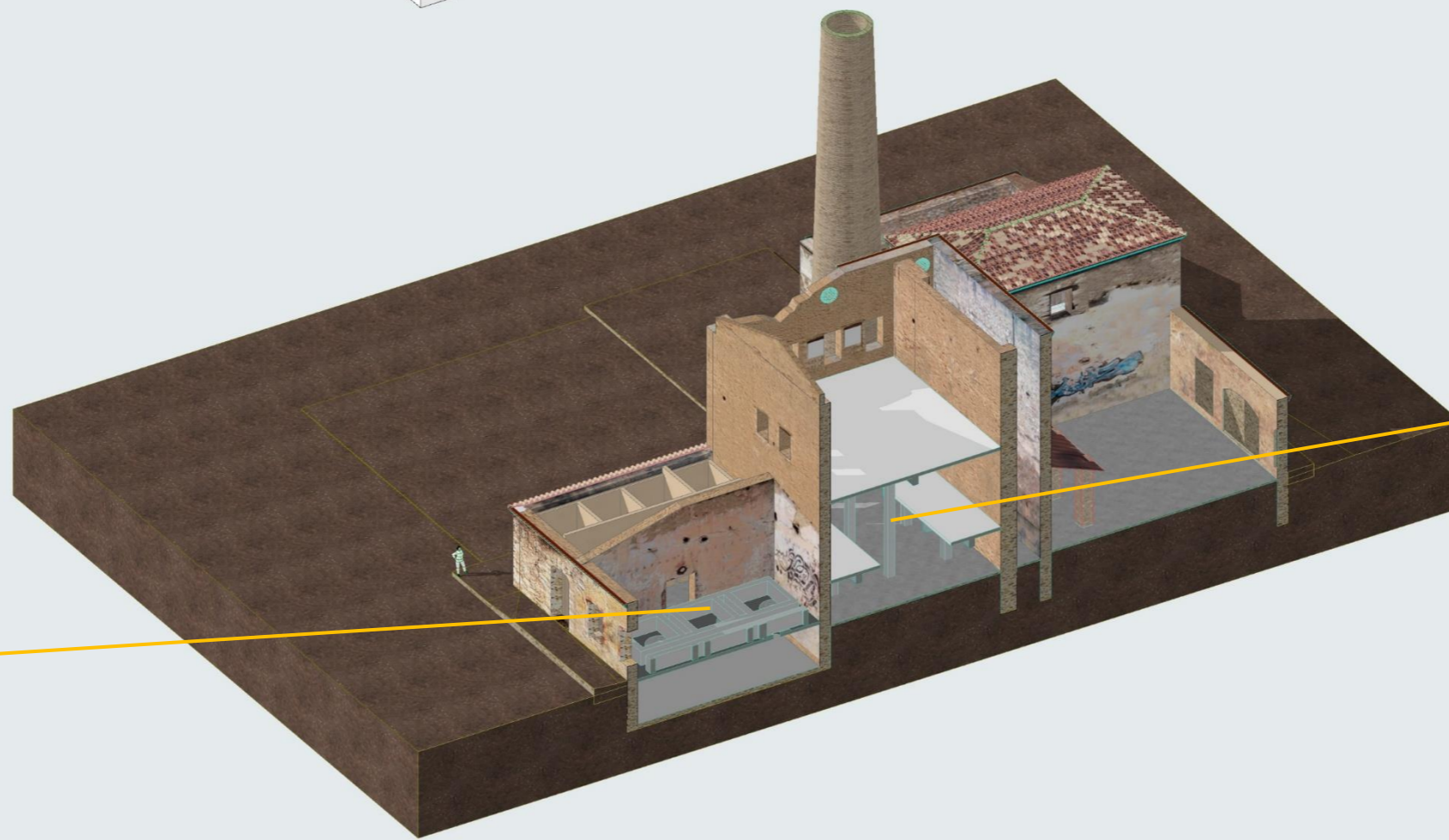
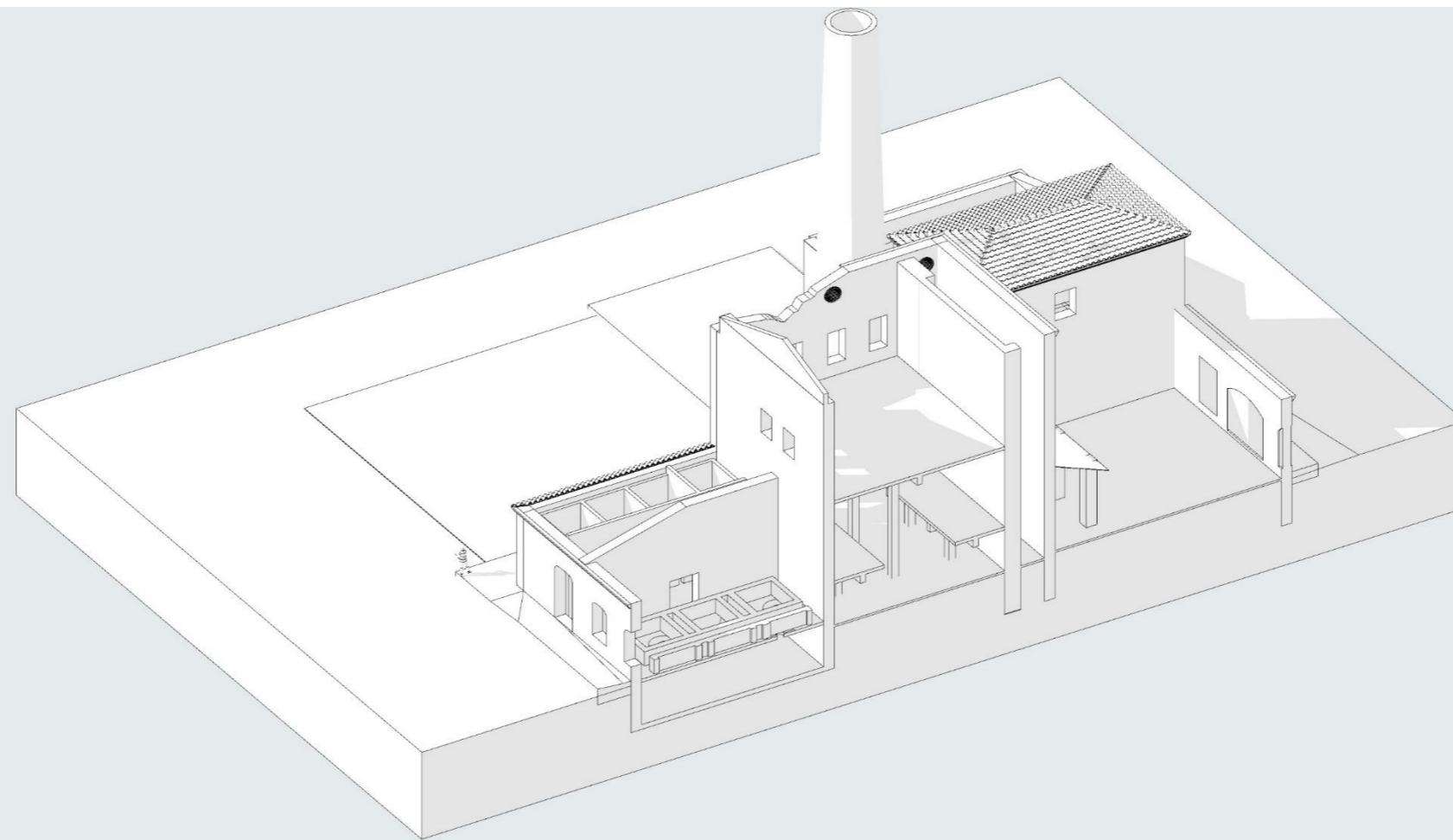
Πρόσθετες μεταγενέστερες προσθήκες κολώνας και δοκού οπλισμένου σκυροδέματος

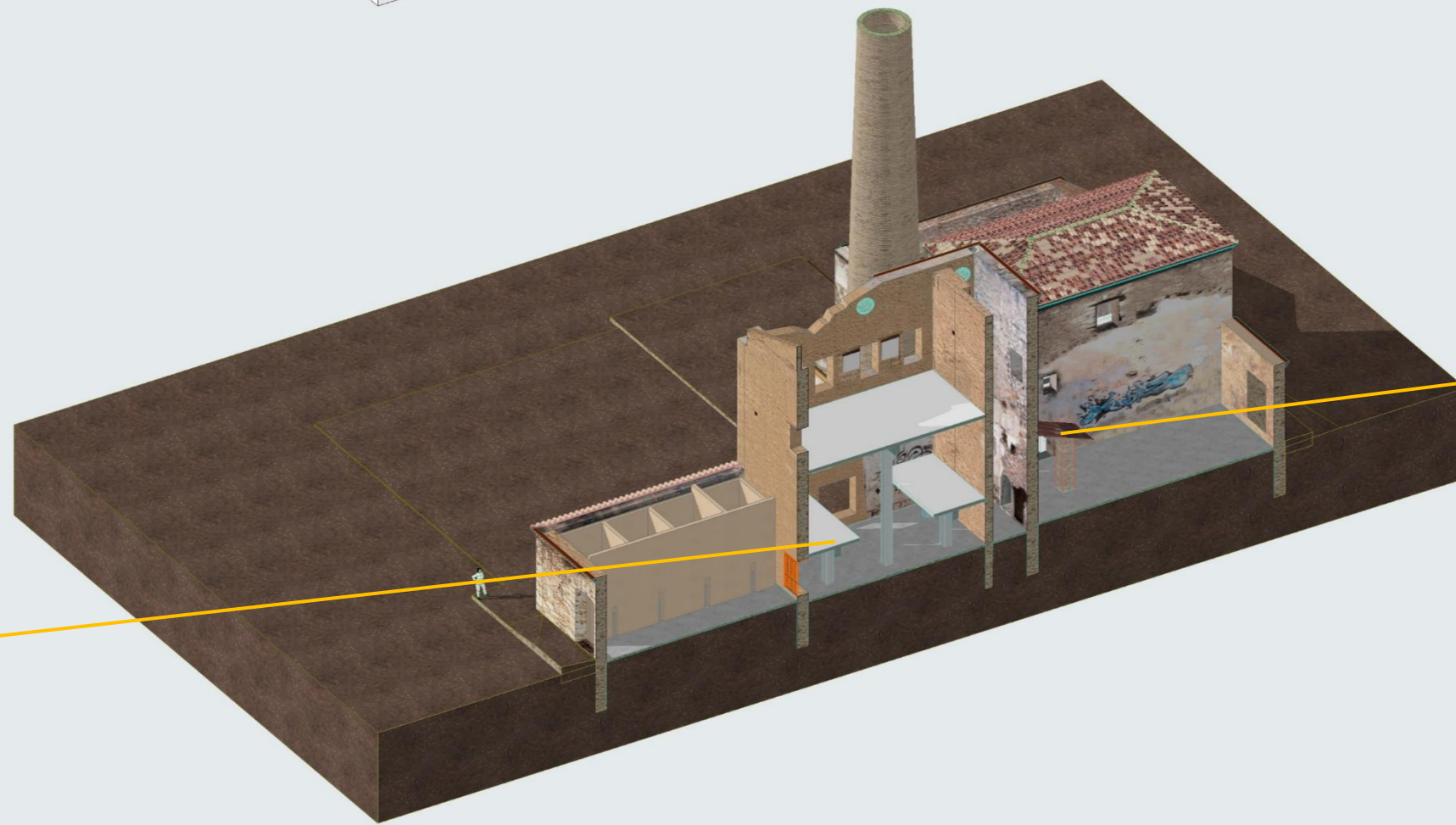
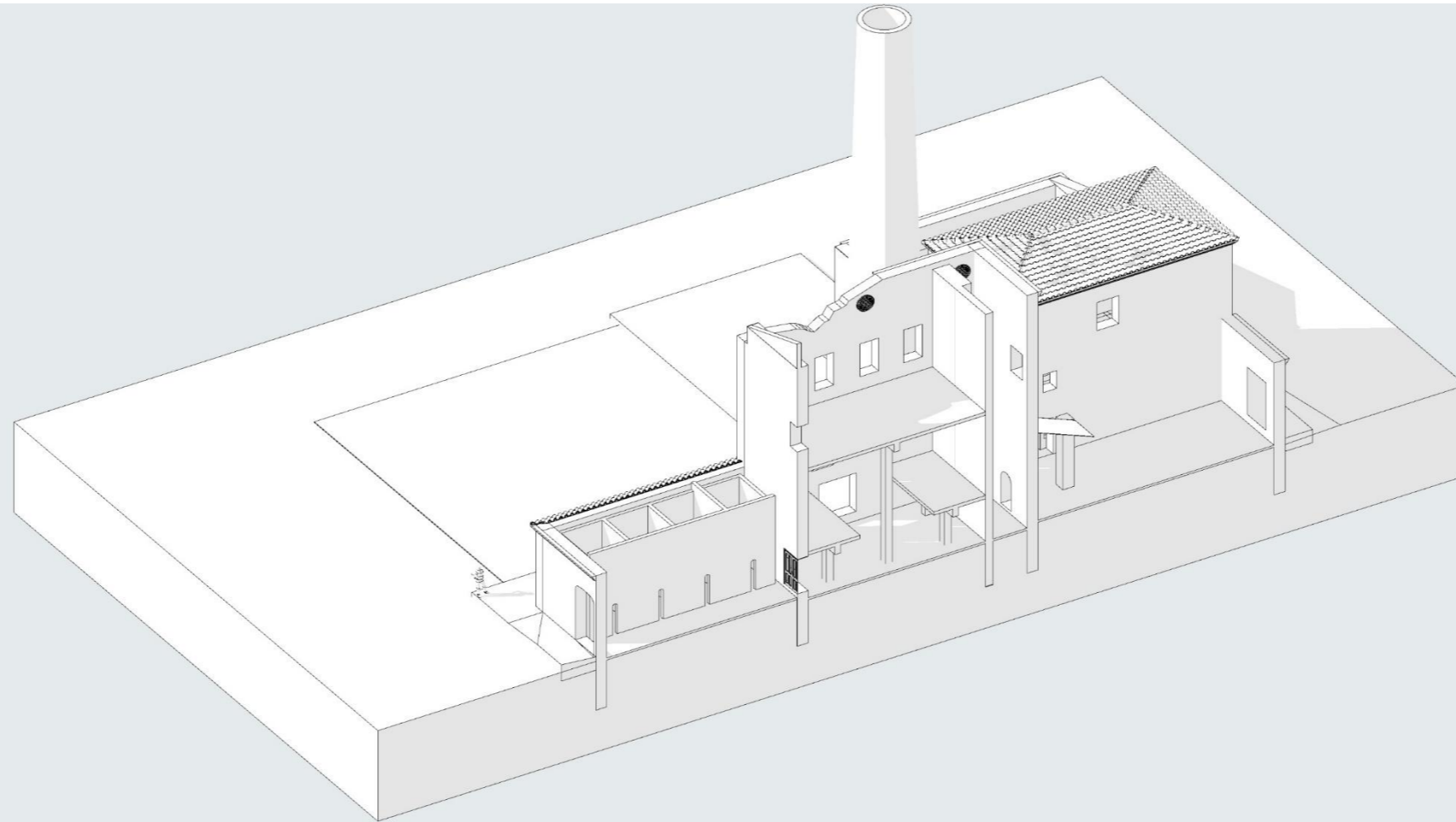


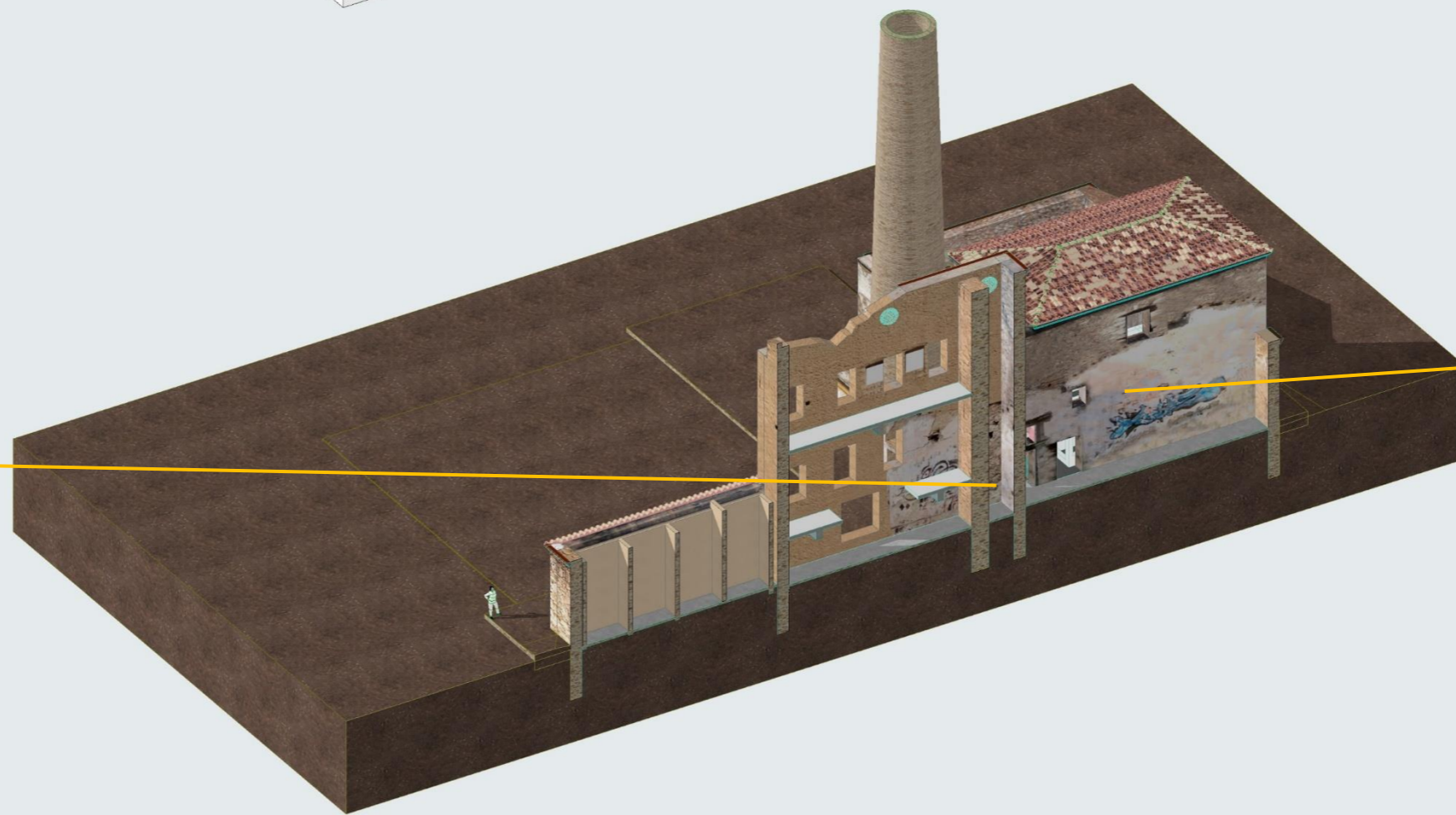
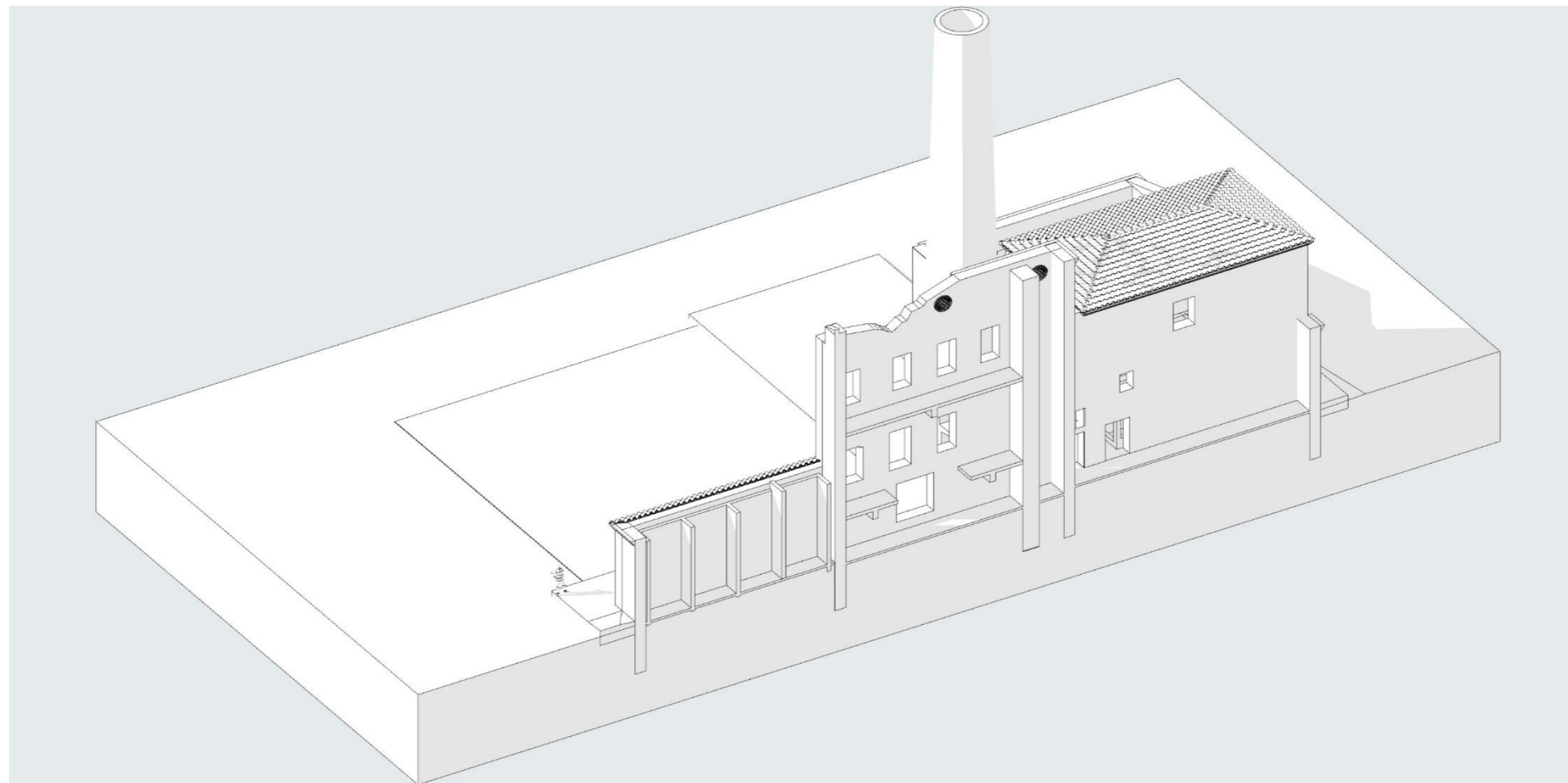


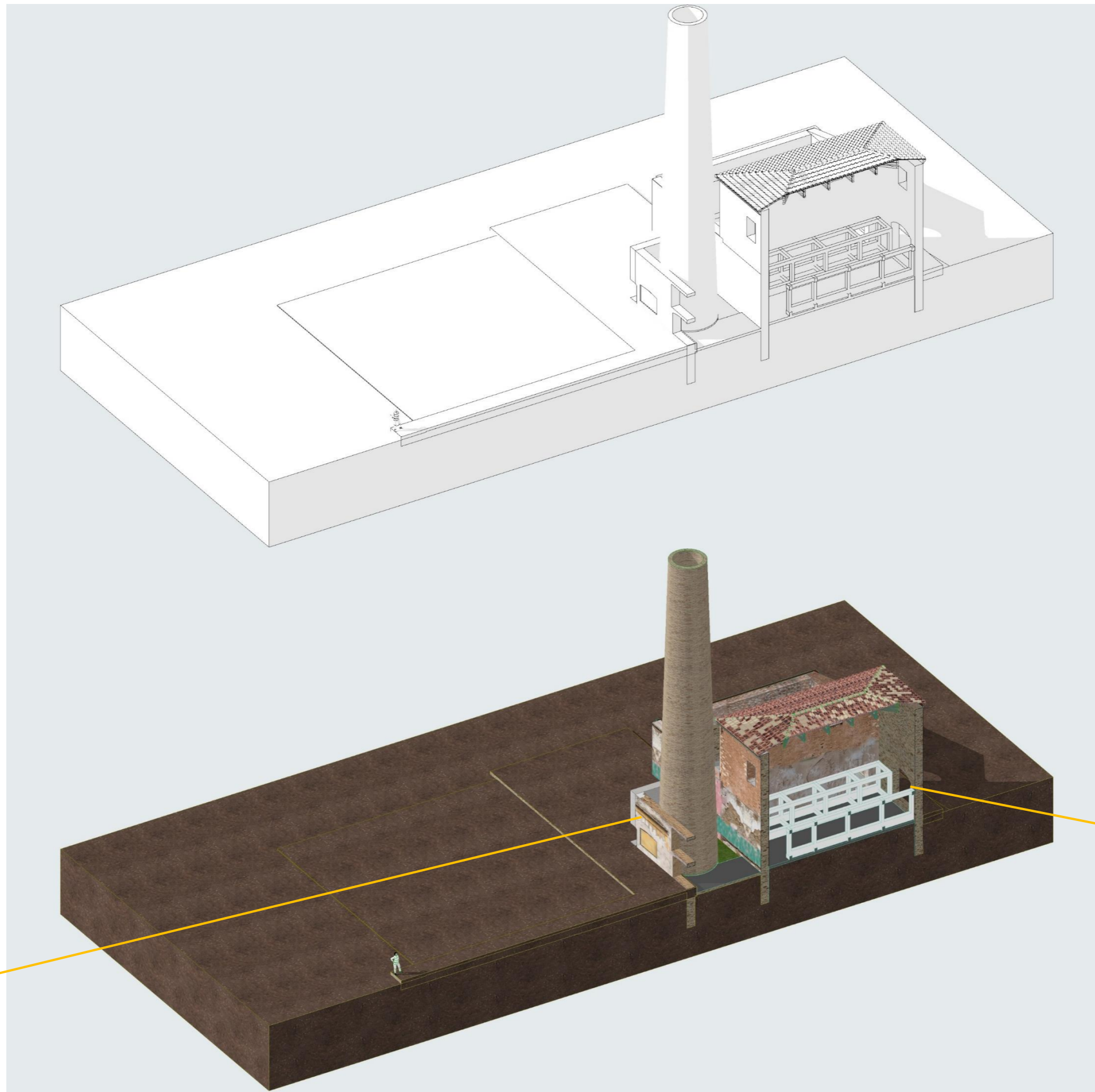


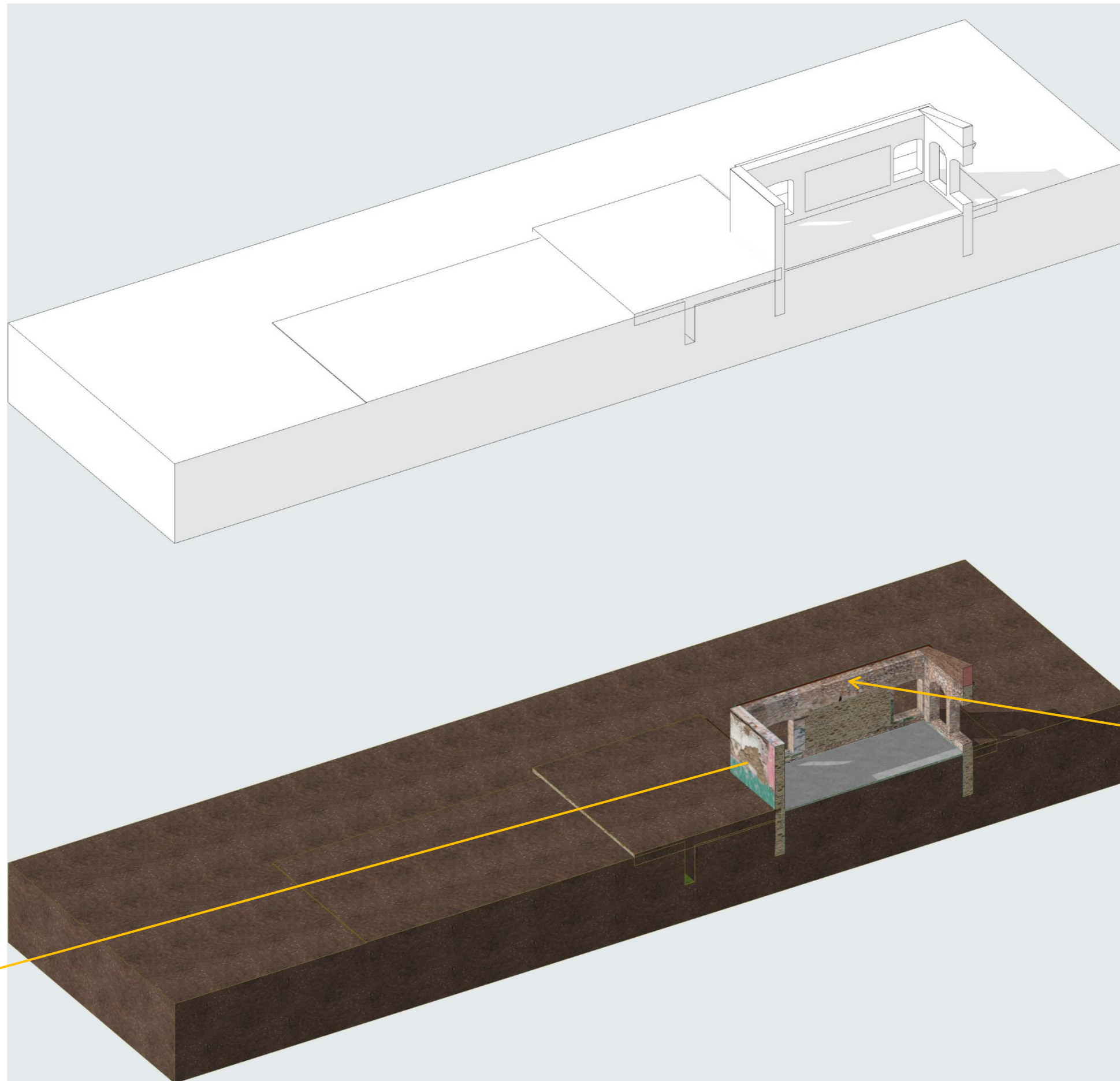




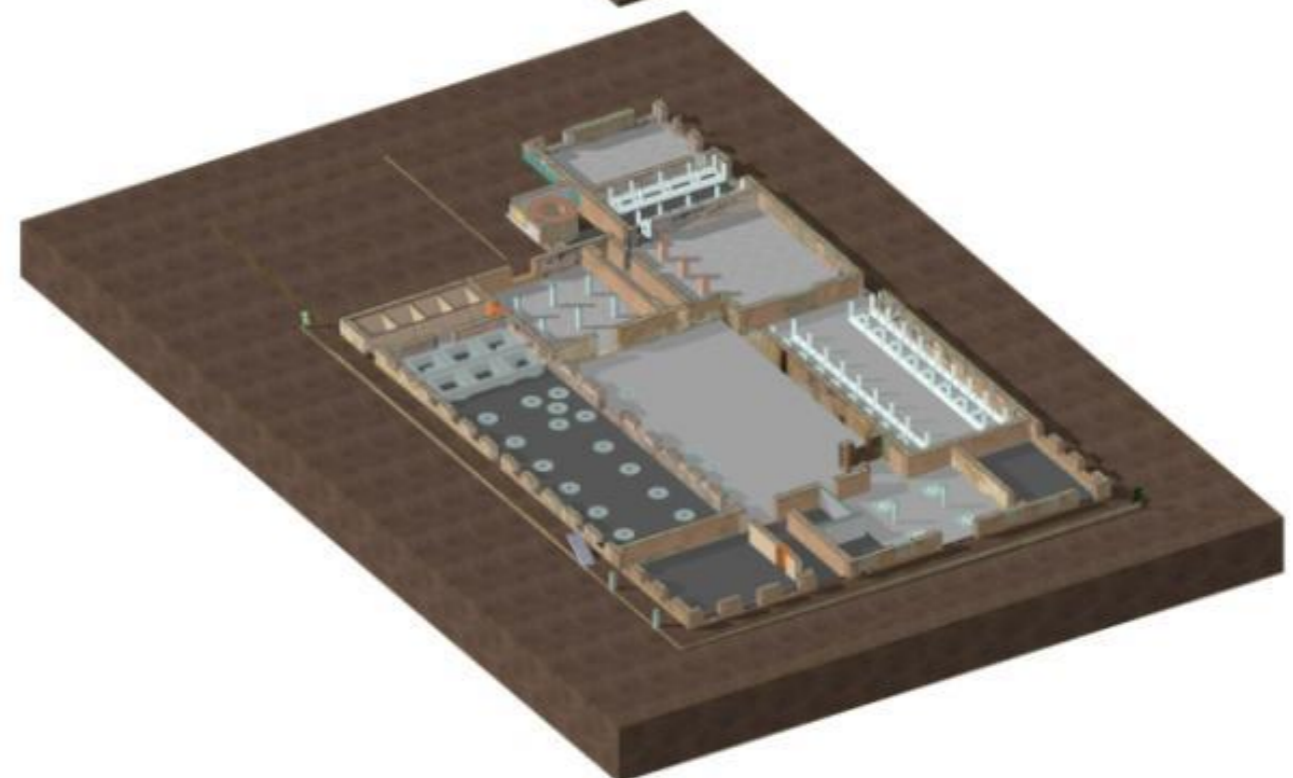
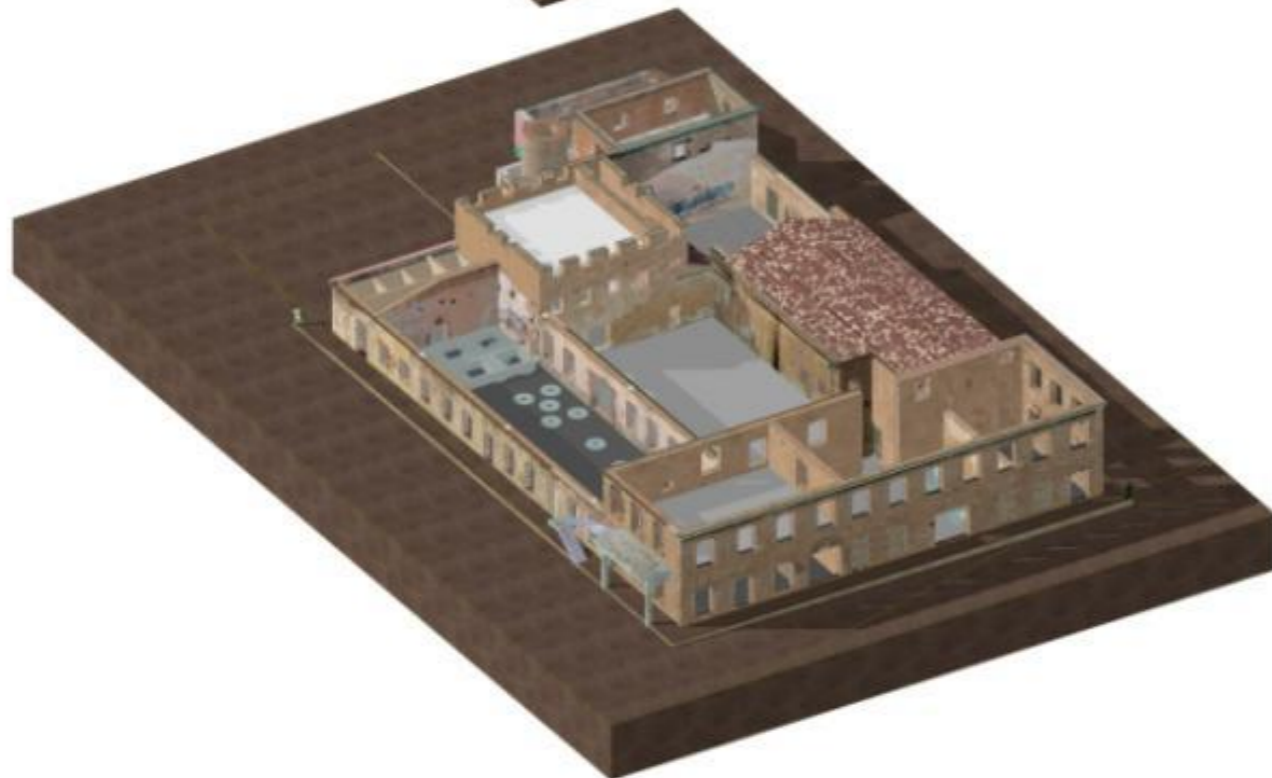
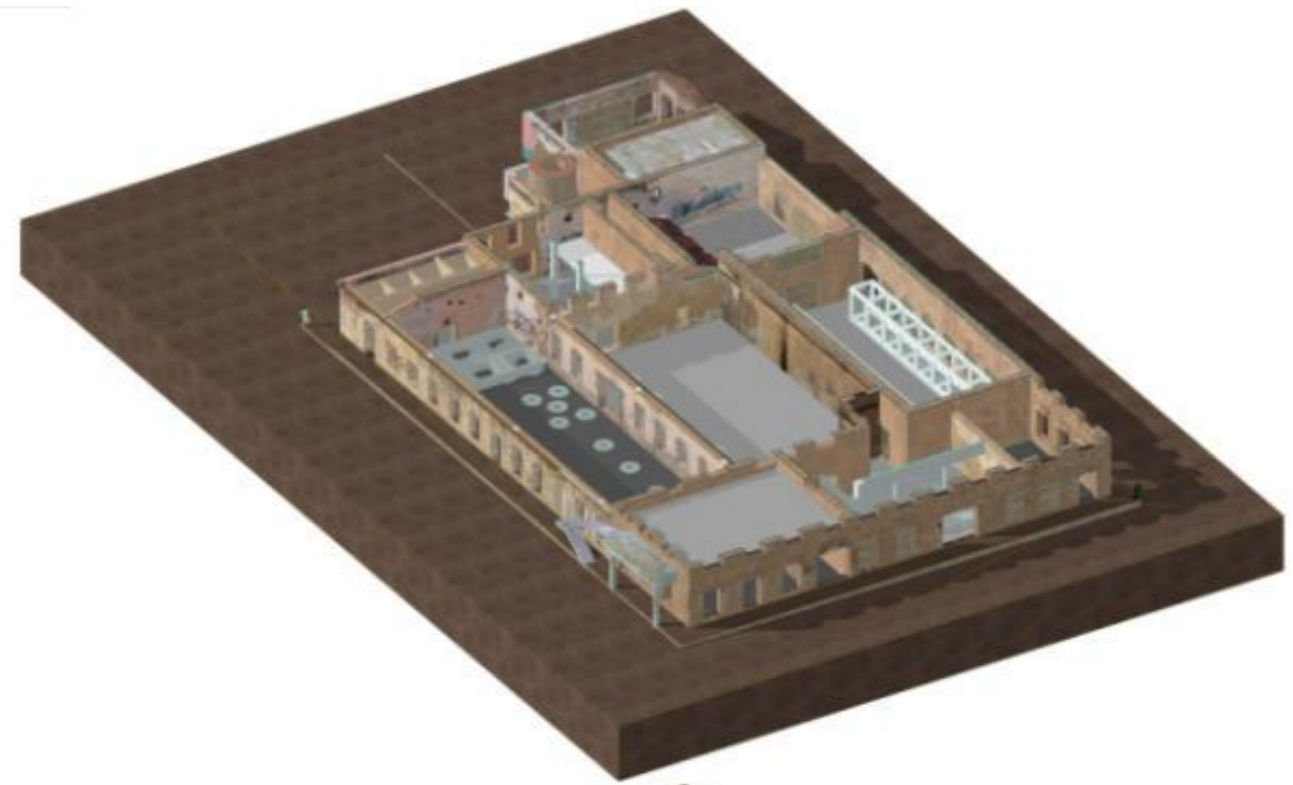
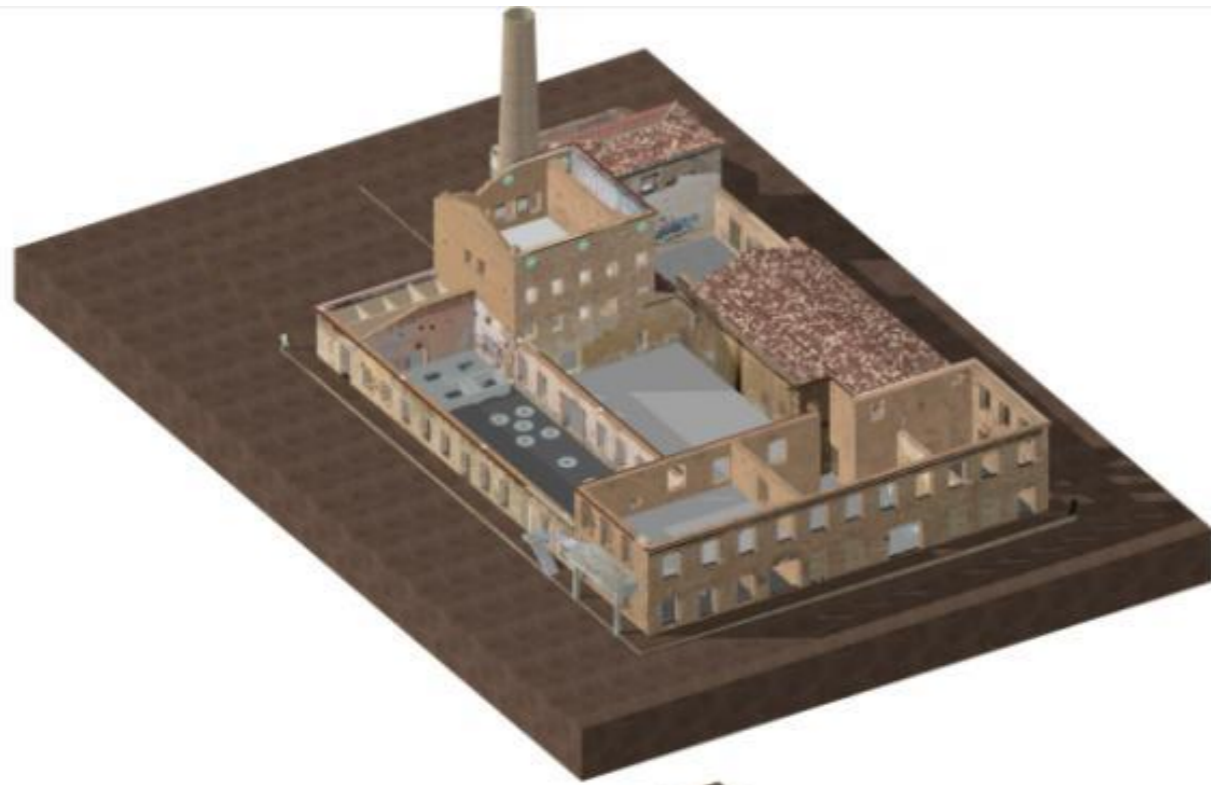


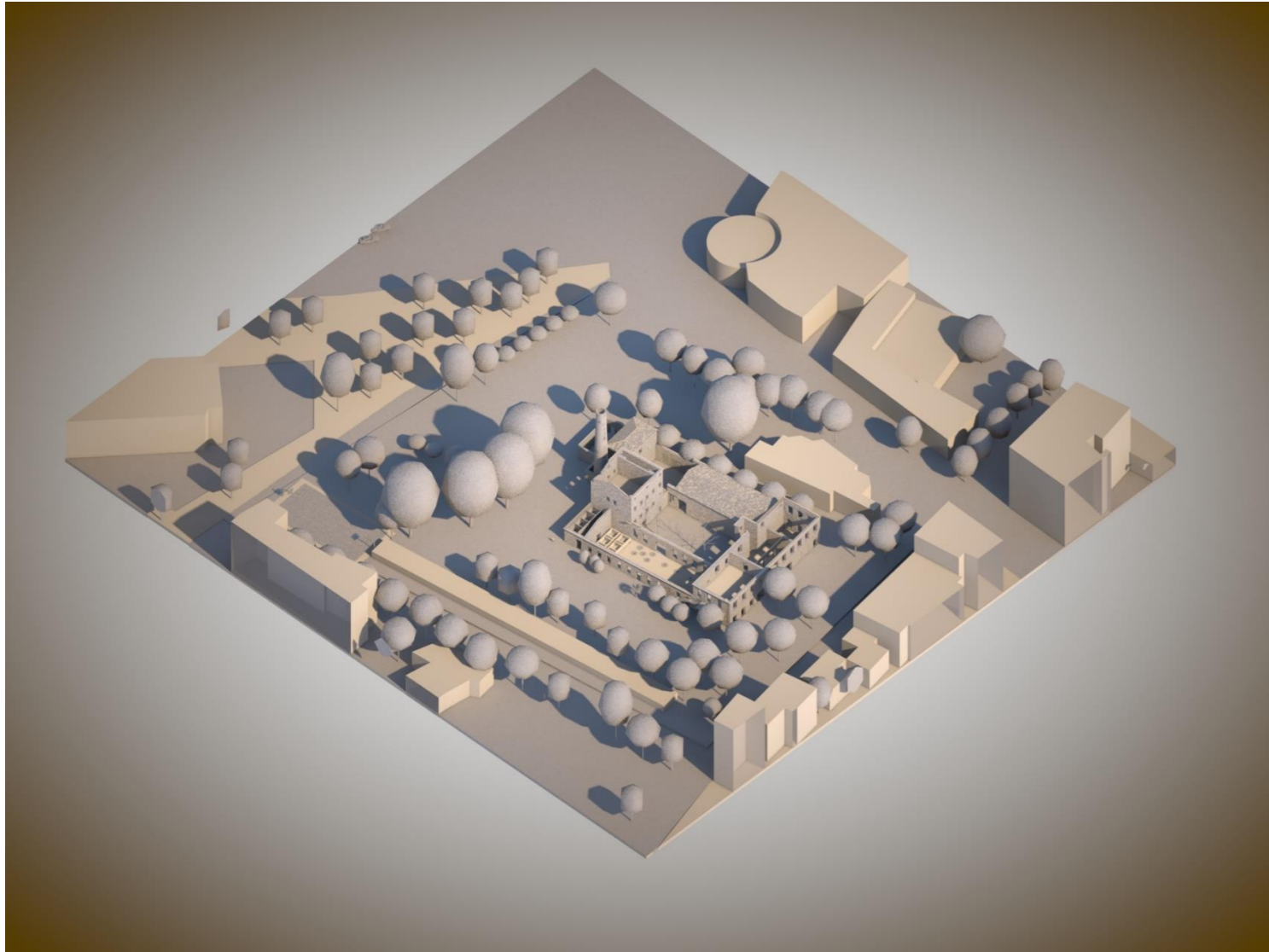






Τομές καθ ύψος

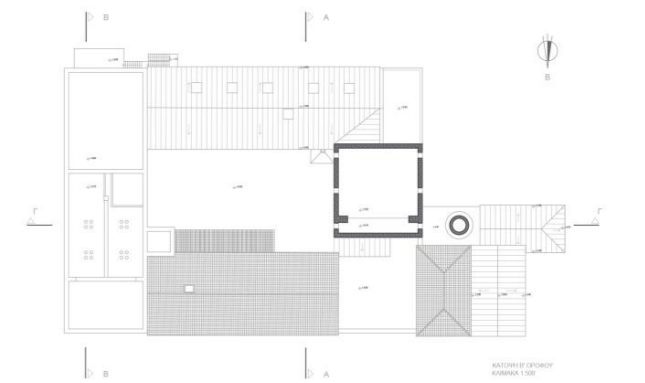
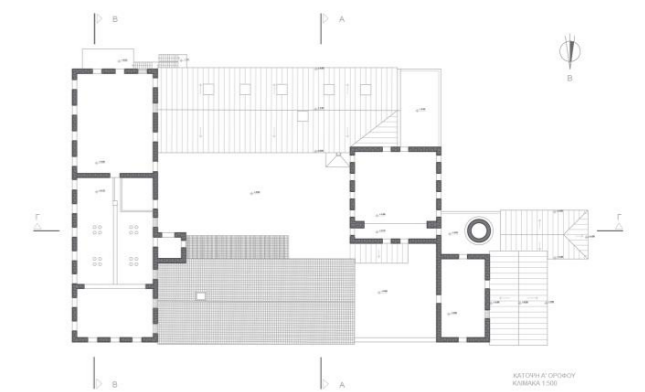
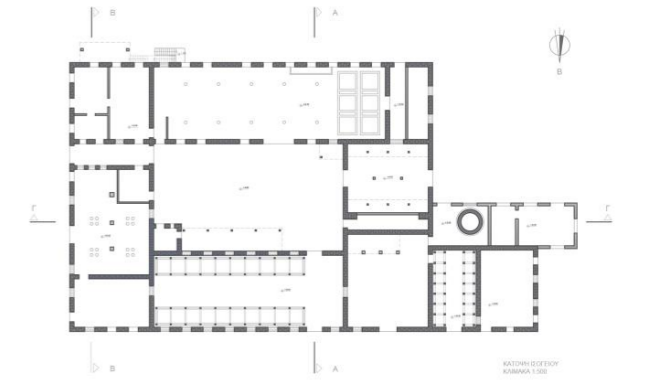
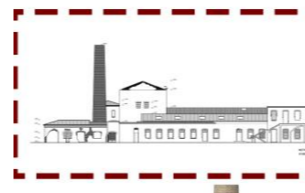
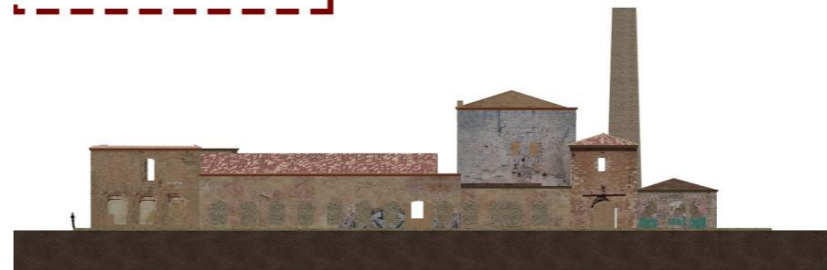
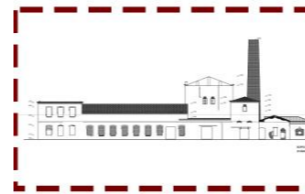
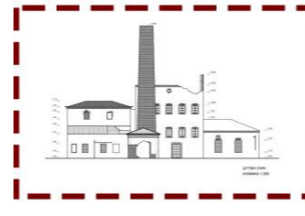
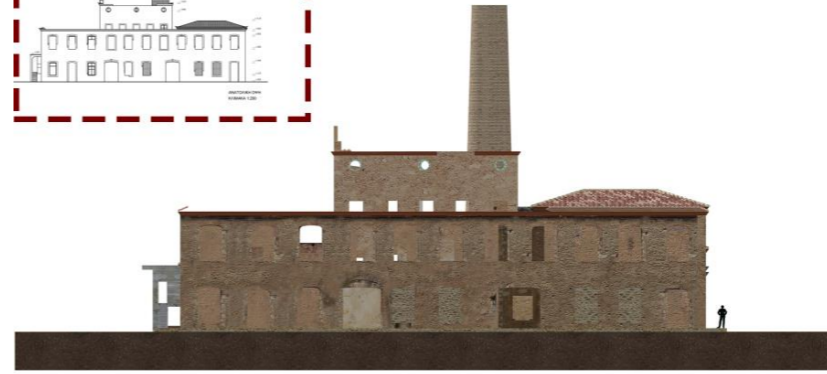
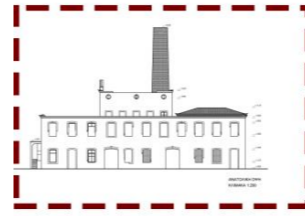




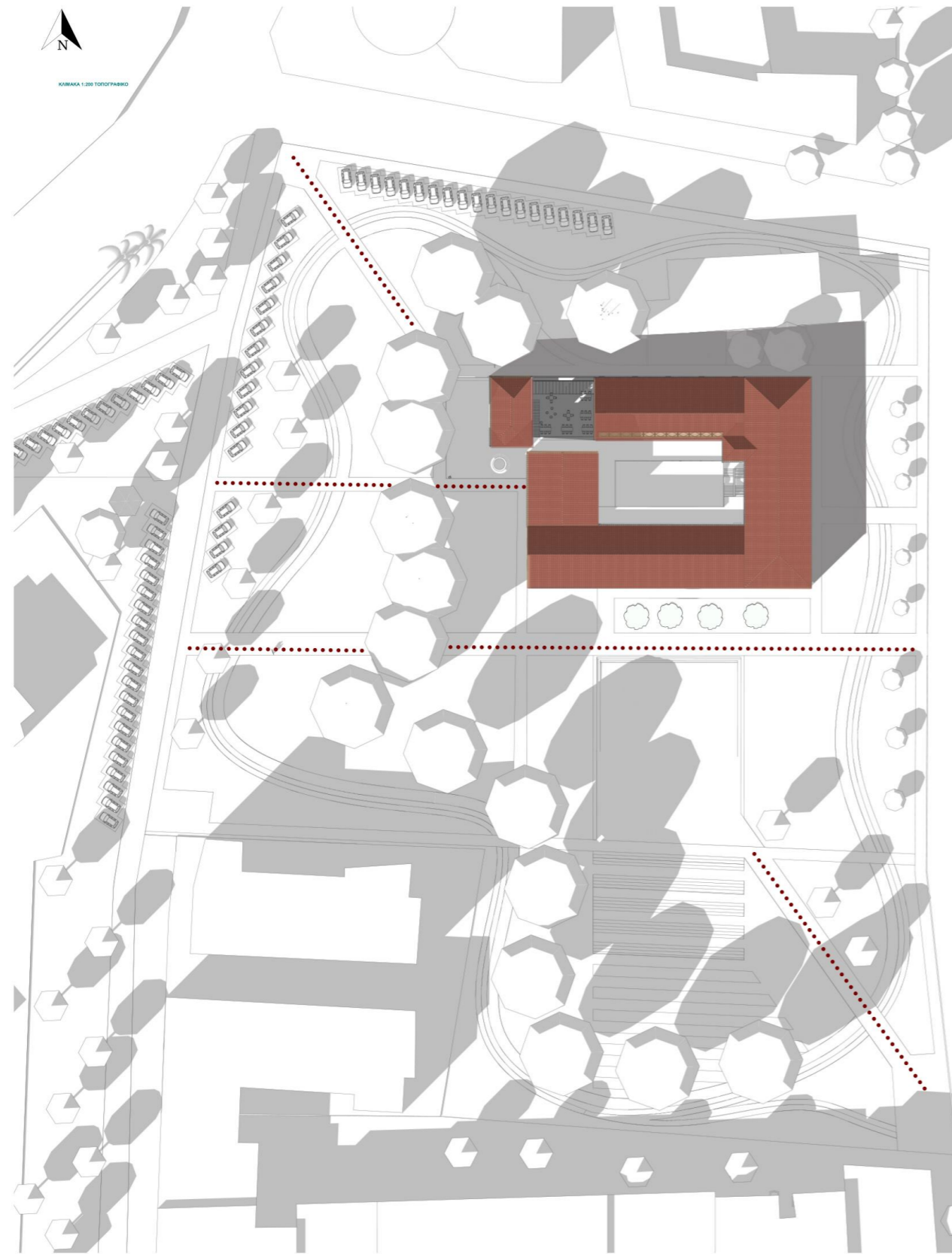
Γενικό αξονομετρικό

Όψεις

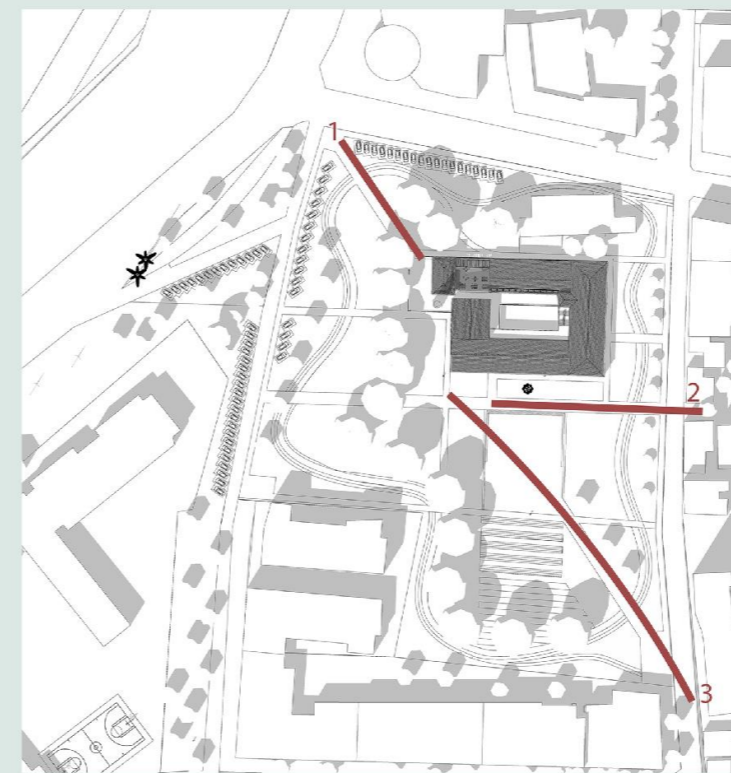
Κατόψεις



ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ



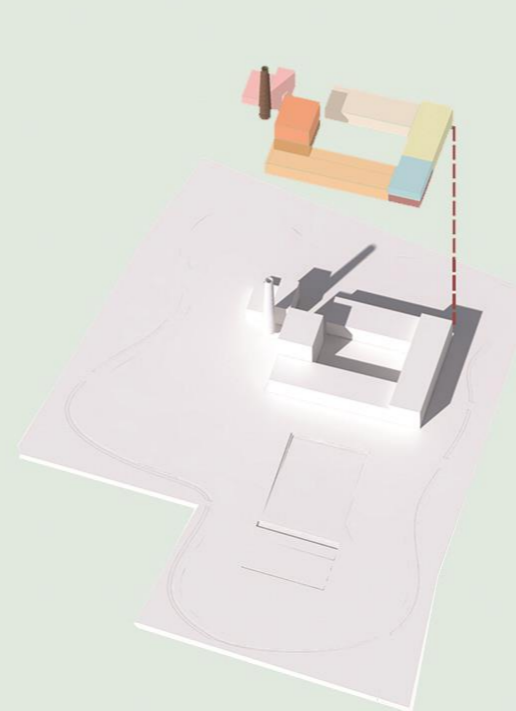
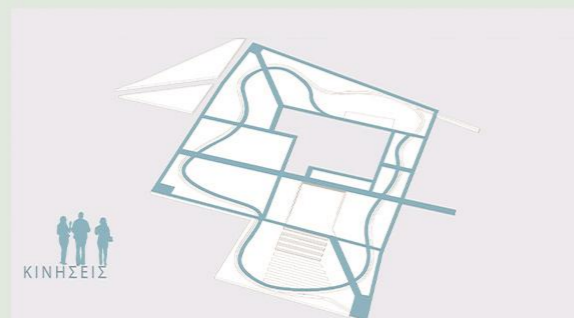
“ΦΙΛΜ ΚΑΡΕ” ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ

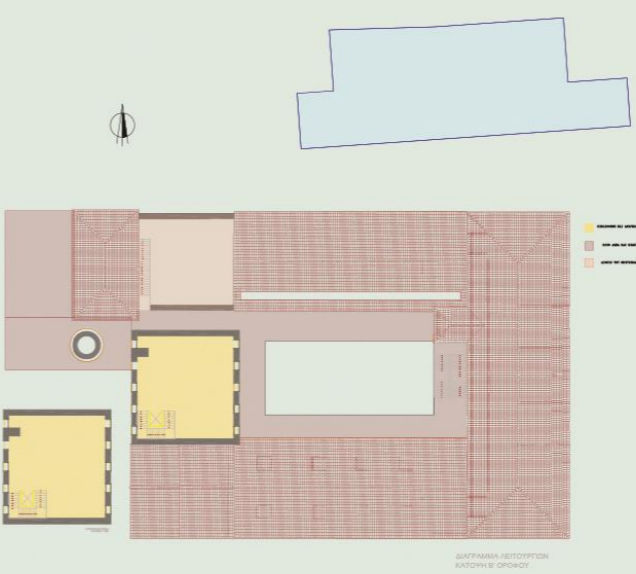
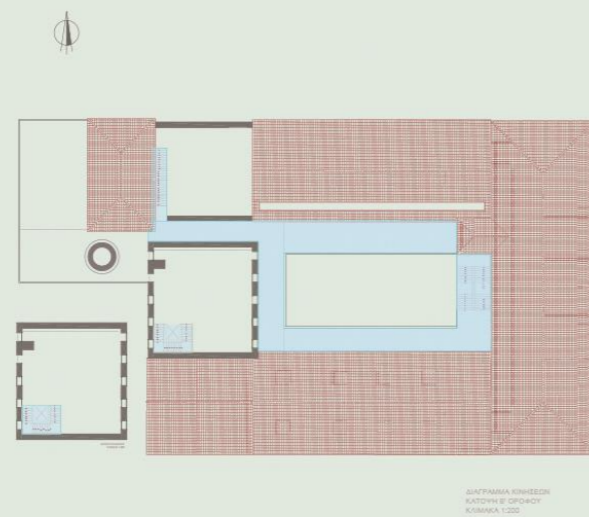
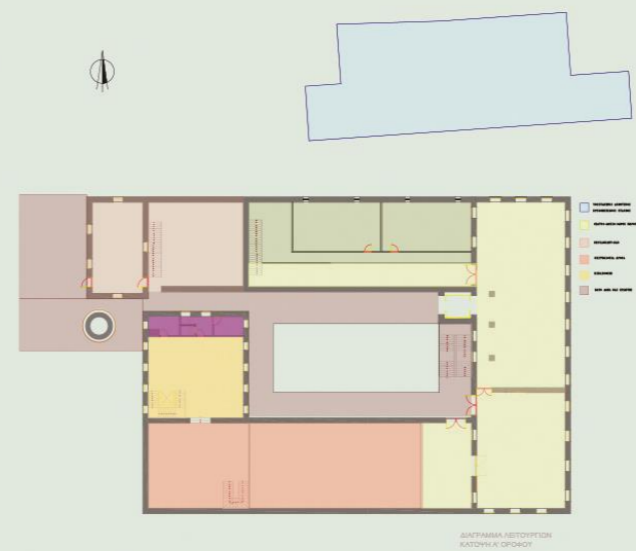
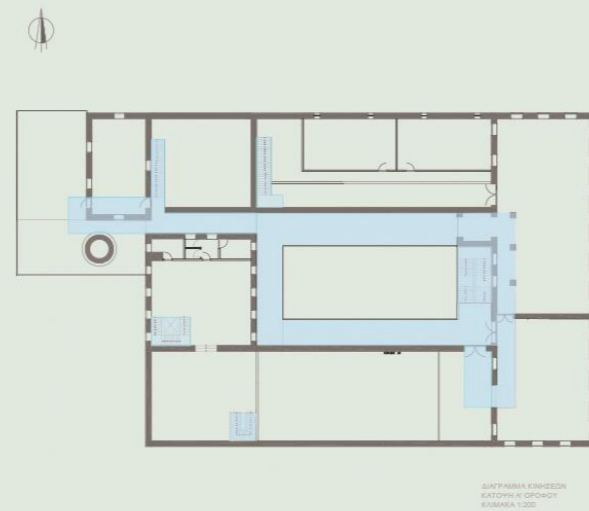


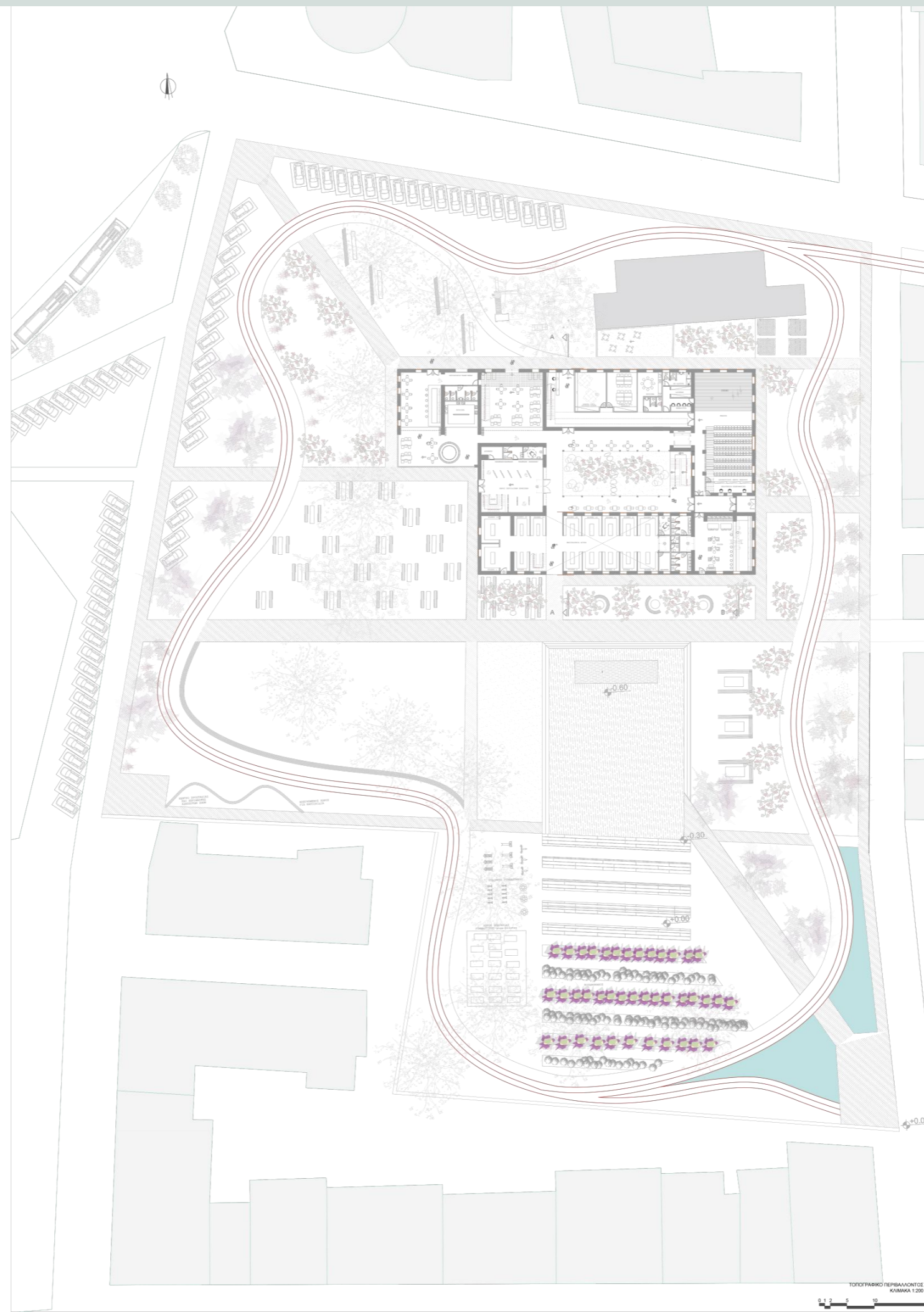
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΙΝΗΣΕΩΝ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ

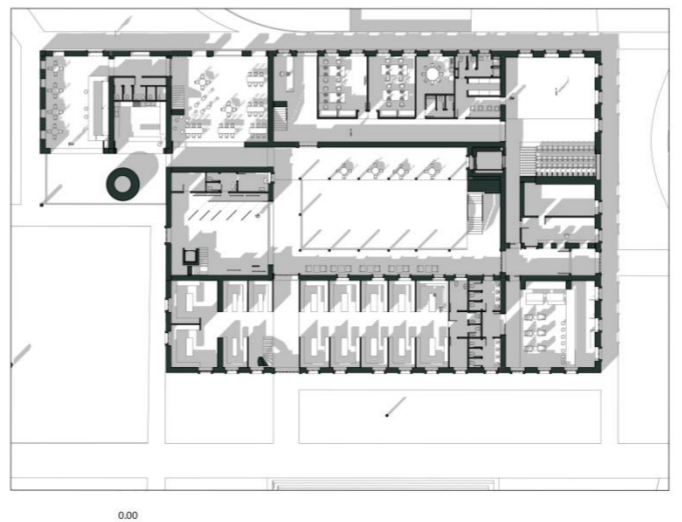
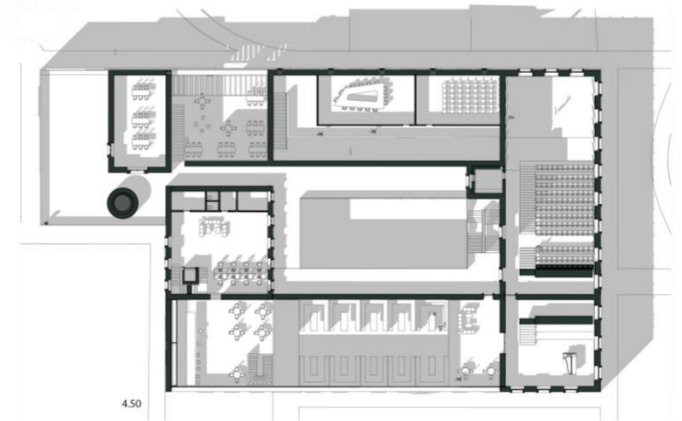
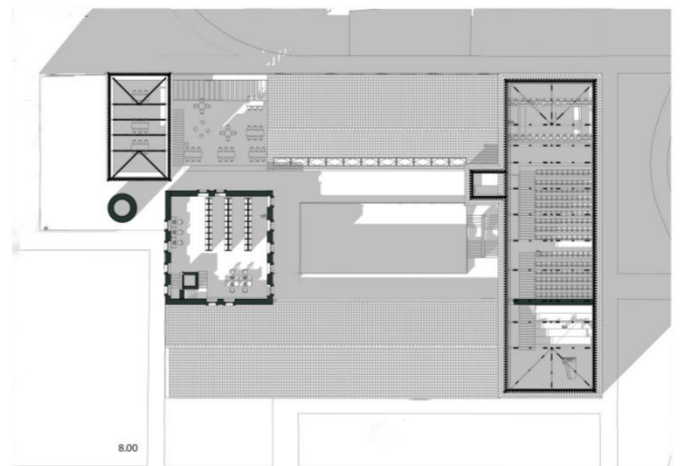
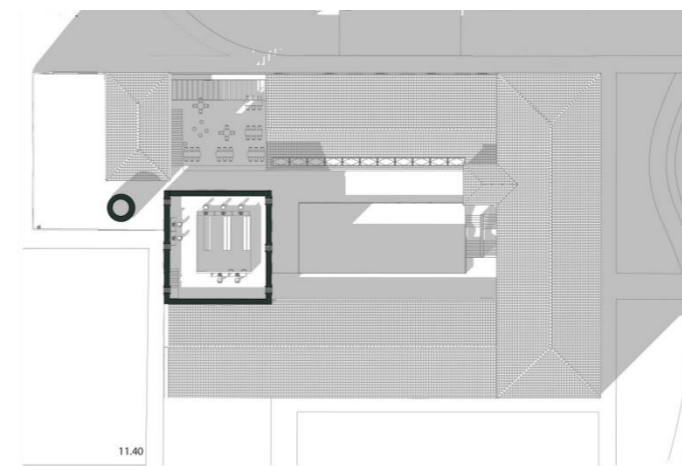


- ΘΕΑΤΡΟ
- FOYER
- ΑΓΟΡΑ
- ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ
- RESTAURANT-BAR
- ΧΩΡΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ
- ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
- ΩΔΕΙΟ

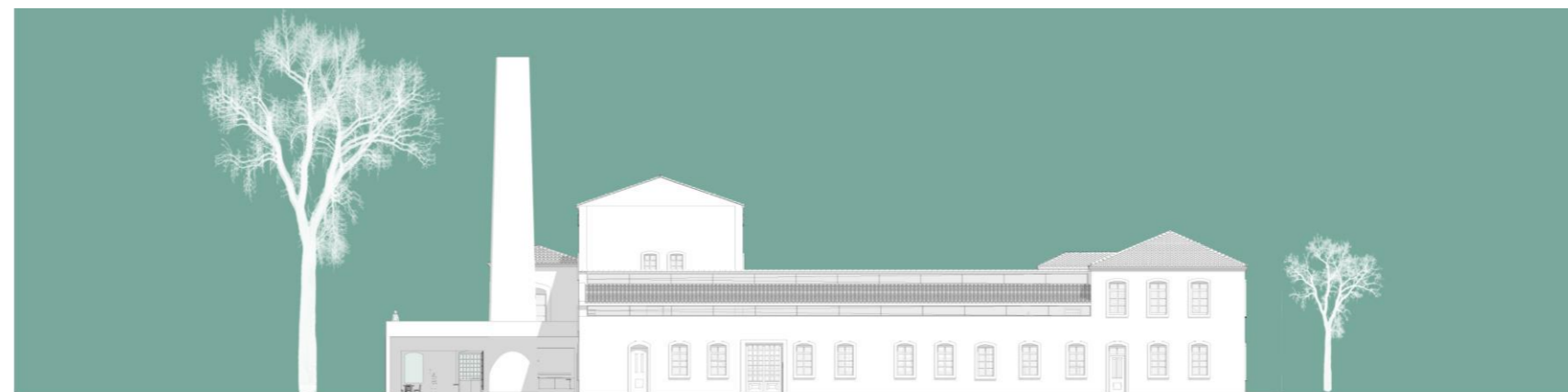
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ







ΟΨΕΙΣ

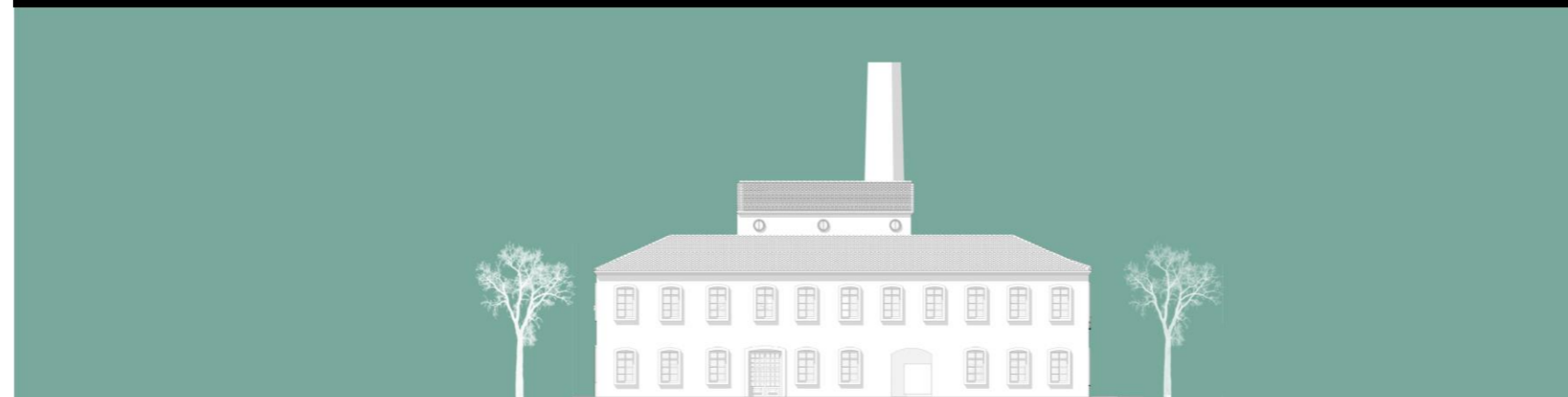


ΟΨΕΙΣ ΚΛΙΜΑΚΑ 1:200

ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ



ΒΟΡΕΙΝΗ ΟΨΗ

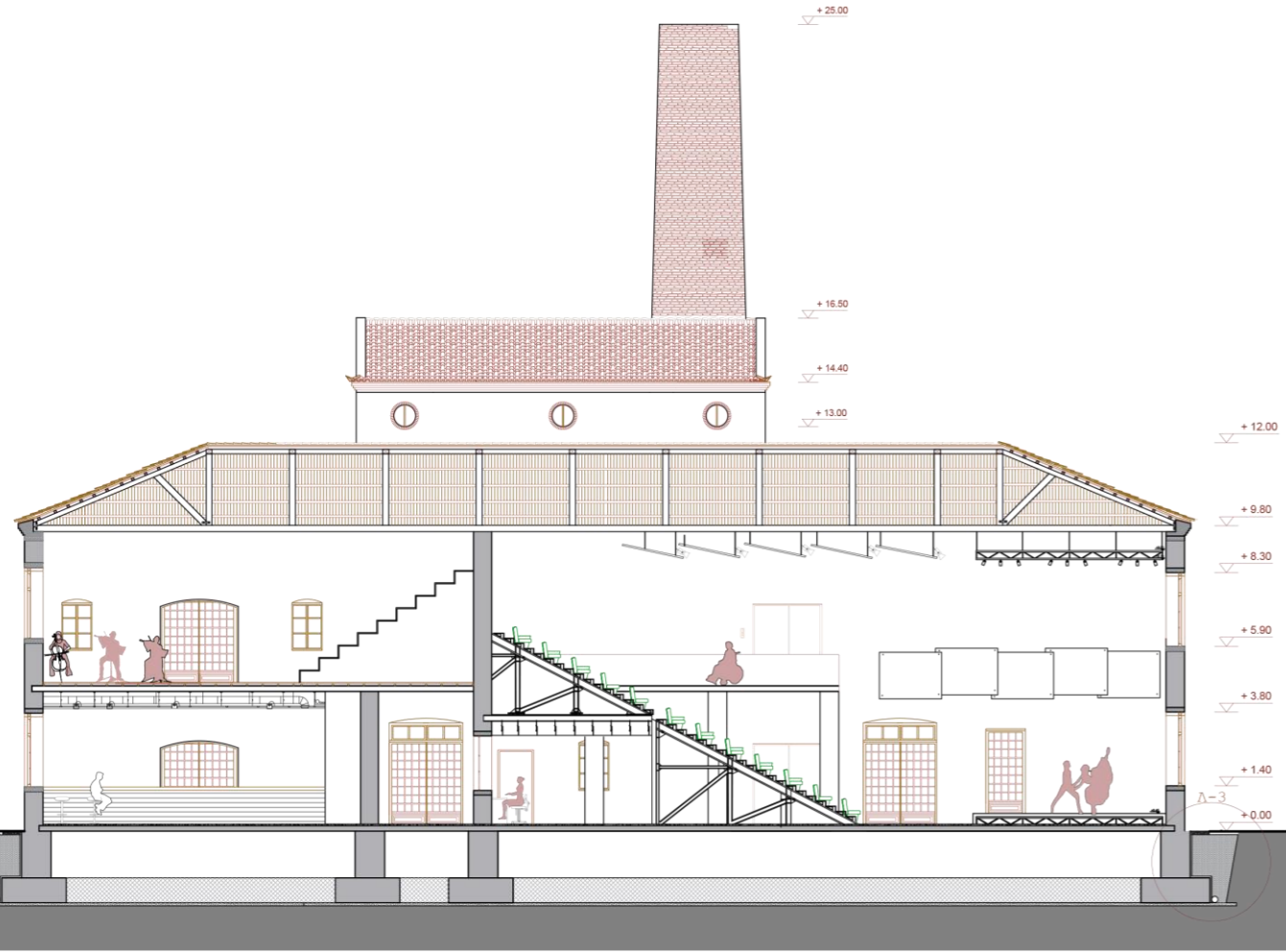


ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ

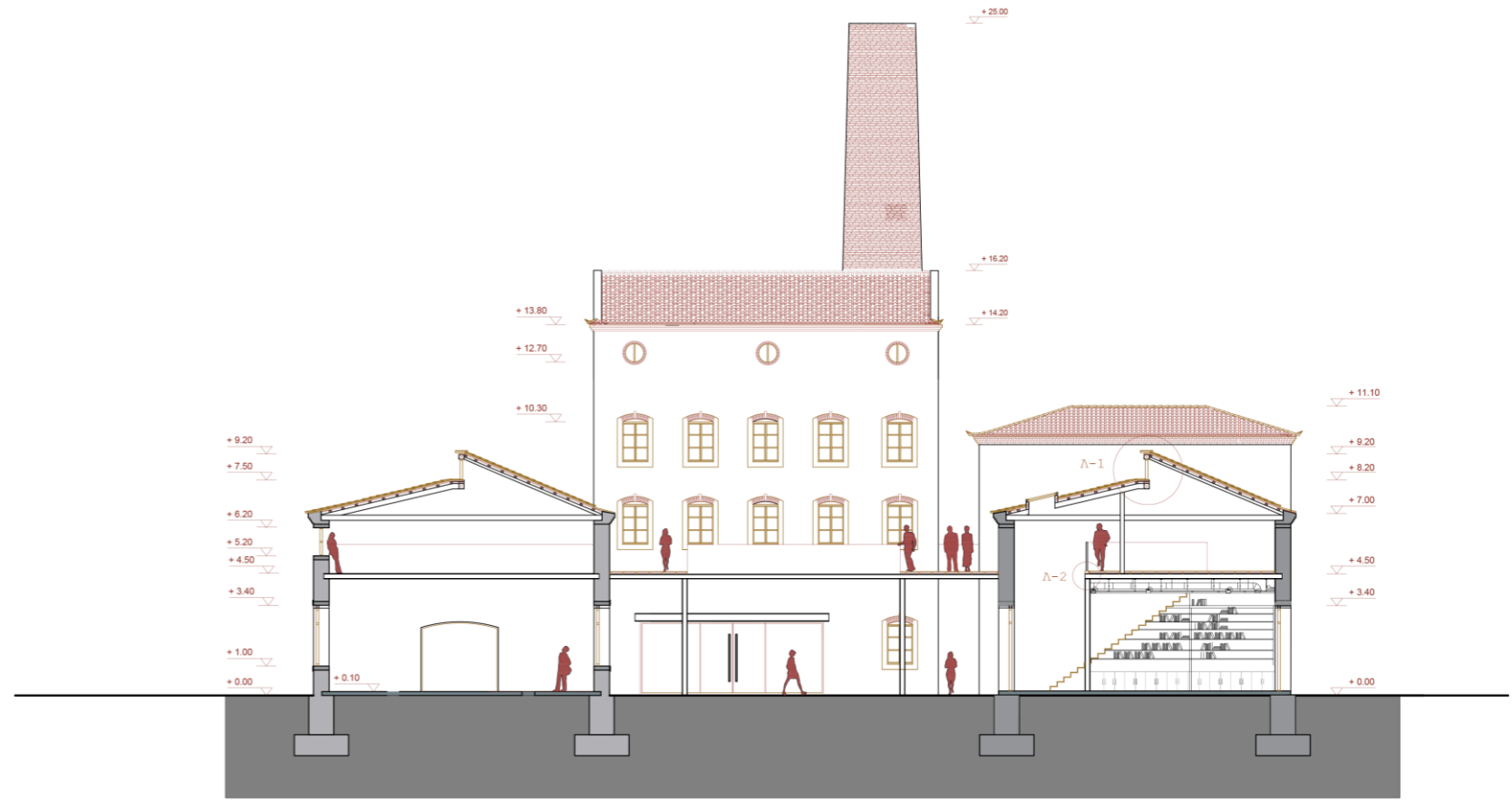


ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ

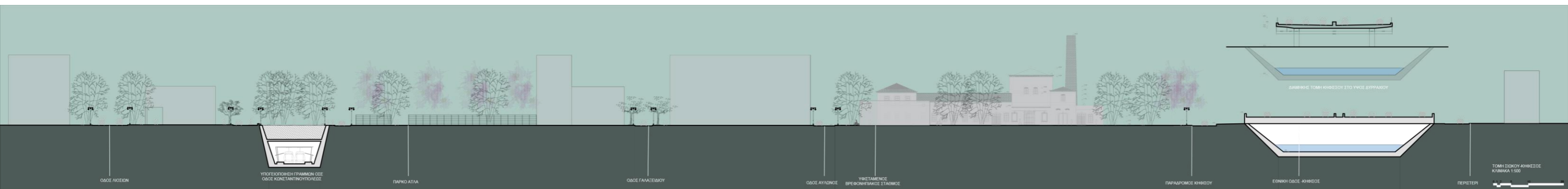
ΤΟΜΕΣ



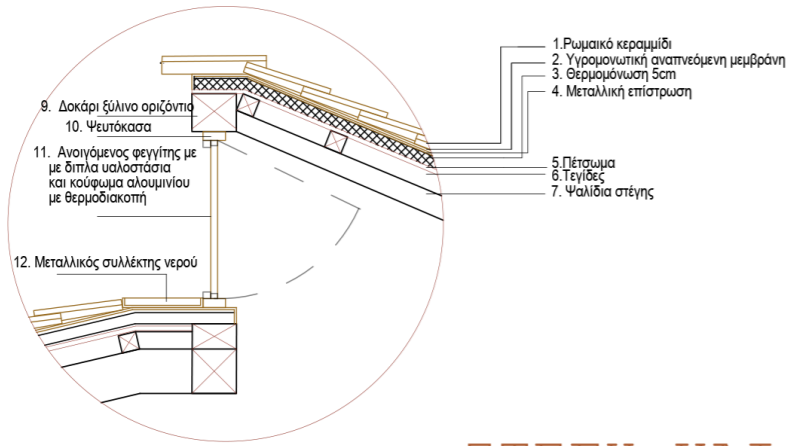
ΤΟΜΗ Β-Β
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100



ΤΟΜΗ Α-Α
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

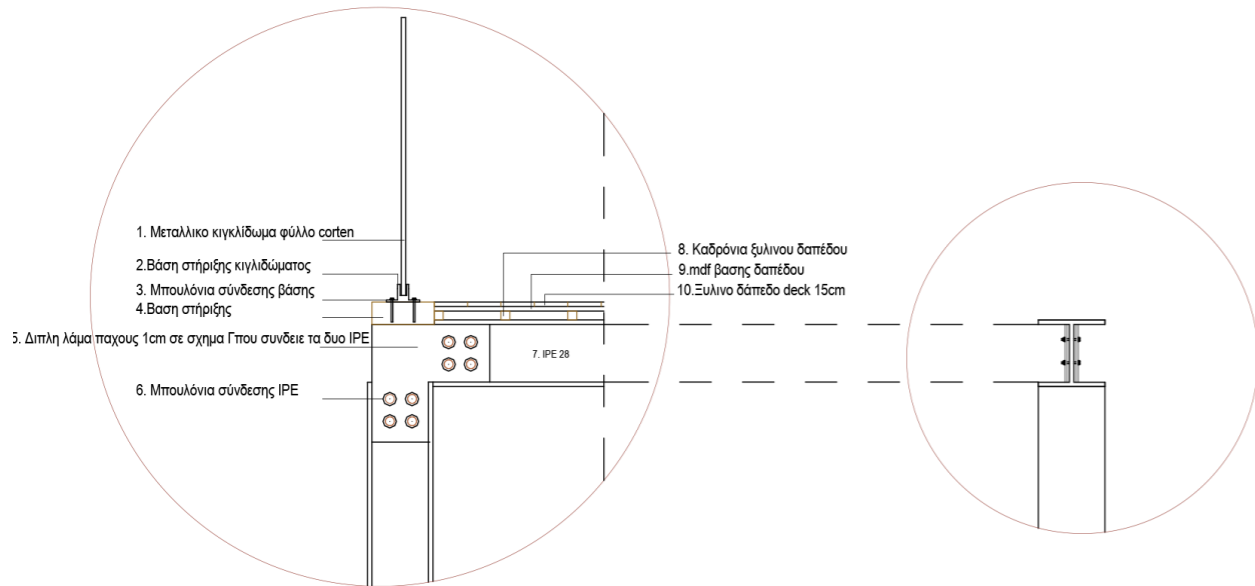


ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ



Λ-1

ΣΤΕΓΗ ΚΑΙ ΦΕΓΓΙΤΗΣ



Λ-2

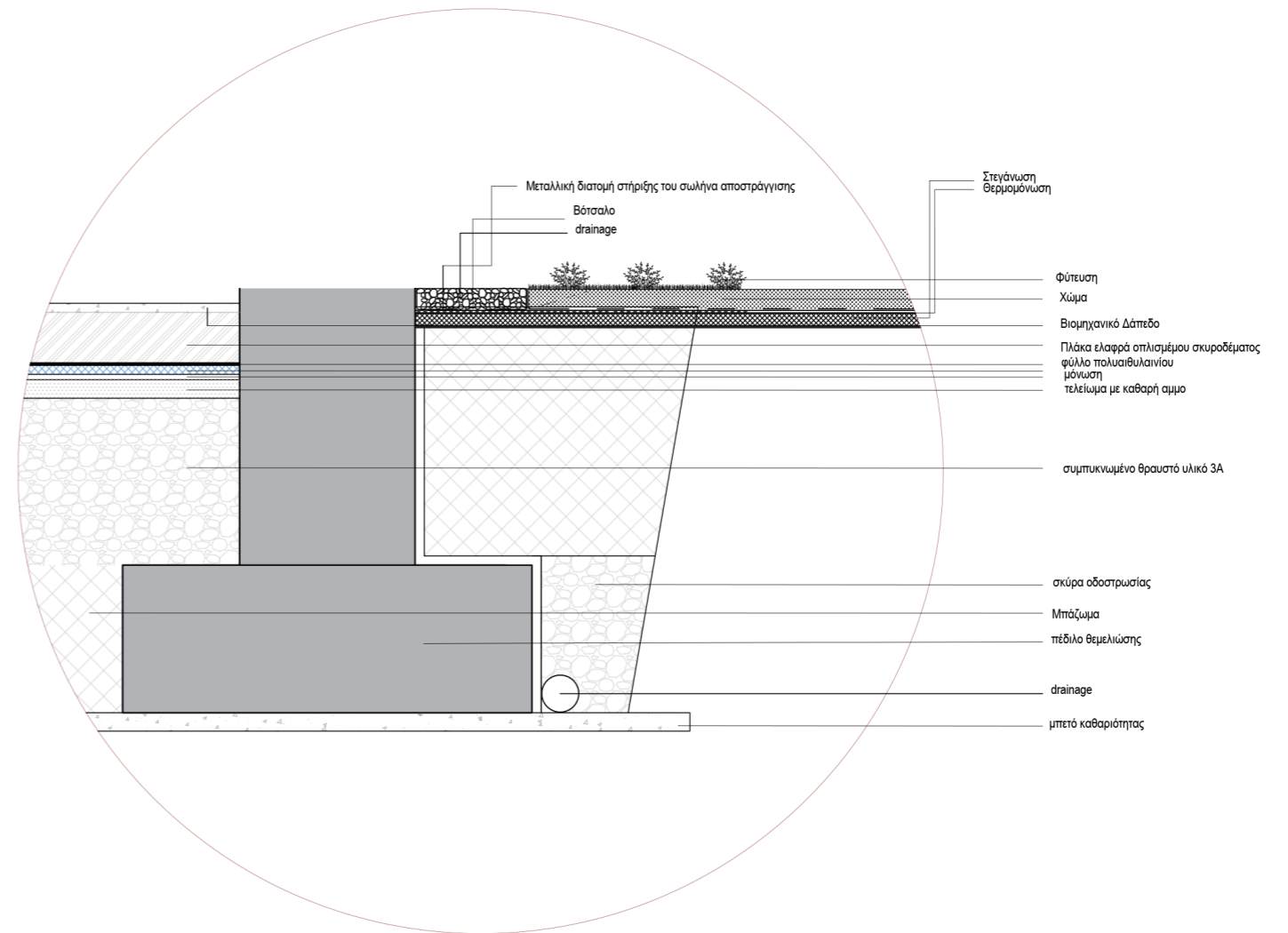
ΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙ
ΞΥΛΙΝΟ ΔΑΠΕΔΟ
ΚΙΚΛΙΔΩΜΑ

ΚΛ:1_20

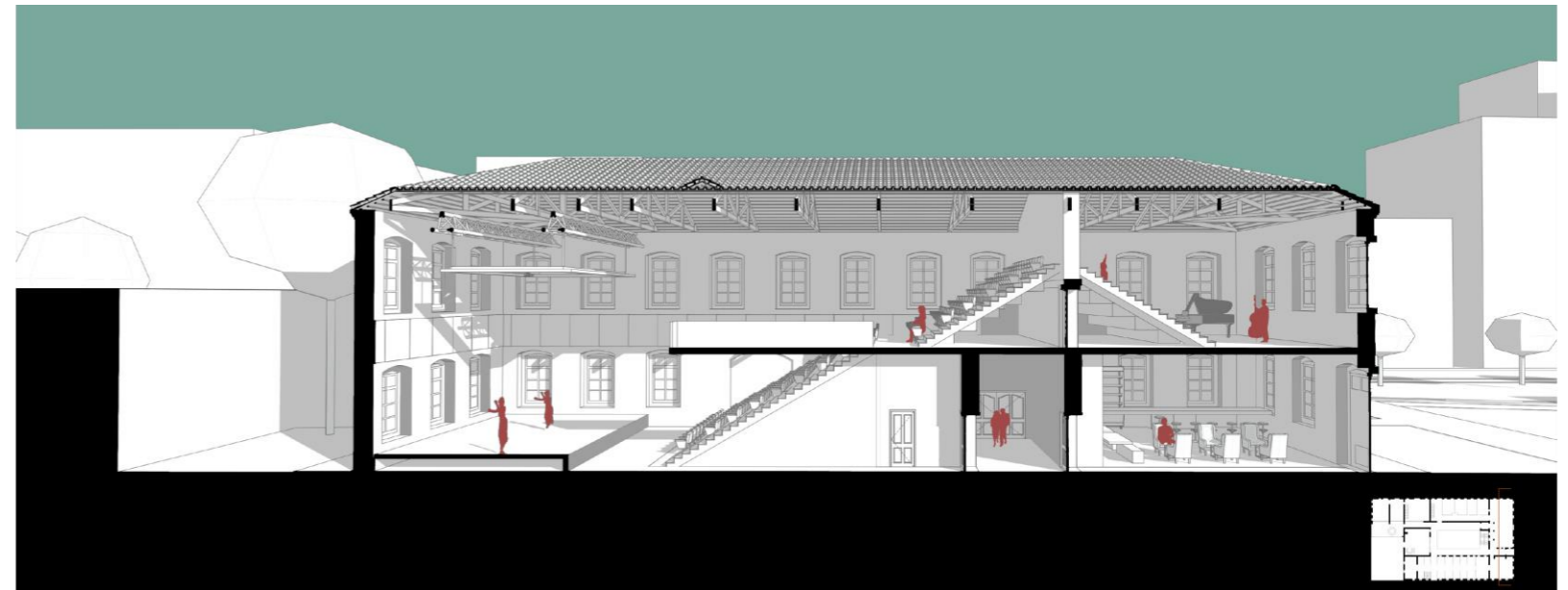
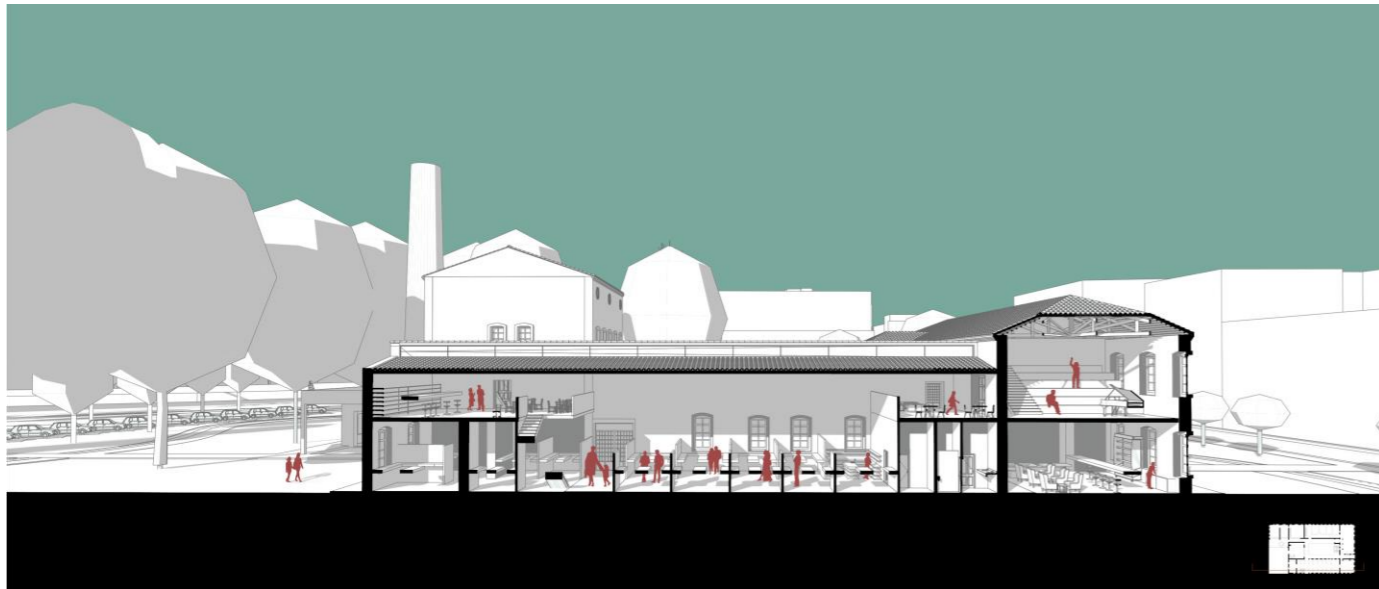
Λ-3

ΜΟΝΩΣΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ
&
ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ

ΚΛ:1_20

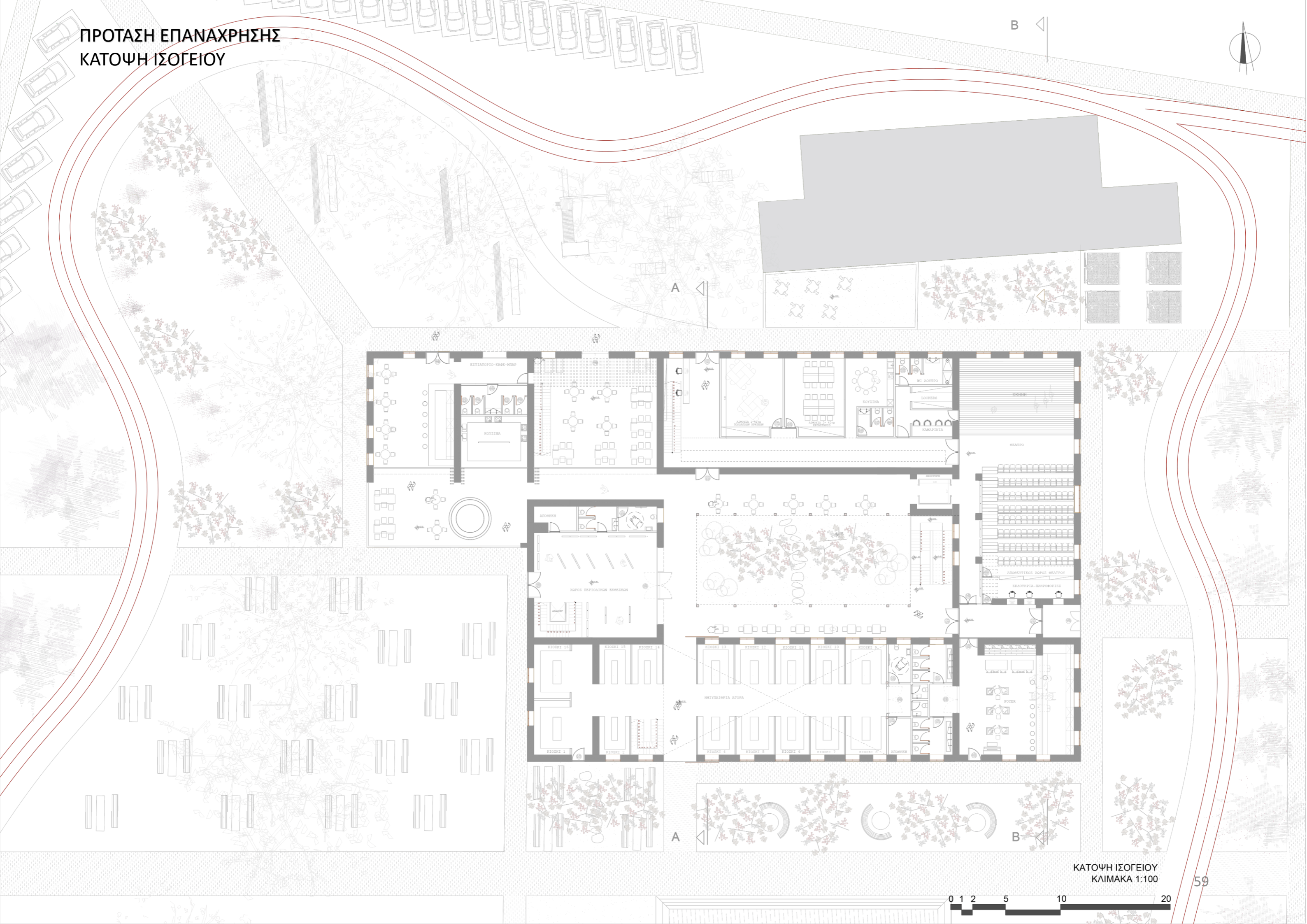


ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΜΕΣ

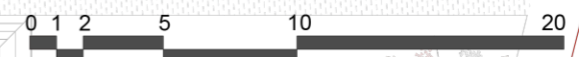


ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ
ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

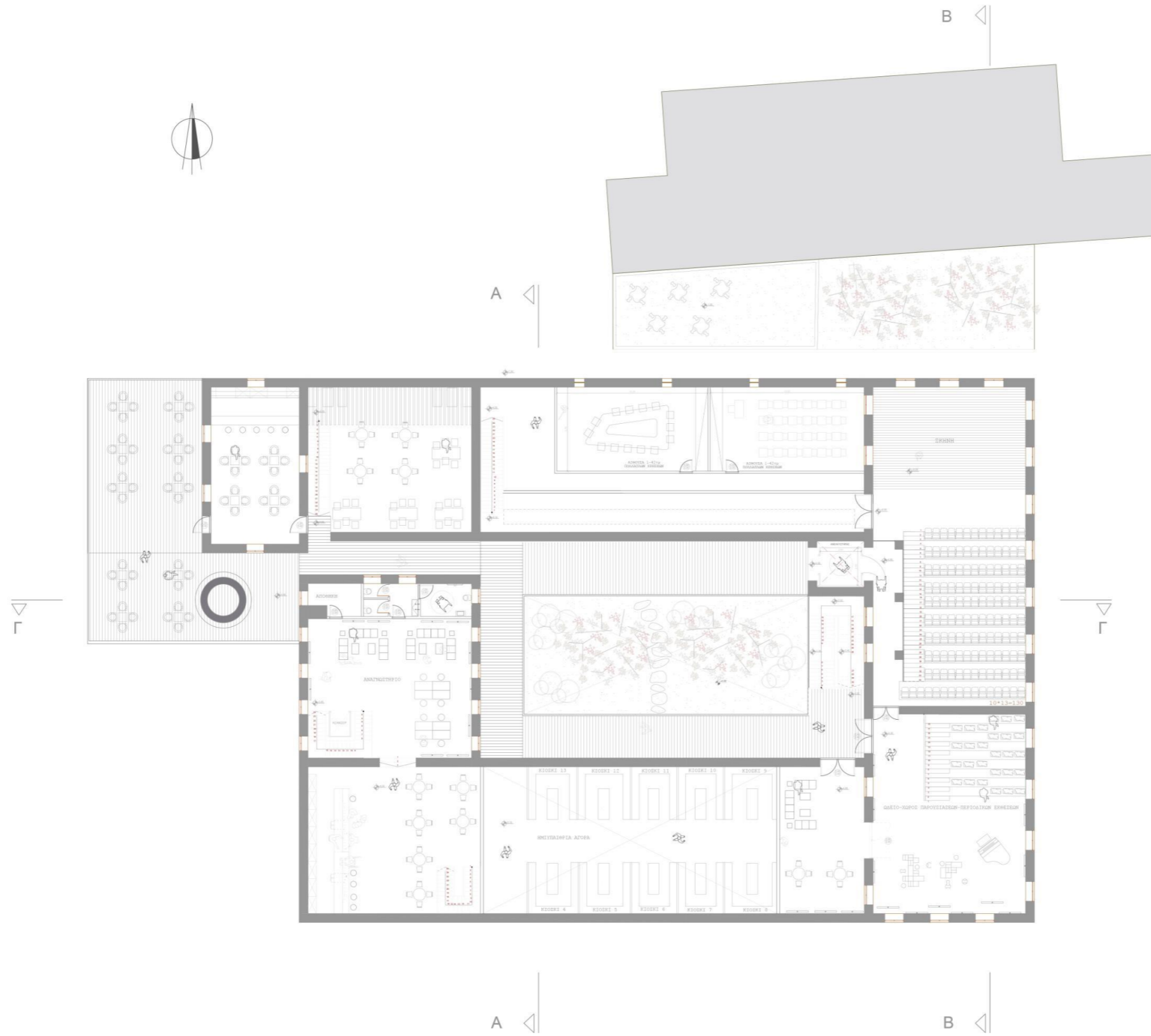
B



ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100



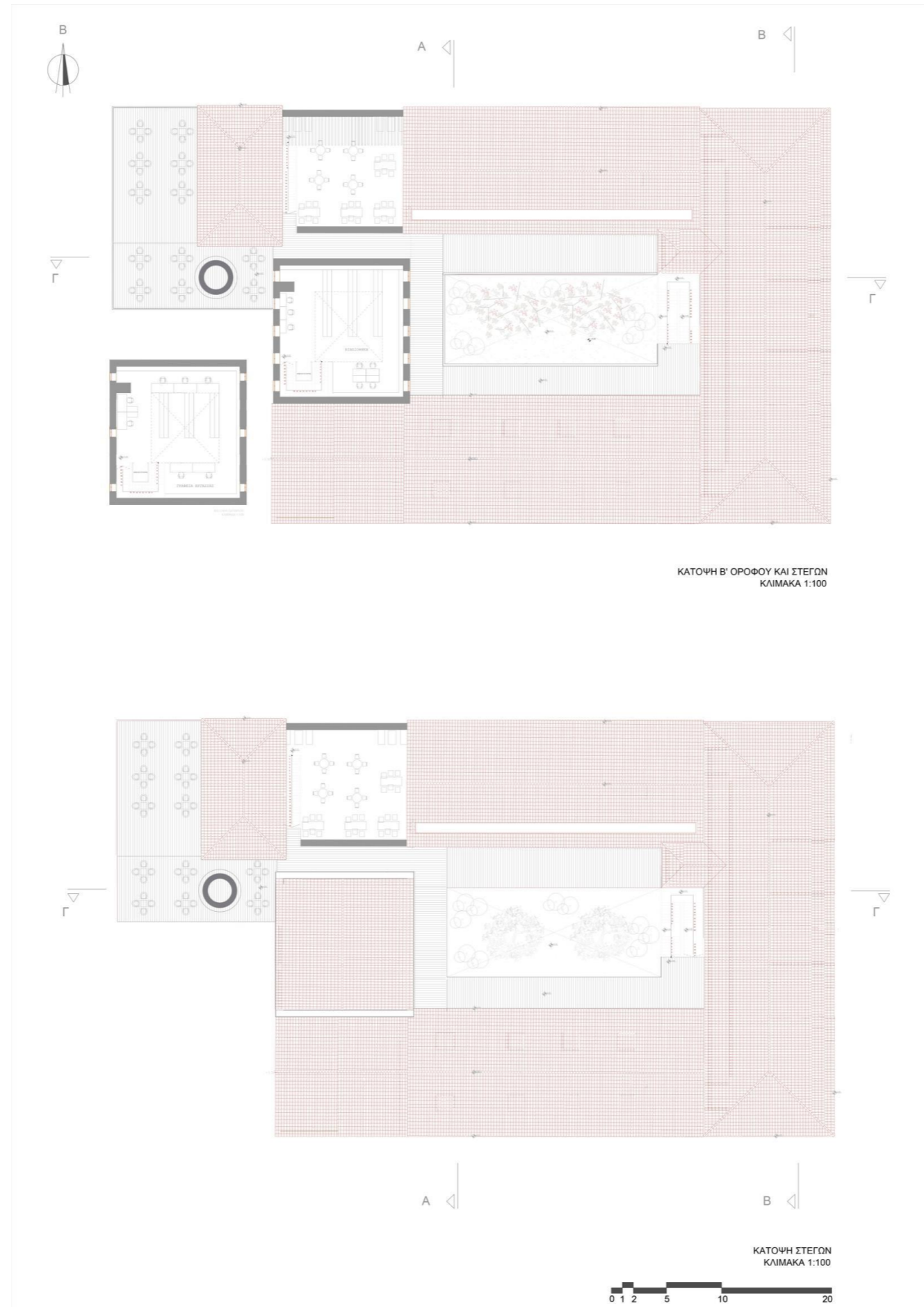
ΚΑΤΟΨΗ Α' ΟΡΟΦΟΥ



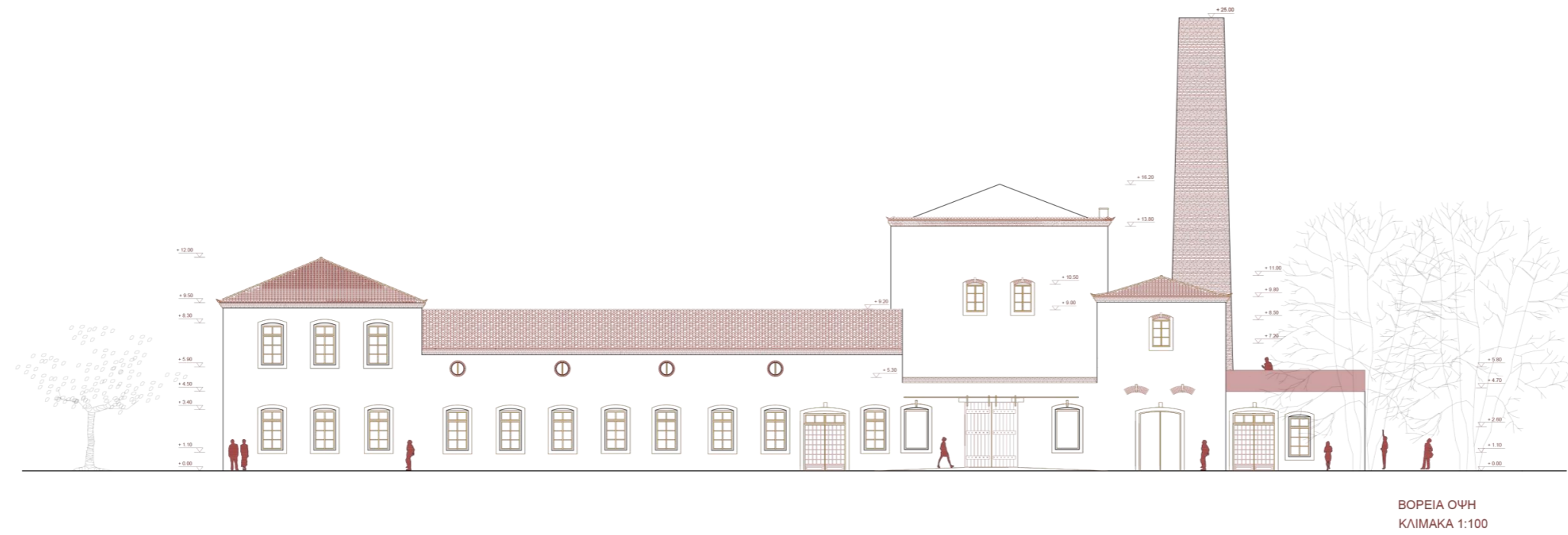
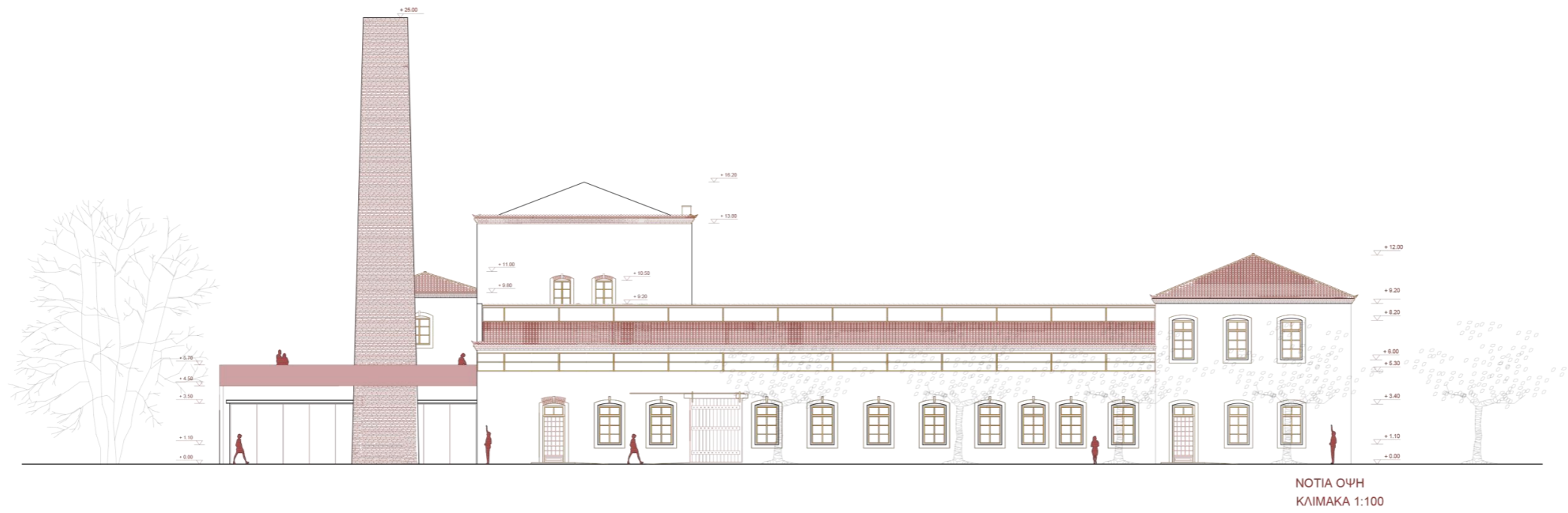
ΚΑΤΟΨΗ Α' ΟΡΟΦΟΥ ΚΑΙ ΣΤΕΓΩΝ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100



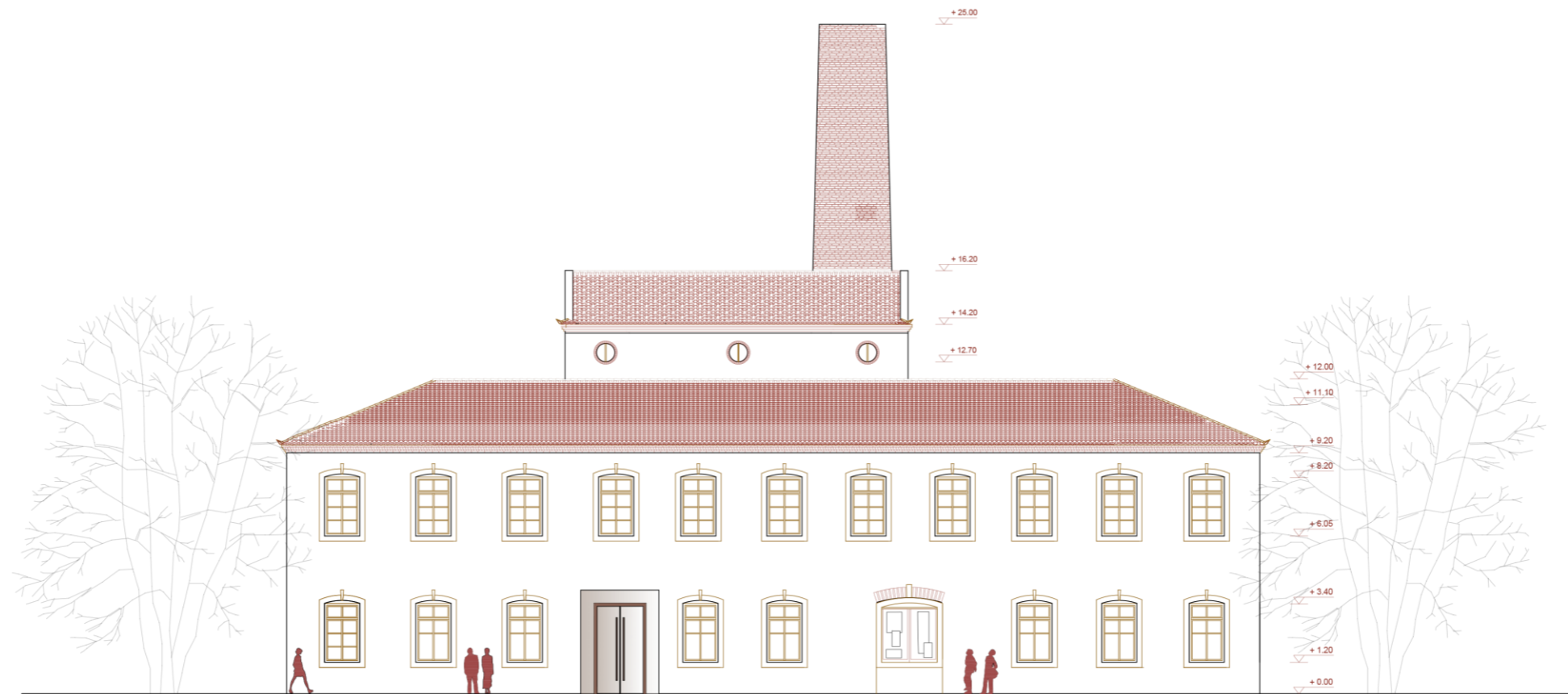
ΚΑΤΟΨΕΙΣ Β' ΟΡΟΦΟΥ ΚΑΙ ΣΤΕΓΩΝ



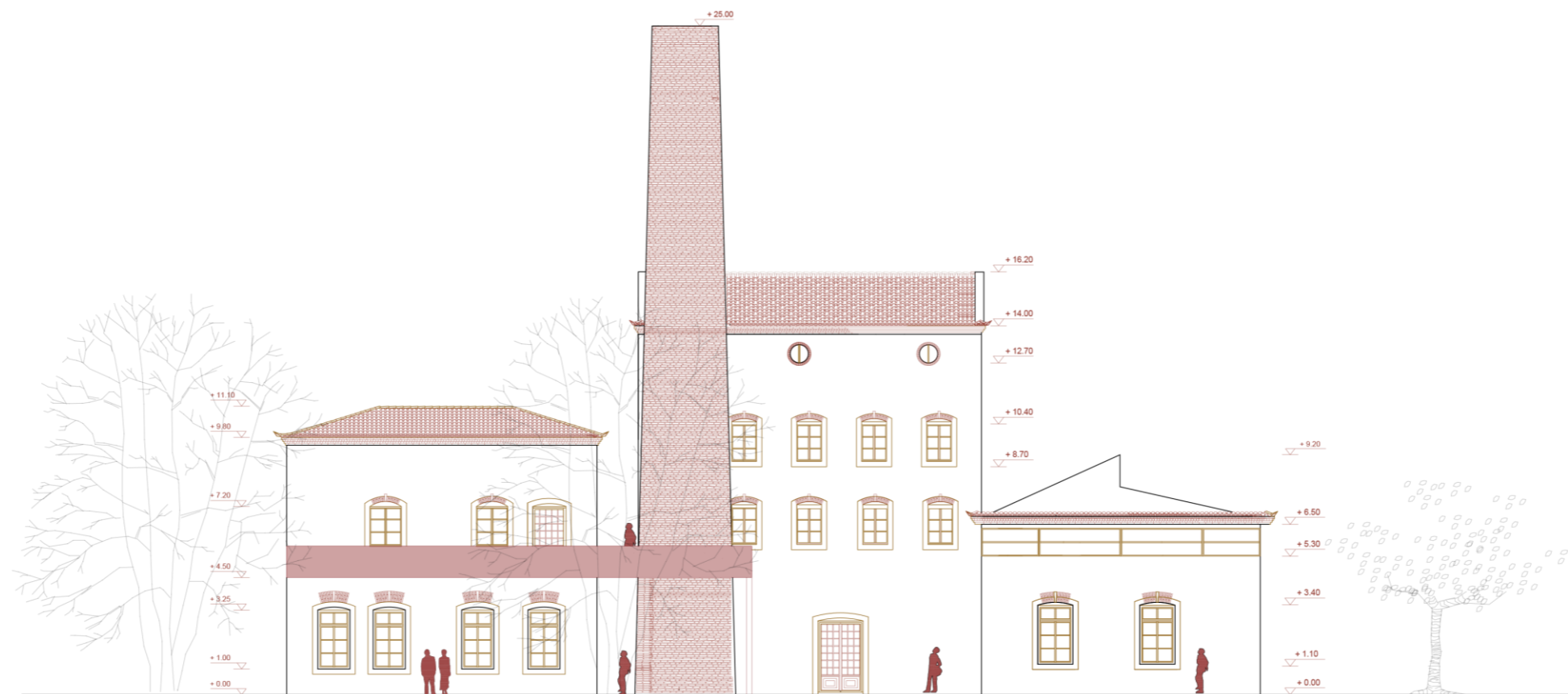
ΟΨΕΙΣ



ΟΨΕΙΣ



ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100



ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

ΦΥΤΕΥΣΗ



ΡΙΓΑΝΗ



ΔΕΝΤΡΟΛΙΒΑΝΟ



ΛΕΒΑΝΤΑ

ΨΕΥΔΟΠΙΠΕΡΙΑ



ΕΥΚΑΛΥΠΤΟΣ



ΓΙΑΚΑΡΑΝΤΑ



ΚΟΥΤΣΟΥΠΙΑ



ΠΛΑΤΑΝΟΣ



ΠΕΥΚΟ



















ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ

ΠΡΟΠΛΑΣΜΑ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:500

